

Violències masclistes en temps de Covid-19 (SARS-CoV-2) a la ciutat de Barcelona: informe anual (DESEMBRE 2020)

Ajuntament de Barcelona

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps
Gerència Municipal

Ajuntament de
Barcelona

Índex

1. Introducció.....	1
1.1. Metodologia	2
2. Anàlisi de dades quantitatives	6
2.1. Urgències	7
2.2. Intervencions	9
2.3. Dones diferents ateses	11
2.4. Dones noves ateses	12
2.5. Ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista	15
2.6. Homes diferents atesos	17
2.7. Homes nous atesos.....	18
2.8. Infància i adolescència.....	20
2.9. SARA jove.....	22
2.10. Denúncies i incidents coneguts pels cossos policials	25
2.11. Trucades a la línia d'atenció contra la violència masclista.....	32
3. Síntesi de resultats i conclusions.....	49
3.1. Síntesi de resultats	49
3.2. Conclusions.....	55

01

1. Introducció

El present document analitza les **dades d'atenció per violència masclista dels anys 2019 i 2020** facilitades per la Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI, per la Gerència de Prevenció i Seguretat de l'Ajuntament de Barcelona i pel Cos de Mossos d'Esquadra. A més, es presenten les dades de les **trucades realitzades des de Barcelona a la línia telefònica d'atenció contra la violència masclista**, facilitades per l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya.

Aquest informe, que correspon a l'anàlisi de les dades d'atenció a violències masclista del mes de desembre, constitueix un dels informes d'entrega mensual¹ que està realitzant l'Ajuntament de Barcelona. Aquests documents pretenen analitzar l'evolució de l'atenció pública per motius de violència masclista a la ciutat de Barcelona, tot comparant la situació d'abans i després que esclatés la crisi de la covid19, un cop es va decretar el primer estat d'alarma el 14 de març del 2020.

Així doncs, en la mateixa línia de l'Informe "[Violències masclistes en temps de Covid-19 \(SARS-CoV-2\) a la ciutat de Barcelona: anàlisi de dades d'atenció dels casos de violència masclista detectats durant l'estat d'alarma \(14.03.20-19.06.20\)](#)" elaborat al juliol de 2020 per la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps, aquests informes d'entrega mensual pretenen ajudar a conèixer si la crisi derivada de la covid19 està fent augmentar o disminuir els casos de violència masclista a Barcelona, o si, per contra, la violència masclista -detectada pels serveis d'atenció, prevenció i seguretat de l'Ajuntament- s'està mantenint en els mateixos nivells que es registraven amb anterioritat.

A més, aquest informe mensual corresponent al mes de desembre, coincidint amb el tancament de l'any 2020, inclou un anàlisi anual i comparatiu amb les dades d'atenció a la violència masclista corresponents a l'any anterior, 2019. L'objectiu d'aquest estudi rau en copsar quin impacte ha tingut -i està tenint- la gestió de la crisi de la COVID19, i les mesures i restriccions implementades, en l'evolució de la violència masclista a la ciutat.

¹ Consulta la resta d'informes mensuals aquí:

- Setembre: https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/119996/6/Informe_Mensual_VM_Covid19_Setembre_rev_final_v2.pdf.
- Octubre: https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/121208/1/Informe_Mensual_VM_Covid19_Octubre_v2.pdf
- Novembre: https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/121207/1/Informe_Mensual_VM_Covid19_Novembre_v2.pdf.

1.1. Metodologia

A continuació es descriuen els **indicadors quantitius que s'utilitzen en el present informe per tal d'analitzar les dades d'atenció per violència masclista** que estan realitzant els serveis municipals de detecció i atenció a la violència masclista², de la Direcció de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, així com els cossos policials (Guàrdia Urbana de Barcelona i el Cos de Mossos d'Esquadra) i l'Institut Català de les Dones.

Urgències: Nombre d'atencions -a dones que pateixen violència masclista- que es realitzen de manera presencial i immediata, quan la situació d'aquestes dones ho requereix, dins l'horari d'atenció d'urgència del Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA), de 9 a 13h, de dilluns a divendres no festius. Fora de l'horari es poden adreçar al Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona – CUESB (Carrer Llacuna, 25 – Tel. 900 703 030).

Intervencions: Nombre total d'atencions³ realitzades per les professionals del SARA. Abans del primer decret d'estat d'alarma -conseqüència de la crisi de la covid19- aquestes atencions es referien a les realitzades presencialment al servei.

A partir del 16 de març, es comptabilitzen també les atencions telefòniques i/o telemàtiques realitzades amb les persones ateses al SARA, donat que la majoria de l'equip realitza teletreball i, per tant, fan els seguiments i atencions per via telefònica i/o telemàtica. Un cop aixecat el primer estat d'alarma (juny 2020) la majoria d'intervencions es tornen a fer presencials, tot i que una part de l'equip continua realitzant teletreball mitjançant l'establiment de tornos.

Dones diferents ateses: Nombre de dones⁴ adultes (majors de 18 anys) diferents que han tingut almenys una atenció al SARA durant el període objecte del present anàlisi. Concretament, s'empra la dada acumulada de dones ateses; és a dir, de dones diferents ateses al SARA des del 1 de gener fins final del període analitzat. Cal tenir present que la dada mensual "dones diferents ateses" durant l'estat d'alarma es va extreure fent la mitjana de la dada proporcionada informàticament (d'allò introduït a les aplicacions informàtiques per les professionals que realitzaven treball presencial) amb la mitjana setmanal de dades proporcionades manualment per les professionals que feien treball a distància, ja que no disposaven d'accessos a les aplicacions informàtiques.

Dones noves ateses (noves usuàries del SARA): Nombre de dones⁵ adultes (majors de 18 anys) que han tingut almenys una atenció al SARA durant el període objecte de la present anàlisi i que no eren conegudes prèviament pel servei.

Ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista: Nombre d'unitats familiars que ingressen al dispositiu d'acolliment per violència masclista. Té en compte els ingressos nous realitzats tant als serveis d'acollida especialitzats, com els ingressos que es produeixen en hostals i/o pensions degut a la manca de places en aquests serveis.

Durant el primer estat d'alarma només es produeixen ingressos a pensions i/o hostals com a mesura per evitar possibles contagis, evitant el contacte de persones noves amb les ja acollides als diferents serveis del dispositiu d'acollida per VM.

Cal tenir en compte que la dada d'ingressos fa referència a les entrades noves al dispositiu d'acollida, no al total de persones acollides durant el període ni al nombre d'estades totals anuals.

Homes diferents atesos: Nombre d'homes⁶ adults (majors de 18 anys) diferents que han tingut almenys una atenció al SAH durant el període objecte de la present anàlisi, perquè han exercit violència masclista.

² En concret aquests indicadors fan referència a les dades aportades pel Servei d'Atenció i Recuperació i Acollida (SARA) i pel Servei d'Atenció a Homes (SAH).

³ Aquest indicador es refereix al nombre total d'atencions realitzades pel SARA. És a dir, una mateixa dona pot estar comptabilitzada diverses vegades perquè ha rebut més d'una intervenció en el període que s'analitza.

⁴ Aquest indicador es refereix al nombre de dones diferents ateses. No al número d'atencions realitzades. És a dir, cada dona usuària del servei es comptabilitza una única vegada a cada període analitzat.

⁵ Aquest indicador es refereix al nombre de dones diferents ateses. No al número d'atencions realitzades. És a dir, cada dona usuària del servei es comptabilitza una única vegada al període analitzat.

Concretament, s'emptra la dada acumulada d'homes atesos; és a dir, d'homes diferents atesos al SAH des del 1 de gener fins final del període analitzat.

Homes nous atesos (nous usuaris del SAH): Nombre d'homes⁷ adults (majors de 18 anys) que han tingut almenys una atenció al SAH, durant el període objecte de la present anàlisi, perquè han exercit violència masclista, i que no eren coneguts prèviament pel servei.

SARA-Infants/Adolescents: Infants i adolescents (0 a 17 anys) diferents atesos/es (amb almenys una atenció realitzada durant el període analitzat).

SARA Jove: Nombre d'adolescents (12-17 anys) diferents atesos/es (amb almenys una atenció realitzada durant el període) i que, a més, són la persona de referència del cas.

Denúncies i incidents -per motius de violència de gènere i violència domèstica- coneguts pels cossos policials: Nombre de casos de violència de gènere i violència domèstica registrats pels cossos policials. Les dades de les **denúncies** provenen del registres del Cos de Mossos d'Esquadra, i es refereix a aquells casos que incoen un procés judicial. Les dades dels **incidents** són dades conjuntes provinents dels registres de la Guàrdia Urbana de Barcelona i dels Mossos d'Esquadra, i no necessàriament incoen un procés judicial.

Contactes realitzats pels cossos policials: Nombre de contactes a dones que han patit violència masclista realitzats de forma proactiva pel Cos de Mossos d'Esquadra.

Trucades a la línia d'atenció contra la violència masclista: Nombre de trucades fetes al telèfon 900 900 120 de l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya realitzades per part de ciutadanes de Barcelona.

En el present informe es fa una **comparativa entre les dades mensuals d'atenció prèvies a la crisi sanitària i econòmica de la covid19** (agrupades entre els mesos de gener i febrer), que s'inicia amb el primer decret d'estat d'alarma del mes de març⁸, **i les dades posteriors a l'estat d'alarma, mentre es manté vigent la crisi de la covid19** (des del mes de març fins al 31 de desembre). Alhora, aquestes dades es comparen amb la mateixa sèrie temporal de l'any 2019.

⁶ Aquest indicador es refereix al nombre d'homes diferents atesos. No al número d'atencions realitzades. És a dir, cada home usuari del servei es comptabilitza una única vegada a cada període analitzat.

⁷ Aquest indicador es refereix al nombre d'homes diferents atesos. No al número d'atencions realitzades. És a dir, cada home usuari del servei es comptabilitza una única vegada al període analitzat.

⁸ Real Decreto 463/2020, de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2020-3692>

A continuació, es presenta un quadre-resum temporalitzat de les mesures, que s'han anat decretant per a la gestió de la pandèmia, i que han comportat -o comporten- limitacions en la circulació ciutadana, en la mobilitat i en l'aïllament domiciliari:

Quadre-resum temporalitzat de la gestió de la covid19

PRIMERA ONADA DEL VIRUS - CONFINAMENT	
S'inicia amb el primer Decret d'Estat d'Alarma el 14 de març de 2020. Principals mesures decretades: aïllament domiciliari i limitacions de la circulació ciutadana.	TEMPORALITAT
CONFINAMENT PARCIAL 1 Es permet la circulació ciutadana sota determinats motius (treballar, comprar, urgències, tenir curar de persones dependents, etc.).	14 març-29 març
CONFINAMENT TOTAL Només es permet la circulació a les persones que treballen en serveis essencials per a la comunitat.	30 març- 12 abril
CONFINAMENT PARCIAL 2 Es torna a una situació semblant a la del confinament parcial 1.	13 abril – 3 maig
DESCONFINAMENT	
Es comencen a flexibilitzar progressivament les mesures decretades: en un primer moment, només es permet la circulació ciutadana en determinades franges horàries restringides a determinats sectors de la població i per realitzar certes activitats. A mesura que avancen les fases del desconfinament, es permet la circulació ciutadana de manera menys restringida	TEMPORALITAT
FASE 0	4 – 17 maig
FASE 0,5	18 – 24 maig
FASE 1	25 maig – 7 juny
FASE 2	8 – 14 juny
FASE 3	15-21 juny ⁹
NOVA NORMALITAT O REPRESA	
Finalitza l'Estat d'Alarma el 21 de juny de 2020 , tot i les recomanacions de reduir els contactes socials i mobilitat, es permet la lliure circulació ciutadana i no s'imposa l'aïllament domiciliari a la població.	TEMPORALITAT
NOVA NORMALITAT Es permet la circulació ciutadana, no hi ha aïllament domiciliari, però sí que hi ha restriccions d'aforament en bars, restaurants, comerços i establiments d'atenció al públic. Es recomana el teletreball per aquelles feines que permetin aquesta modalitat, i es recomana reduir desplaçaments i la mobilitat.	Juliol –24 octubre
SEGONA I TERCERA ONADA DEL VIRUS - SEGON ESTAT D'ALARMA	
El 25 d'octubre es decreta el segon estat d'alarma¹⁰ , acompanyat de diverses restriccions ¹¹ . La primera d'elles és la limitació de circulació de persones per les vies o espais d'ús públic (a Catalunya, entre les 22h de la nit i les 6h del matí), la restricció d'entrada i sortida de persones del país, la limitació de permanència de grups de persones en espais públics i privats (a Catalunya el nombre màxim de persones que es poden trobar és de 6), o la limitació d'aforament en espais de culte.	25 octubre-actualitat <i>(De moment, aquest estat d'alarma s'ha prorrogat fins el 9 de maig de 2021)¹².</i>

⁹ A Catalunya la fase 3 s'activa el 18 de juny, i al 19 ja comença la fase de nova normalitat. Per aquesta raó, els gràfics on apareix aquesta setmana s'han marcat amb dos asteriscs **.

¹⁰ Real Decreto 926/2020, de 25 de octubre, por el que se declara el estado de alarma para contener la propagación de infecciones causadas por el SARS-CoV-2. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-12898>

¹¹ Consulta les mesures decretades aquí: <https://www.lamoncloa.gob.es/covid-19/Paginas/estado-de-alarma.aspx>

¹² Pròrroga del segon estat d'alarma: <https://www.lamoncloa.gob.es/consejodeministros/Paginas/enlaces/031120-enlace-alarma.aspx>

Finalment, pel que fa a l'estructura, l'informe es divideix en dos blocs:

- 1) Un **primer bloc -descriptiu- de diagnosi de les dades quantitatives** aportades pels serveis municipals de detecció i atenció a la violència masclista, per la Gerència de Prevenció i Seguretat de l'Ajuntament de Barcelona, pels cossos policials, i per l'Institut Català de les Dones. **A l'inici d'aquest primer bloc, s'afegeix una taula-resum del nombre total de casos atesos amb motiu de violència masclista, entre gener i desembre, comparant les dades del 2020 amb les del 2019.**
- 2) I un **segon bloc d'anàlisi** sobre els indicadors analitzats, on s'apunten, per una banda, **tendències i hipòtesis sobre l'evolució del fenomen**; i per l'altra, algunes **reflexions i recomanacions**, amb l'objectiu que serveixi **per millorar la detecció i atenció de la violència masclista a la ciutat**, tenint en compte l'impacte de la crisi socioeconòmica derivada de la gestió de la crisi sanitària actual.

02

2. Anàlisi de dades quantitatives

A la següent taula es facilita un **resum del nombre total d'atencions realitzades entre gener i desembre de 2019 i 2020**, corresponents a cada indicador analitzat.

Taula-resum de resultats

- **Urgències:**
  - 2019: 1.076
  - 2020: 654
- **Intervencions:**
  - 2019: 12.404
  - 2020: 16.122
- **Dones diferents ateses:**
  - 2019: 980
  - 2020: 1.087
- **Acollides:**
  - 2019: 204
  - 2020: 196
- **Dones noves usuàries:**
  - 2019: 514
  - 2020: 348
- **Homes diferents atesos:**
  - 2019: 385
  - 2020: 344
- **Homes nous usuaris:**
  - 2019: 263
  - 2020: 239
- **Infància/adolescència:**
  - 2019: 513
  - 2020: 388
- **SARA Jove:**
  - 2019: 16
  - 2020: 14

- **Denúncies:**
  - 2019: 3.400
  - 2020: 3.565
- **Incidents:**
  - 2019: 7.293
  - 2020: 6.605
- **Contactes:**
  - 2019: 12.209
  - 2020: 13.764
- **Trucades ICD:**
  - 2019: 4.365
  - 2020: 5.156

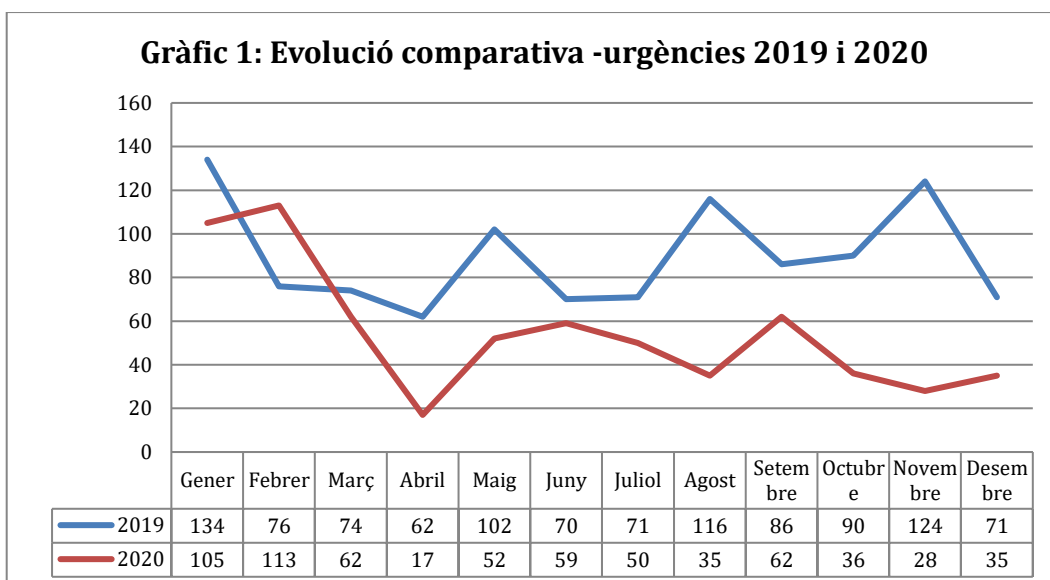
Tot seguit, es presenta l'anàlisi de les dades per a cada indicador:

2.1. Urgències

Al gràfic 1 es pot observar l'evolució comparativa de les dades d'atenció a urgències per casos de violència masclista, entre els mesos de gener i desembre, dels anys 2019 i 2020. Com es pot constatar fent la comparativa amb les dades de l'any anterior, **a partir de març de 2020 les urgències cauen en picat**, passant de registrar 113 casos d'urgència al febrer, a gairebé la meitat (62 casos) al març, i només 17 casos a l'abril.

Cal tenir present, a l'hora d'analitzar les dades, que al març 2020 es va decretar l'estat d'alarma i es van aplicar determinades mesures (ex.: confinament domiciliari, restricció de la mobilitat...) per gestionar la crisi sanitària de la covid19.

Després de l'aixecament de les mesures de confinament domiciliari (maig) el nombre d'urgències sembla que comença a remuntar. No obstant, a finals de juny (fi de l'estat d'alarma), juliol i agost de 2020 (nova normalitat) tornen a caure dràsticament el nombre d'urgències registrades (arribant a registrar només 35 casos d'urgència a l'agost). Tot i que al setembre semblaven remuntar les atencions d'urgència (62 casos), als mesos d'octubre i novembre i desembre torna a haver-hi una forta davallada, amb un registre de només 36, 28 i 35 casos d'urgència respectivament. **La dada del mes de novembre és absolutament distant de la de l'any anterior: si al novembre de 2019 es van atendre 124 urgències, al 2020 se n'han atès 28; és a dir, les atencions d'urgències del 2019 són més de quatre vegades superiors a les del 2020.** I, aquest últim mes de desembre de 2020 malgrat haver augmentat el nombre d'urgències respecte el mes de novembre, aquest augment és poc significatiu. Les dades registrades aquest últim mes segueixen constatant un descens dels casos d'urgències respecte a l'any anterior: al desembre de 2019 es van registrar el doble d'urgències que durant el mateix mes de 2020.

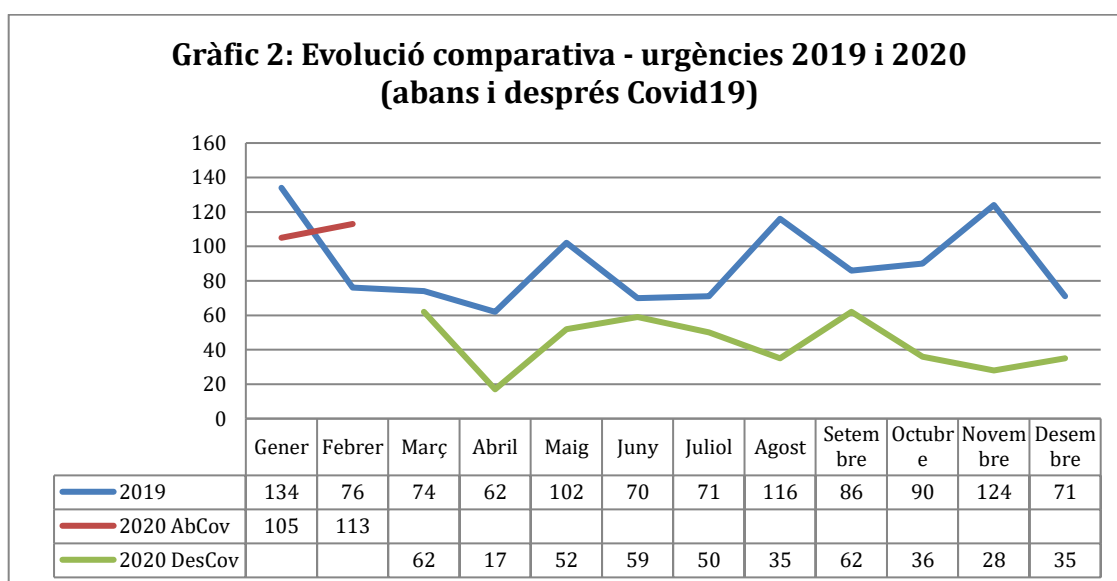

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

El nombre de casos d'urgència registrats des del març 2020 fins al desembre, no arriba, en cap dels registres mensuals (exceptuant febrer; és a dir, abans de l'esclat de la crisi de la covid19), als nivells del mateix període de 2019.

En concret, entre gener i desembre de **2019 es van realitzar 1.076 casos d'urgència per violència masclista**, xifra que contrasta amb les **654 casos d'urgència entre gener i desembre de 2020**.

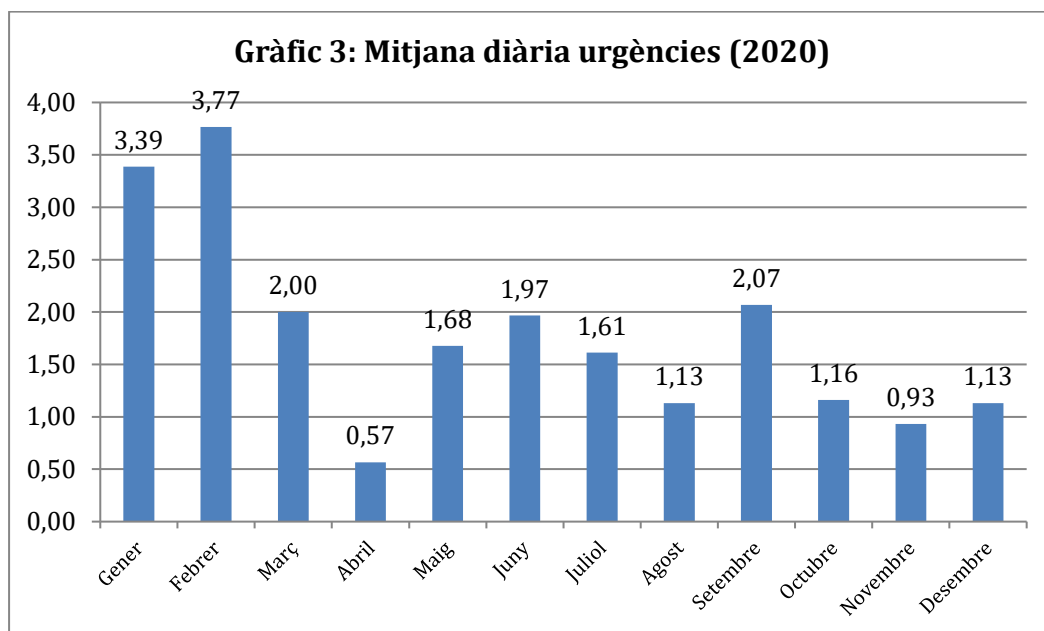
Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 2) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com durant el primer Estat d'Alarma, al 2020, les atencions d'urgència van disminuir dràsticament. **A partir d'aquí, les xifres d'atencions a urgències no han arribat als nivells de l'any anterior, i les atencions han estat a partir de març i fins a desembre sempre substancialment més baixes de les que es van realitzar en el mateix període de l'any anterior.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Finalment, el gràfic 3 ens mostra la mitjana diària d'atenció d'urgències per motius de violència masclista durant els mesos de gener a desembre de 2020. De l'anàlisi d'aquest gràfic podem

constatar com al 2020, un cop es decreta l'estat d'alarma, l'atenció d'urgència cau dràsticament de gairebé 4 casos diaris que s'estaven atenent al febrer, a 2 casos al març i 0,57 casos a l'abril. Aquesta mitjana d'atenció d'urgència diària, tot i que ha augmentat al juny i al setembre de 2020 (post-primer estat d'alarma), no ha recuperat els nivells d'atenció d'urgència del període anterior a l'esclat de la crisi sanitària i al decret d'estat d'alarma. I de fet, entre els mesos d'octubre i desembre s'ha registrat un descens important en la mitjana diària d'atencions d'urgència.

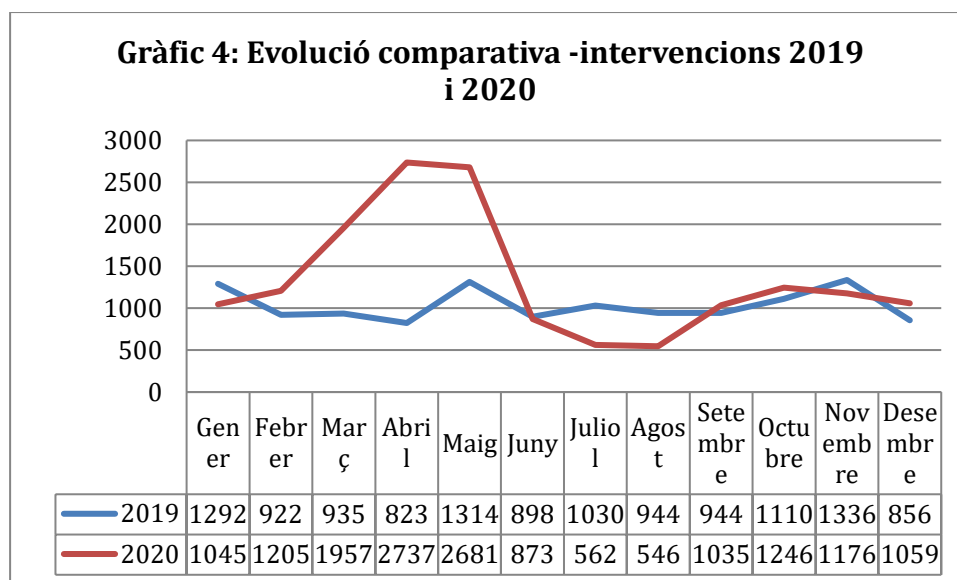

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

2.2. Intervencions

Al gràfic 4 es pot observar l'evolució comparativa de les dades d'intervencions per casos de violència masclista, entre els mesos de gener i desembre, dels anys 2019 i 2020. Com es pot constatar fent la comparativa amb les dades de l'any anterior, **a partir de març de 2020 les intervencions augmenten dràsticament**, passant de registrar 1.205 intervencions al febrer, a 1.957 al març, i 2.737 a l'abril. **Aquestes xifres suposen més del doble d'intervencions de les que es van realitzar en el mateix període de l'any anterior.**

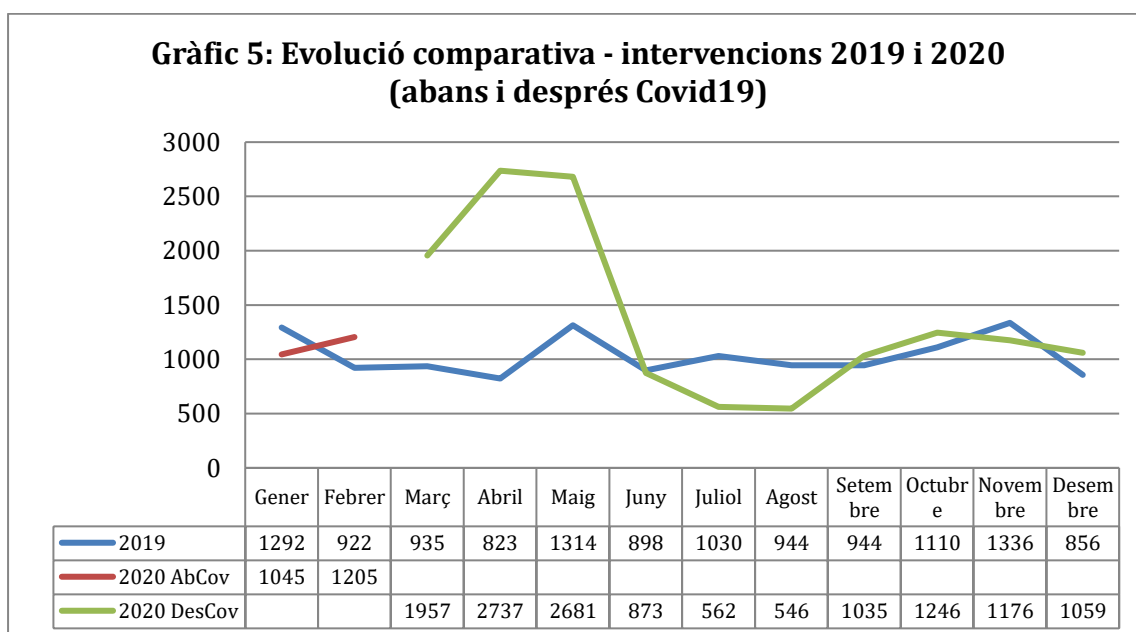
Tal com es pot constatar al gràfic 4, aquest important augment de les intervencions coincideix amb el període de confinament domiciliari que es va decretar durant l'estat d'alarma (entre març i maig de 2020). **A partir del mes de maig i juny, moment en què s'aixequen les mesures de confinament i finalitza el primer estat d'alarma, el nombre d'intervencions es redueix significativament**, passant de 2.681 intervencions al mes de maig, a 873 al mes de juny (situant-se als nivells registrats l'any anterior). **Al juliol i agost de 2020 (nova normalitat) tornen a caure el nombre d'intervencions registrades**, situant-se a nivells inferiors a les registrades durant el mateix període de l'any anterior. Tot i això, **al mes de setembre comencen a remuntar les intervencions en comparació amb l'any anterior, durant els mesos d'octubre i novembre les intervencions són molts semblants a les del 2019. I, aquest últim mes de desembre de 2020 les intervencions es mantenen (1.059) a nivells similars als últims 3 mesos. No obstant, en comparació amb el mateix mes de l'any anterior, hi ha hagut un augment considerable en el registre d'intervencions, ja que al desembre de 2019 es van registrar 856 intervencions (203 menys que al 2020).**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

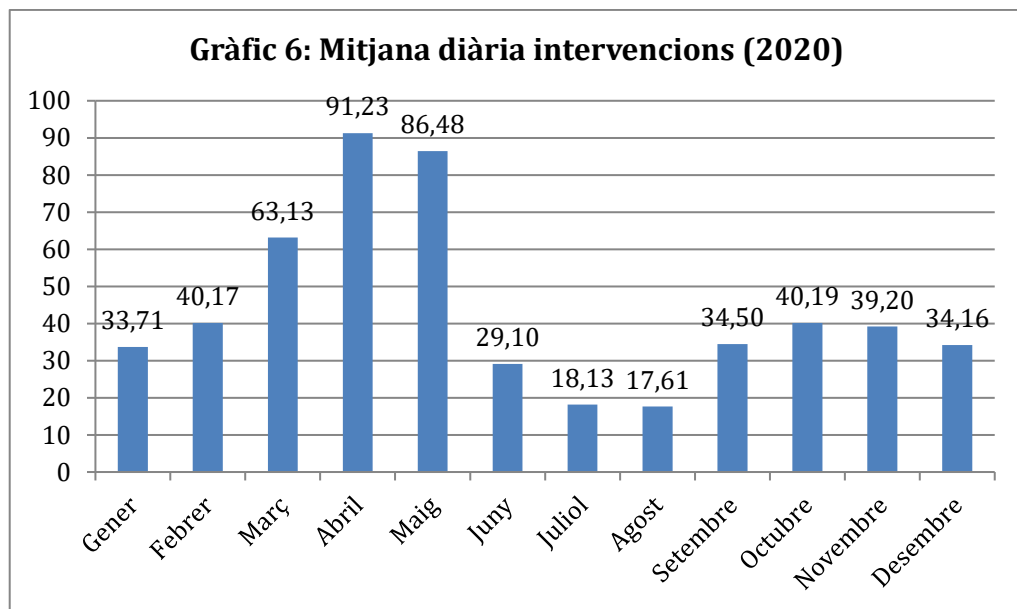
El nombre d'intervencions registrades des del gener 2020 fins al maig és molt superior al registre d'intervencions de l'any anterior. I a nivell global, entre gener i desembre de 2019 es van registrar 12.404 intervencions per violència masclista, xifra que contrasta amb les 16.122 intervencions que s'han realitzat durant el mateix període corresponent al 2020.

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 5) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com **durant el primer EA (entre març i juny) el nombre total d'intervencions van ser 8.248, més del doble d'intervencions que durant el mateix període de temps corresponent al 2019, ja que es van registrar 3.970 intervencions.** És a dir, tal com apuntava el gràfic 4, durant el primer Estat d'Alarma, al 2020, les intervencions van augmentar dràsticament. **Després, el nombre d'intervencions va disminuir també de manera dràstica, ja que mentre que entre juliol i desembre del 2019 es van registrar 6.220 intervencions, en el mateix període d'aquest any 2020 només se n'han registrat 5.624.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

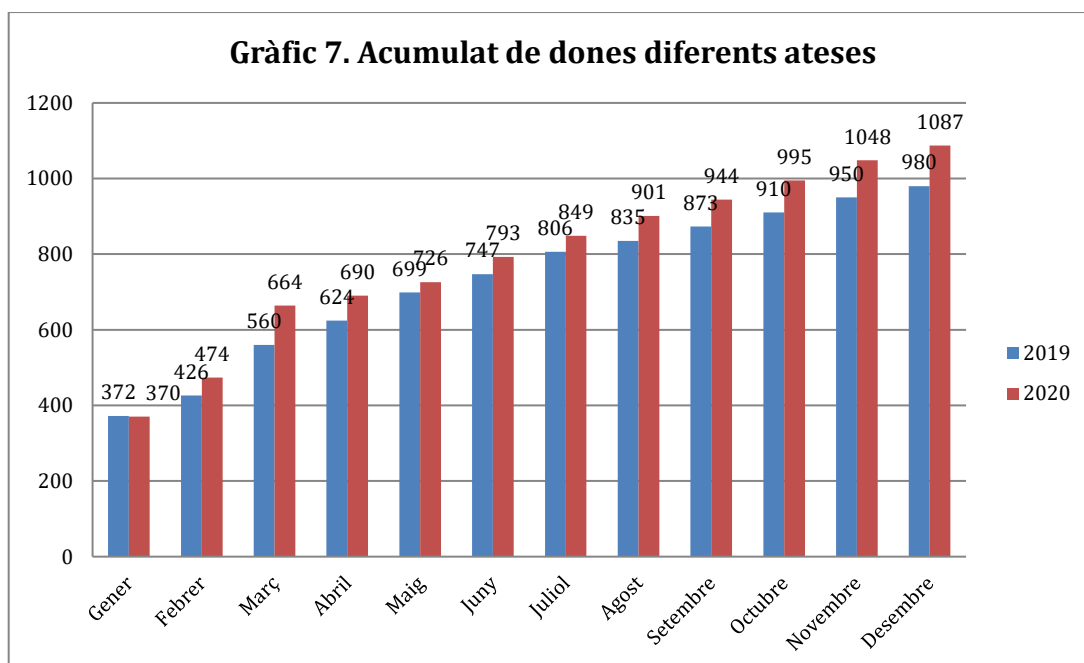
Finalment, el gràfic 6 ens mostra la **mitjana diària de les intervencions** que s'han realitzat per motius de violència masclista durant els mesos de gener a desembre de 2020. De l'anàlisi d'aquest gràfic es pot constatar com al 2020, un cop es decreta el primer estat d'alarma, el nombre d'intervencions diàries augmenta molt significativament passant d'una mitjana de 40 intervencions diàries al mes de febrer, a 63 al mes de març, 91 al mes d'abril i 86 al maig. No obstant, aquesta mitjana d'intervencions diàries comença a disminuir de manera important un cop s'aixeca el confinament domiciliari i l'estat d'alarma, passant a registrar una mitjana de 29 intervencions diàries al mes de juny, 18 al juliol i 17 a l'agost. Aquestes xifres (post-estat d'alarma), cal remarcar que són inferiors a les que es van registrar durant el període previ a l'estat d'alarma, tot i que **aquests últims mesos d'octubre i desembre han tornat a remuntar les intervencions diàries, arribant a nivells previs a la declaració d'estat d'alarma.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

2.3. Dones diferents ateses

Al gràfic 7 es pot observar l'evolució comparativa de les **dades acumulades d'atenció a dones usuàries del SARA**, entre els mesos de gener i desembre, dels anys 2019 i 2020. Concretament, el gràfic 10 mostra que **l'acumulat de dones ateses durant l'any 2020 ha estat superior al 2019 en tots els mesos de l'any**, amb excepció del gener (que es parteix de 372 casos al 2019 i de 370 al 2020; i per tant, es tracta d'un punt de partida lleument superior al 2019, però en tot cas molt similar).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

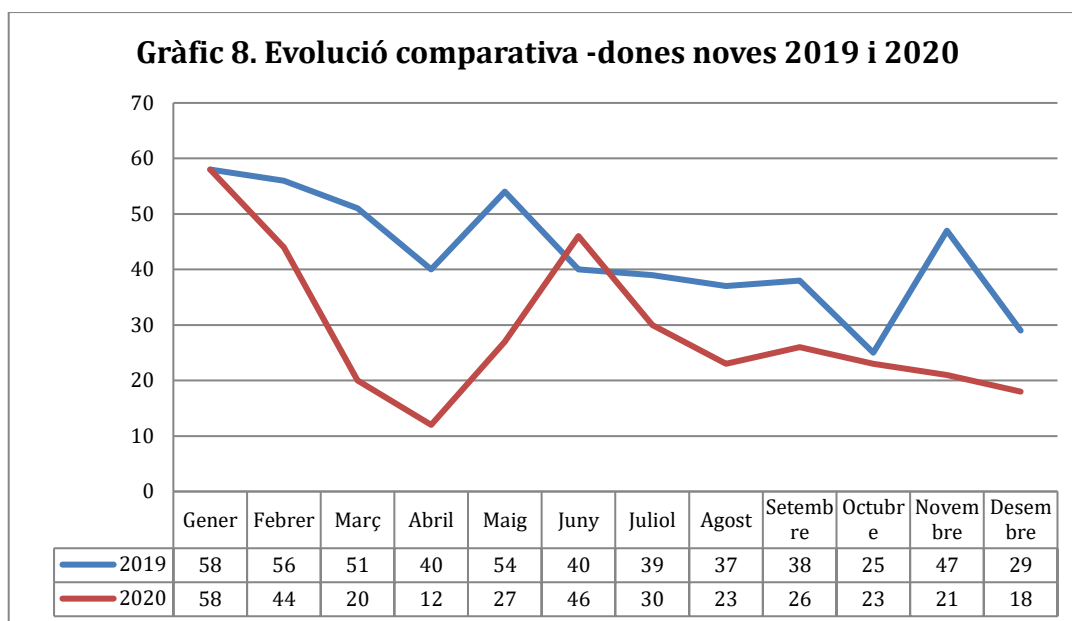
L'acumulat de dones diferents ateses des de l'1 de gener al 31 de desembre, és a dir, durant tot l'any, és el següent:

- 2019: 980
- 2020: 1.087

Per tant, durant el 2020 s'han atès 107 dones diferents més que al 2019.

2.4. Dones noves ateses

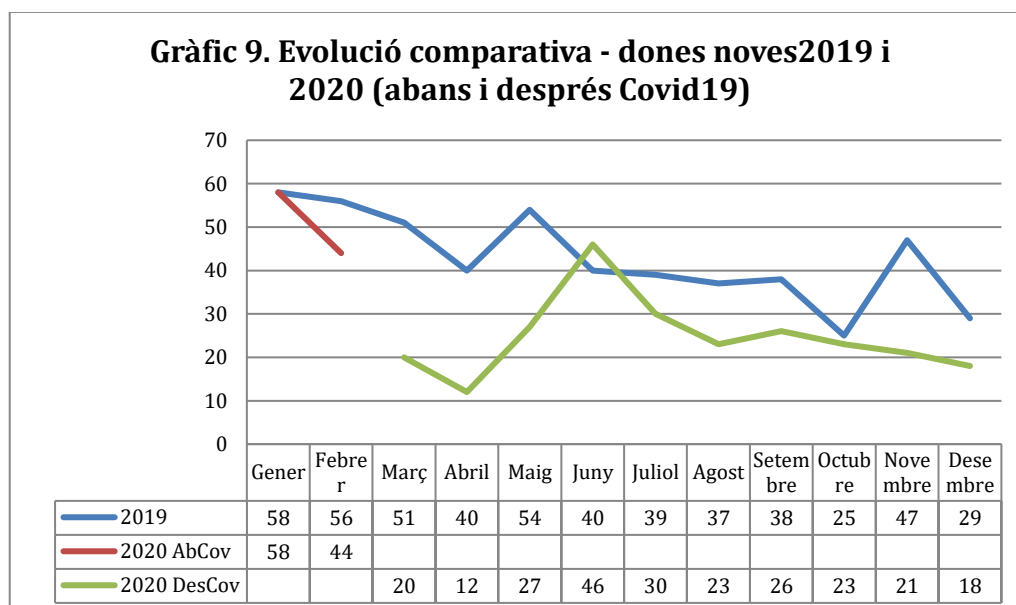
El nombre de dones ateses per primera vegada al SARA (gràfic 8) parteix d'un nombre idèntic el 2019 i el 2020 (58 dones noves ateses), però després l'evolució difereix entre els dos anys. Mentre que al 2019 descendeixen lleument al primer trimestre, remunten al maig, i després tornen a descendir lleugerament, al 2020 el nombre de noves usuàries ateses pel SARA cau en picat fins al mes d'abril, que s'arriba als mínims més baixos (amb 12 dones noves ateses). Després, en només dos mesos, aquestes noves atencions s'eleva, arribant a les 46 dones noves ateses al juny (i superant aquest mes les dones noves ateses al juny del 2019), i després tornen a baixar. Al mes d'octubre, el nombre d'atencions del 2019 (25) és molt similar al del 2020 (23), però al novembre es torna a obrir una bretxa important i, mentre que al 2019 es van atendre 47 dones noves, al 2020 se n'han atès 21 (menys de la meitat). Al desembre segueixen disminuint les atencions (18), en comparació, també, amb el registre corresponent al mateix mes l'any anterior (29).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

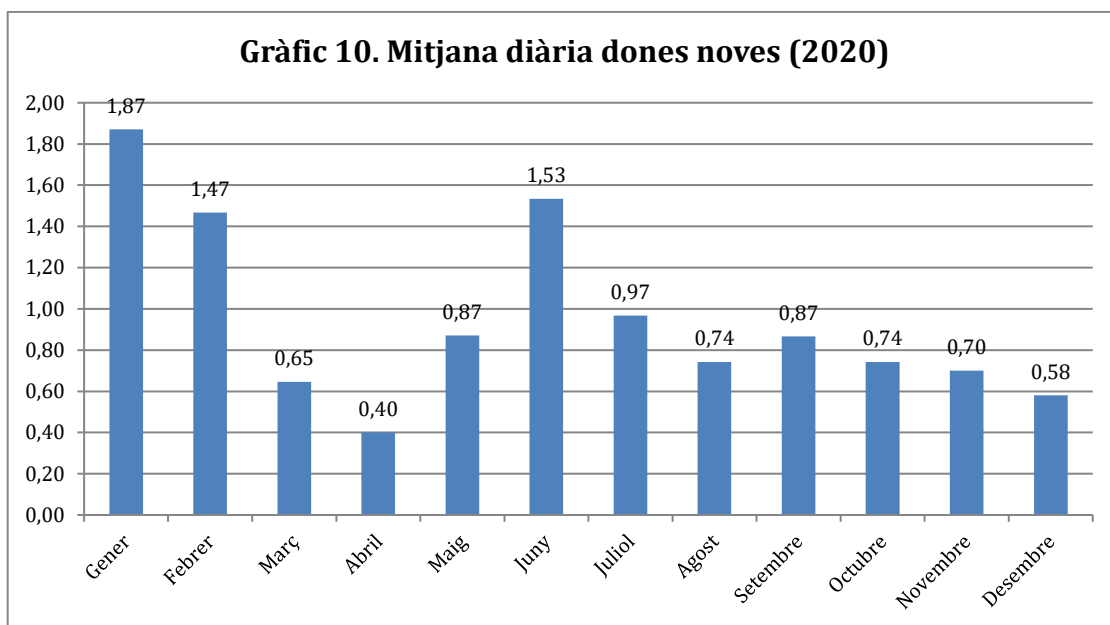
Si s'analitza el nombre total de noves usuàries ateses pel SARA, entre gener i desembre del 2019 es van atendre un total de 514 dones noves, mentre que al 2020 se n'han atès 348. Per tant, el nombre de dones noves ateses al 2020 és molt inferior al del 2019 (en total, s'han atès 166 dones noves menys).

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 9) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com sembla haver-hi una relació entre la declaració del primer EA de març i el nombre de dones noves ateses. Així, mentre en el moment que es decreta l'EA les atencions a dones noves cauen en picat, després remunten fins arribar, al juny, a superar les realitzades l'any anterior. Després de l'EA el nombre d'atencions és inferior a les realitzades l'any anterior, tot i que al mes d'octubre el nombre d'atencions és molt semblant entre el 2019 (25) i el 2020 (23). Com s'ha comentat al gràfic anterior, al mes de novembre, s'obre una bretxa destacada, ja que al 2020 s'atenen 21 dones noves (quan al 2019 se n'havien atès 47). I, al mes de desembre segueixen disminuït les atencions, i segueixen sent inferiors que a l'any anterior.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

En darrer lloc, si s'analitza la mitjana diària de dones noves ateses (gràfic 10), s'observa que el mes amb menys atencions mitjanes diàries a noves usuàries va ser a l'abril (0,4) i el que més el gener (1,87).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Per poder comprendre les atencions a dones noves, cal tenir present que algunes dones que entren al SARA ho fan per via directa, però que bona part de les usuàries que el SARA atén per primer cop venen derivades d'altres serveis. A la següent taula (Taula 1) es pot veure les dones que han estat derivades al SARA al 2019 i al 2020, i es pot observar **com el total de dones derivades al SARA ha disminuït un 20,34%**.

Tres dels grans serveis derivants al SARA són els PIADs, el CUESB i els Centres de Serveis Socials. **Excepte en el cas del CUESB, que s'ha donat un augment lleu (del 4,35%) de les derivacions, les dones que han estat derivades per part dels PIADs i els CSS han disminuït molt (un 57,14% i un 25% respectivament).**

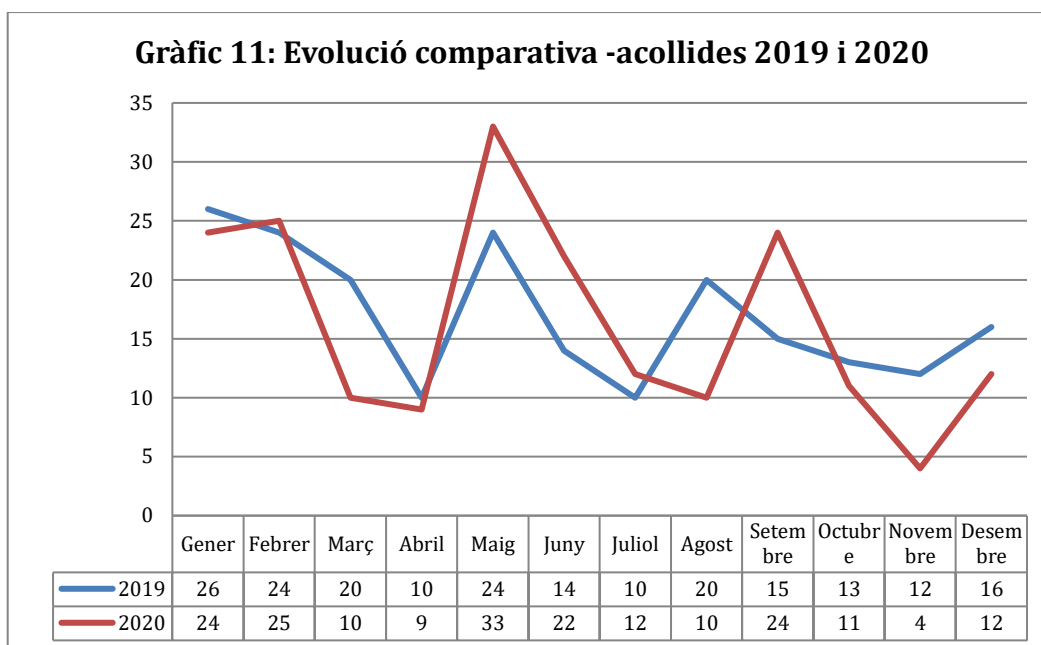
TAULA 1. Serveis derivants al SARA (2019 i 2020)

SERVEI DERIVANT	2020	2019	Diferència %
PIAD*	9	21	-57,14%
CUESB	48	46	4,35%
Centres de Serveis Socials*	36	48	-25,00%
EAIA	5	5	0,00%
SIS	1	2	-50,00%
SAIER	1	2	-50,00%
SAH*	0	2	-100,00%
IMD	0	0	***
Total Serveis Municipals	100	126	-20,63%
Atenció primària de salut	6	6	0,00%
ASSIR / centres	0	1	-100,00%
CSMA	1	3	-66,67%
Hospitals	1	3	-66,67%
CAS	0	0	***
CSMIJ	0	0	***
Altres Xarxa sanitària	0	3	-100,00%
ICD	1	0	***
Educació	0	0	***
Mossos d'Esquadra	1	3	-66,67%
Guardia Urbana	0	1	-100,00%
OAVD	0	2	-100,00%
Total Serveis Circuit	10	22	-54,55%
Centre de serveis socials d'altres municipis	1	0	***
Altres Serveis	30	29	3,45%
TOTAL CASOS DERIVATS	141	177	-20,34%

2.5. Ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista

Al gràfic 11 es pot observar l'evolució comparativa de les dades d'ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista entre els mesos de gener i desembre, dels anys 2019 i 2020. Com es pot constatar fent la comparativa amb les dades de l'any anterior, **a partir de març de 2020 les acollides disminueixen significativament**, passant de registrar 25 ingressos nous al dispositiu d'acollida durant el mes de febrer, a menys de la meitat (10 acollides noves) al març, i només 9 a l'abril, i sent novembre el mes amb menys acollides ja que tan sols se n'han realitzat 4. No obstant, al mes de desembre sembla que remunta el nombre d'acollides (12), tot i que és una xifra inferior a la que es va registrar el mateix mes de l'any 2019, que hi van haver 16 acollides noves.

Després de l'aixecament de les mesures de confinament i del primer estat d'alarma, durant el maig-juny de 2020, el nombre d'ingressos nous al dispositiu d'acollida sembla que comença a remuntar, registrant 33 acollides noves durant el maig, i 22 durant el mes de juny 2020. A finals de juny, juliol i agost de 2020 (període anomenat com a "nova normalitat") torna a caure el nombre d'ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista, i tot i que al mes de setembre hi va haver una remuntada en el nombre d'acollides (passant de 10 acollides a l'agost, a 24 al setembre) al novembre descendeixen en picat i només se'n realitzen 4. I finalment, aquest últim mes de desembre han tornat a remuntar el nombre d'acollides (12), tot i que segueix sent una xifra inferior a la del mateix mes de 2019.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Malgrat aquestes fluctuacions, el nombre d'ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista registrats des del gener 2020 fins al desembre (196) és similar al nombre d'acollides del mateix període de 2019 (204).

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 12) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com abans que es decretés el primer EA, les acollides del 2020 eren molt semblants a les del 2019 (amb valors entorn a les 25 acollides mensuals). Per contra, quan es decreta l'EA aquestes cauen en picat, i no remunten fins al mes de maig, en el qual hi ha un pic d'acollides (33) que superen les que es van fer al 2019 (24). Després els valors del 2019 i el 2020 es creuen: al juliol es parteix de valors semblants, però a l'agost les acollides del 2019 (20) són molt superiors a les del 2020 (10), i en canvi al setembre la tendència s'inverteix (havent-hi 15 acollides al 2019 i 24 al 2020). En canvi, al novembre tornen a ser superiors les acollides que es van fer al 2019 (12) que les del 2020 (4); de fet, al novembre del 2019 es van realitzar el triple d'acollides que al 2020. No obstant, aquest últim mes de desembre tornen a remuntar les acollides, tot i que el nombre d'ingressos registrat segueix sent inferior al del mateix mes de 2019.

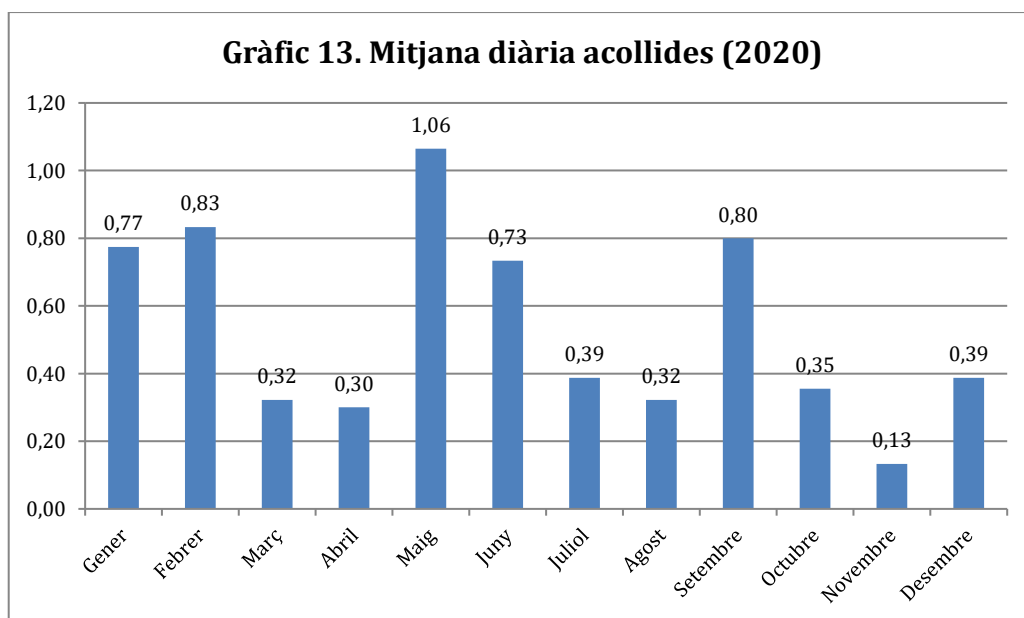
Gràfic 12. Evolució comparativa - acollides 2019 i 2020 (abans i després Covid19)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Si s'analitza la mitjana diària d'acollides realitzades al llarg del 2020 (gràfic 13) es pot veure com el moment de màximes acollides diàries mitjanes és el mes de maig (1,06), i per contra els mesos de menys ingressos al dispositiu d'acollida per violència masclista són el novembre (amb tan sols 0,13 acollides de mitjana al dia), l'abril (0,3), i el març i agost (0,32).

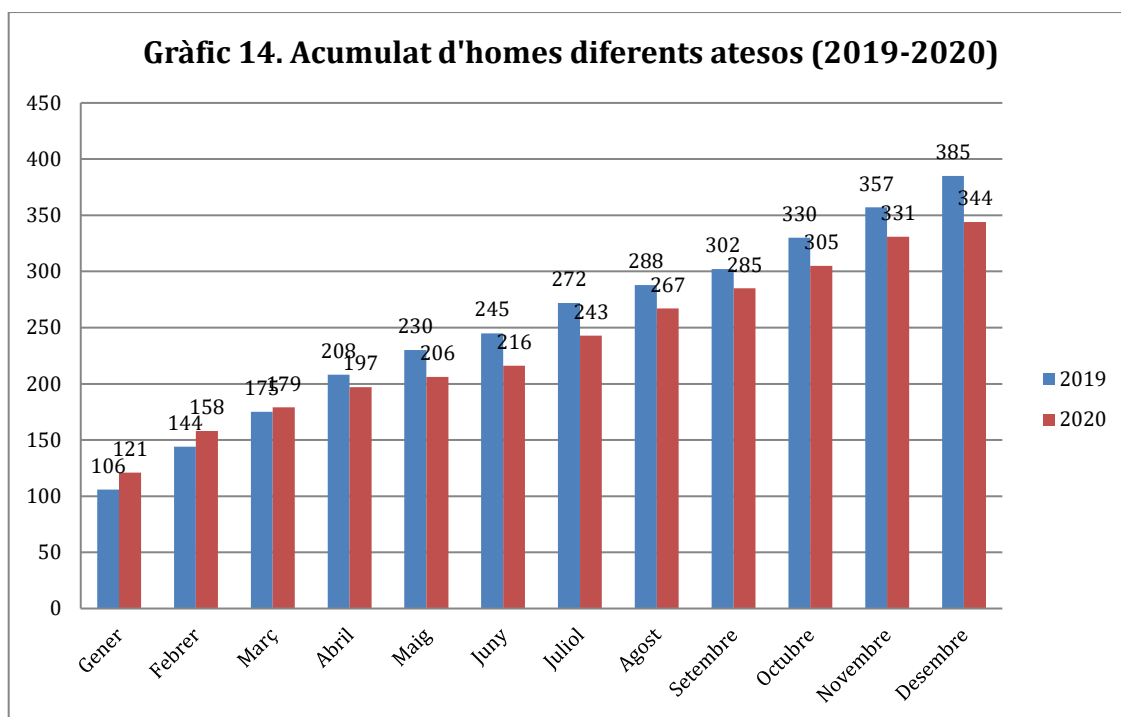
Gràfic 13. Mitjana diària acollides (2020)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

2.6. Homes diferents atesos

Si s'analitzen les dades de l'acumulat d'homes que el Servei d'Atenció a Homes (SAH) ha atès de gener a desembre del 2020, i es compara amb el 2019 (gràfic 14), es pot afirmar que l'acumulat de gener, febrer i març va ser superior al 2020, però a la resta de mesos l'acumulat va ser superior al 2019.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

L'acumulat d'homes diferents atesos des de l'1 de gener al 31 de desembre, és a dir, de tot l'any, és el següent:

- 2019: 385

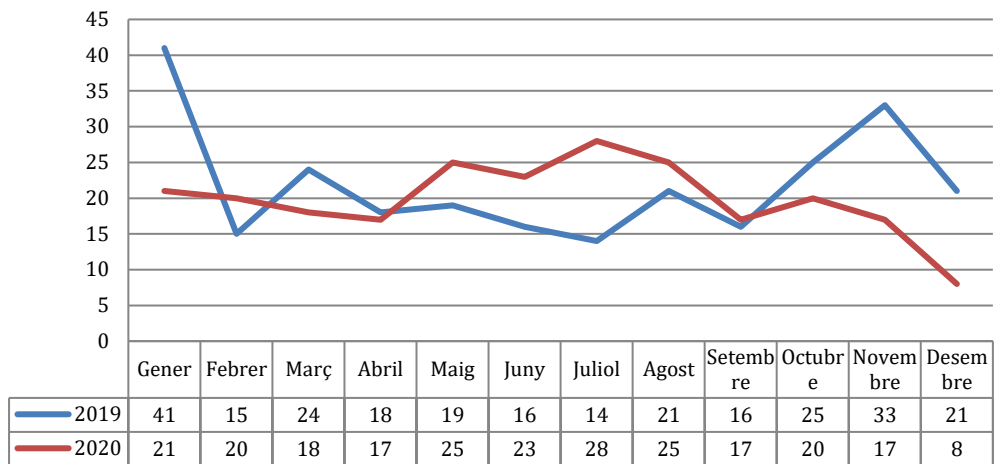
- 2020: 344

Per tant, durant el 2019 es van atendre 41 homes diferents més que al 2020.

2.7. Homes nous atesos

L'anàlisi dels homes atesos per primera vegada al SAH (gràfic 15) ens revela que les pautes entre el 2019 i el 2020 no són homogènies. Així, mentre que al 2019 es va començar l'any amb un nombre molt elevat d'atencions, i després va caure i es va mantenir més estable, al 2020, la pauta general és de més estabilitat. De fet, fins al mes d'abril, les noves atencions eren superiors al 2019, però en canvi, a partir d'aquest mes, les noves atencions es mostren superiors a l'any 2020. Això és així fins als mesos d'octubre i novembre, en els quals les atencions d'homes nous del 2020 són inferiors a les del 2019. Destaca la davallada significativa que s'ha produït -en el nombre d'atencions a nous usuaris homes- aquest últim mes de desembre, ja que només se n'ha atès a 8, quasi tres vegades menys que l'any anterior, que es van registrar 21 atencions a nous usuaris.

Gràfic 15. Evolució comparativa - homes nous 2019 i 2020

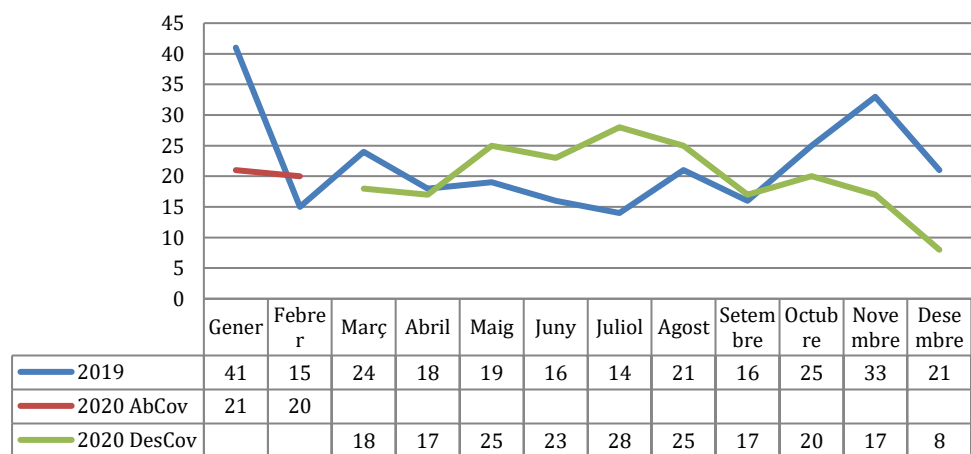

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Si s'analitza el nombre total d'homes nous atesos, entre gener i desembre del 2019 es van atendre un total de 263 homes nous, mentre que al 2020 se n'han atès 239. Per tant, les xifres estan força equiparades, tot i que al 2020 s'han atès 24 homes nous menys que l'any anterior.

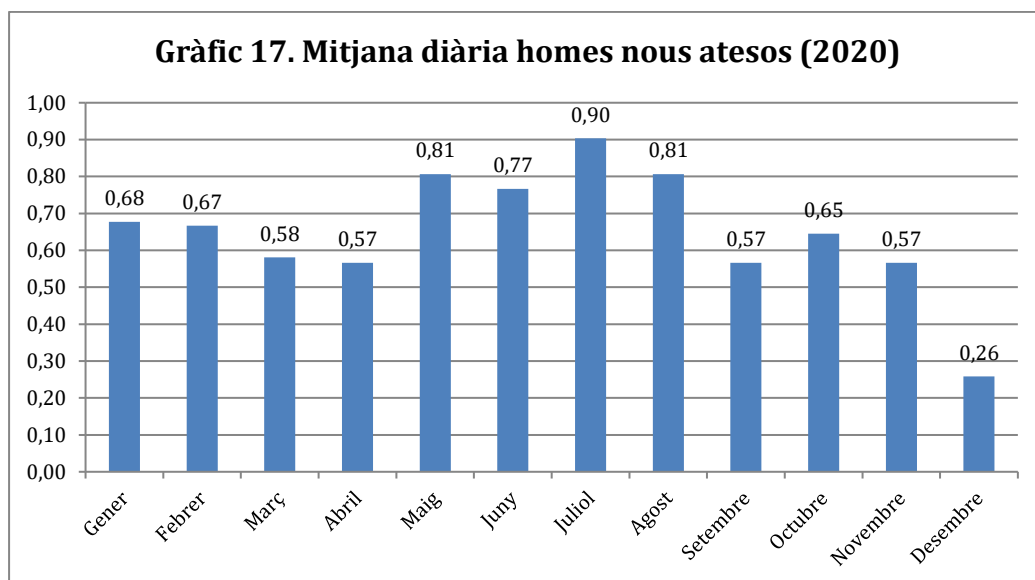
Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 16) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com el nombre d'atencions noves oscil·la entre les 17 (al mes d'abril i setembre) i les 28 (al mes de juliol). En aquest sentit, semblaria que després de l'EA declarat al març hi ha un pic de noves atencions, però que després aquestes descendeixen fins a recuperar els valors que hi va haver abans i durant l'EA. En el mes d'octubre s'inverteix la tendència que es venia donant des d'abril, i les atencions a nous homes són inferiors a les que es van registrar l'any anterior. I al mes de novembre, s'obre una distància significativa entre les atencions que es van fer al 2019 (33) i les que s'han fet al 2020 (17). I aquest últim mes de desembre segueixen disminuint les atencions a homes (8), que segueixen sent molt inferiors a les registrades l'any anterior (21).

Gràfic 16. Evolució comparativa - homes nous 2019 i 2020 (abans i després Covid19)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

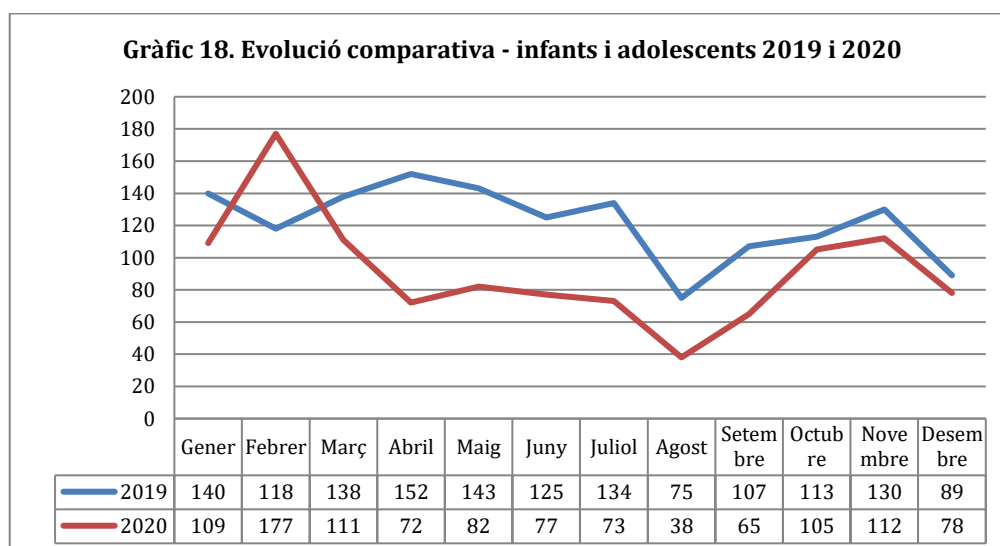
En últim lloc, si s'analitza la mitjana diària de noves atencions (gràfic 17), s'observa que la mitjana diària es movia entre les 0,57 (abril i setembre) i les 0,9 (juliol) fins al mes de novembre. I en aquest últim mes de desembre es constata una forta davallada de les noves atencions a homes, amb una mitjana diària de 0,26 atencions.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

2.8. Infància i adolescència

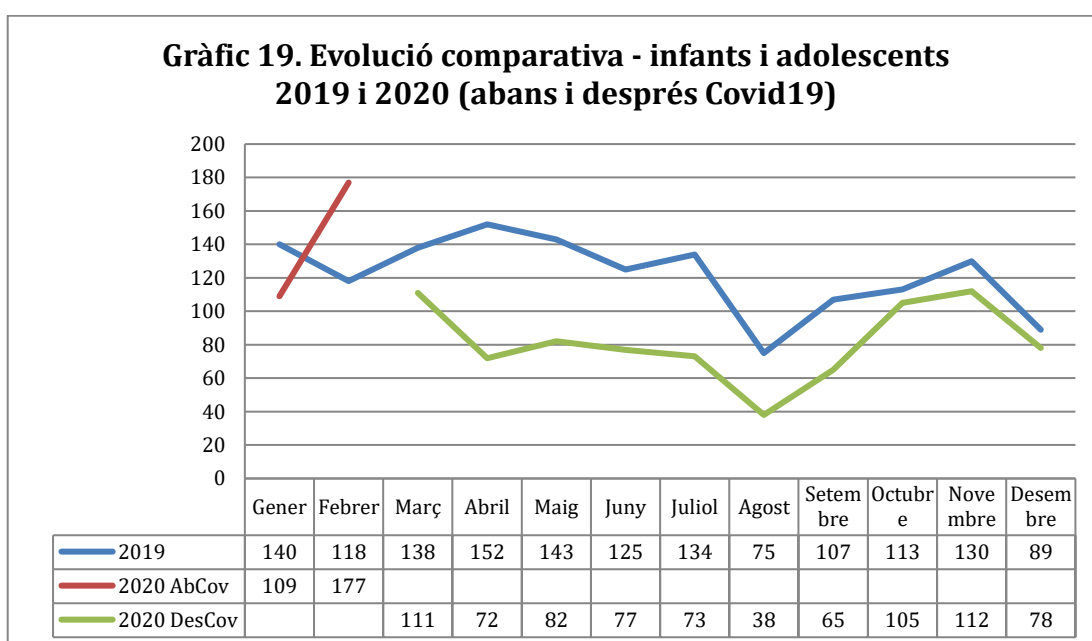
Al gràfic 18 es pot observar l'evolució comparativa de les dades d'atenció a infants i adolescents (0 a 17 anys) diferents atesos/es (amb almenys una atenció realitzada), entre els mesos de gener i desembre, dels anys 2019 i 2020. Com es pot constatar fent la comparativa amb les dades de l'any anterior, **a partir de març de 2020 les atencions disminueixen dràsticament**, passant de registrar 177 persones ateses al febrer, a 111 al març i 72 a l'abril. **Aquestes xifres són significativament inferiors a les que es van registrar els mateixos mesos de l'any anterior.** En concret, al mes d'abril de 2020 es van registrar menys la meitat (72) d'infants i adolescents que el mateix mes de l'any anterior, 2019, que se'n van registrar 152.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

El nombre total d'infants i adolescents atesos/es, entre gener i desembre del 2019 es superior al de 2020. El 2019 es van atendre 513 infants/adolescents, fills/es de les dones ateses al SARA, i al 2020, 388 (un 24,37% menys)¹³.

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 19) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), podem observar clarament com l'inici d'aquest important descens d'infants i/o adolescents diferents atesos/es, coincideix amb el període de confinament domiciliari, que es va decretar durant l'estat d'alarma (entre març i maig de 2020). Tot i que al maig hi ha un petit augment (82), aquest augment és poc significatiu, en comparació amb el que es va registrar el mateix mes de l'any anterior (143), i a més, no és un augment sostingut en els mesos posteriors, ja que la tendència decreixent es manté fins arribar a un pic de 38 d'infants i/o adolescents diferents atesos/es al mes d'agost de 2020.

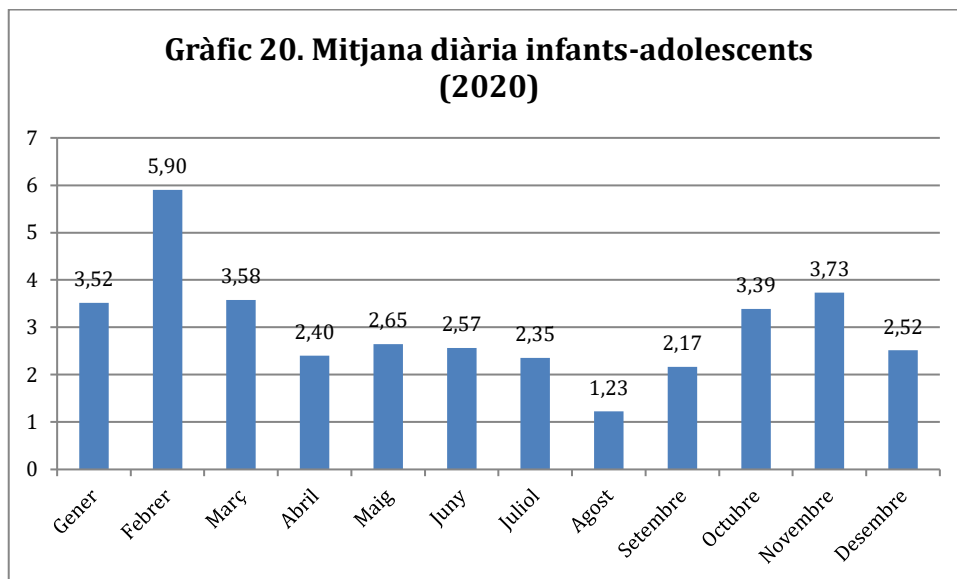
Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Al juny s'aixeca l'estat d'alarma, no obstant les infants i/o adolescents diferents atesos/es segueixen disminuint. I, els mesos de juliol i agost de 2020 (nova normalitat) tornen a caure el nombre d'infants i/o adolescents registrats/des, situant-se a nivells -com s'ha exposat- molt inferiors a les registrades durant el mateix període de l'any anterior. Tot i això, com s'observa al gràfic 25, al mes de setembre comencen a remuntar en comparació amb l'any anterior.

Finalment, el gràfic 20 ens mostra la **mitjana diària d'infants i/o adolescents diferents atesos/es** que s'han realitzat per motius de violència masclista durant els mesos de gener a desembre de 2020. De l'anàlisi d'aquest gràfic podem constatar com al 2020, un cop es decreta el primer estat d'alarma (març), **el nombre d'infants i adolescents ateses diàriament disminueix molt significativament passant d'una mitjana de gairebé 6 al dia al mes de febrer, a 4 al març, 2 a l'abril, i fins arribar al pic de l'agost, que es registra una mitjana d'1 persona**

¹³ Cal tenir present que aquestes dades no es corresponen al sumatori mensual d'infants i adolescents presentats al gràfic anterior, sinó que es tracta del total acumulat d'infants i adolescents atesos/es. Fer el sumatori no seria correcte ja que una mateixa persona ha pogut ser atesa en diferents períodes.

diferent atesa diàriament. No obstant, aquesta mitjana comença a augmentar al setembre, octubre i novembre arribant a nivells similars al mes de gener (mes pre-pandèmia on es van registrar 3 persones ateses diàriament aproximadament). No obstant, aquest últim mes de desembre de 2020 s'ha tornat a registrar un descens de la mitjana diària d'infants i adolescents diferents atesos/es.

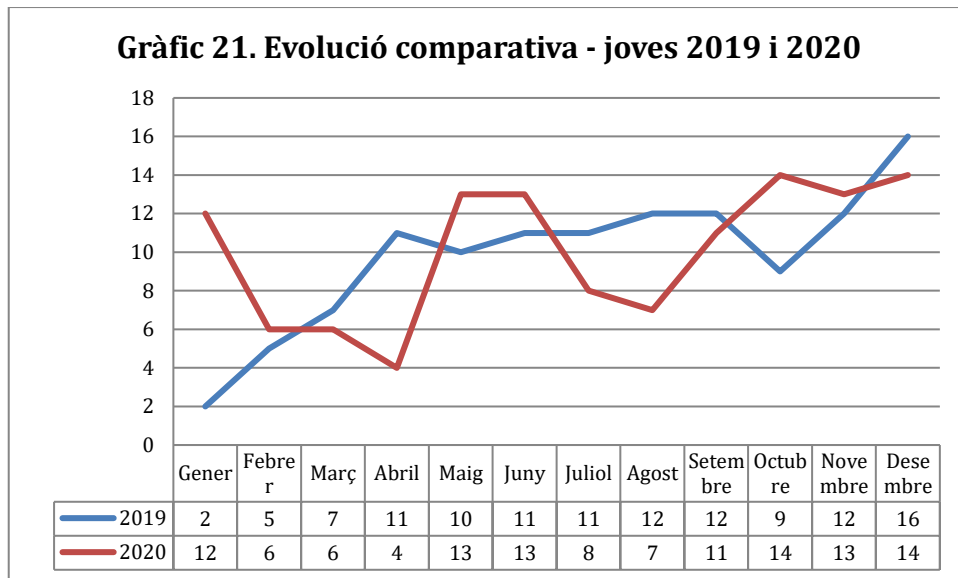

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

2.9. SARA jove

Al gràfic 21 es pot observar l'evolució comparativa de les dades d'atenció -registrades pel SARA jove- a adolescents (12-17 anys) diferents atesos/es per violència masclista en els anys 2019 i 2020. L'anàlisi de les dades comparatives ens revela que les pautes entre 2019 i 2020 no són homogènies. Així, mentre que al 2019 es va començar l'any amb un nombre molt baix d'adolescents atesos, a partir de febrer el creixement és sostingut i la resta de l'any la pauta general és de més estabilitat que al 2020. El 2020, per contra, mostra un descens entre gener i abril. Al maig i juny es dona un pic d'adolescents atesos, però després aquestes tornen a descendir durant dos mesos. A partir d'agost creixen, i només hi ha un lleu descens al mes de novembre.

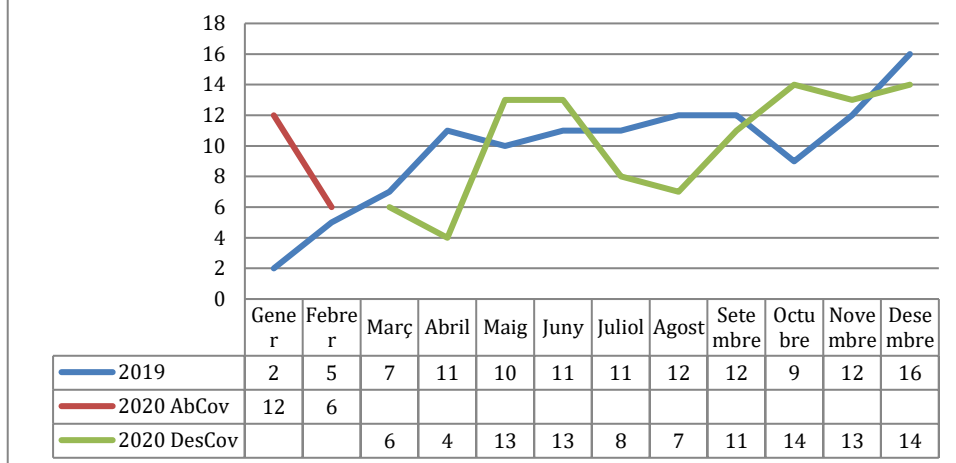
Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

El nombre total d'adolescents atesos/es, entre gener i desembre del 2020 és lleugerament inferior al de l'any anterior, 2019. En concret, el nombre total de persones ateses al SARA Jove al 2019 va ser 16 i al 2020, 14¹⁴.

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 22) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), podem observar clarament com el 2020 comença amb un nombre molt elevat d'atencions a adolescents en comparació amb l'any anterior. No obstant, **al febrer de 2020 es produeix un descens a la meitat de les adolescents ateses, que es manté durant el mes de març** (moment en que esclata la crisi de la covid19 i es decreta l'estat d'alarma i el confinament domiciliari) **i l'abril. Al maig de 2020** (coincidint amb l'inici de flexibilització de les mesures de confinament), **comencen a pujar els casos atesos, passant de registrar 4 casos a l'abril, a més del triple de casos al maig (13). Aquest augment continua el mes de juny, moment en què finalitza el primer estat d'alarma, i es registra el pic més alt d'adolescents ateses del 2020 (13). Al juliol i agost es produeix un descens important de les adolescents ateses passant a registrar 8 casos al juliol i 7 a l'agost. I al setembre tornen a augmentar significativament. A partir d'aquí la tendència és al creixement del nombre de joves ateses, amb l'excepció del mes de novembre, on hi ha una petita baixada.**

¹⁴ Cal tenir present que aquestes dades no es corresponen al sumatori mensual de joves presentats al gràfic anterior, sinó que es tracta del total acumulat de joves. Fer el sumatori no seria correcte ja que una mateixa persona ha pogut ser atesa en diferents períodes.

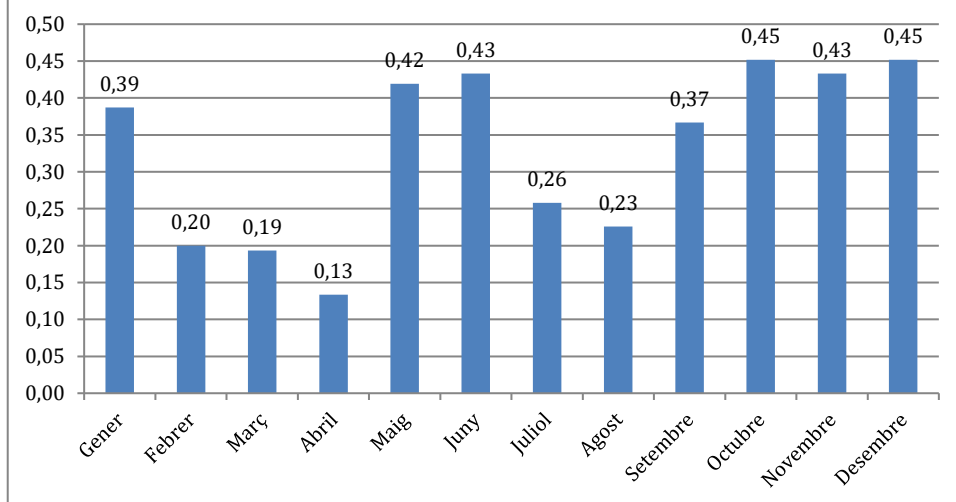
Gràfic 22. Evolució comparativa - joves 2019 i 2020 (abans i després Covid19)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

Finalment, el gràfic 23 ens mostra la mitjana diària d'adolescents **ateses** per motius de violència masclista durant els mesos de gener a desembre de 2020. De l'anàlisi d'aquest gràfic podem constatar com al 2020, un cop es decreta el primer estat d'alarma la mitjana d'**adolescents ateses** diàries cau. Tot i això el gràfic ens mostra com l'impacte més significatiu es troba en la pujada que es produeix amb la flexibilització de les mesures de confinament al maig, i amb la fi del primer estat d'alarma al juny. Així mateix observem un nou descens durant els mesos de juliol i agost (coincidint amb el període estival), i de setembre a desembre es constata un nou augment en la mitjana d' **d'adolescents ateses diàriament**.

Gràfic 23. Mitjana diària joves (2020)

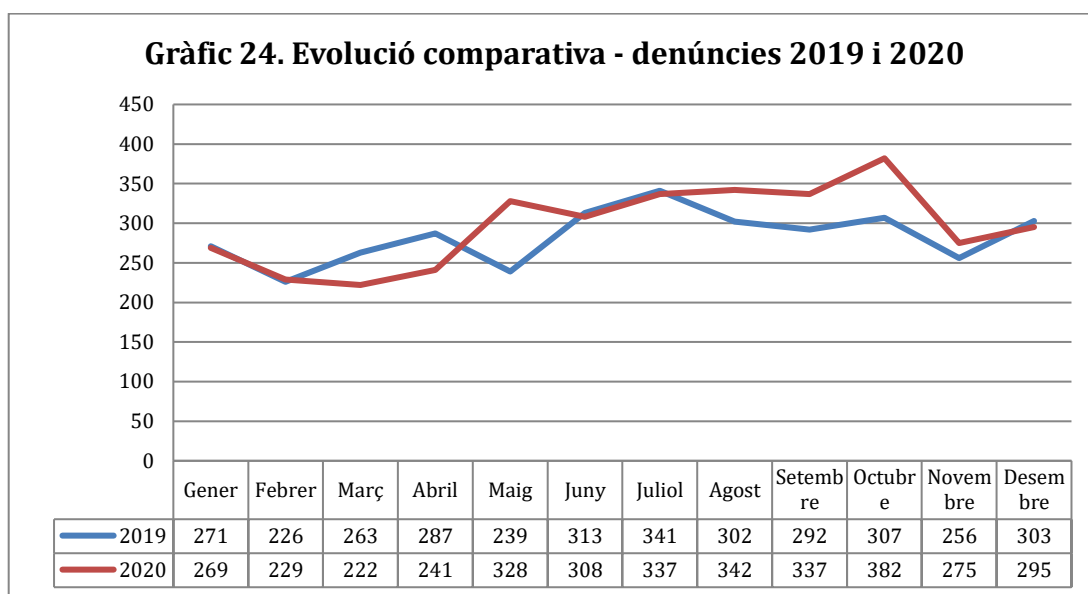
Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció de Serveis de Feminisme i LGTBI

2.10. Denúncies i incidents coneguts pels cossos policials

Aquest apartat es divideix en les dades de denúncies, d'incidents i de contactes fets pels cossos policials.

Denúncies

Si s'analitzen les denúncies recollides pel Cos de Mossos d'Esquadra (CME) durant aquest any i l'anterior, s'observa que l'evolució entre ambdós anys és bastant paral·lela. Tot i així, cal destacar algunes diferències. Tal com s'observa al gràfic 24, fins al mes de març l'evolució és quasi idèntica, però al març i abril del 2020 (coincidint amb el decret d'Estat d'Alarma) el nombre de denúncies és més baix que al 2019. Això s'inverteix al maig, però al juny i juliol es retorna a una evolució quasi idèntica del nombre de denúncies. En canvi, des de l'agost el nombre de denúncies del 2020 supera a les que es van fer en el mateix període del 2019.

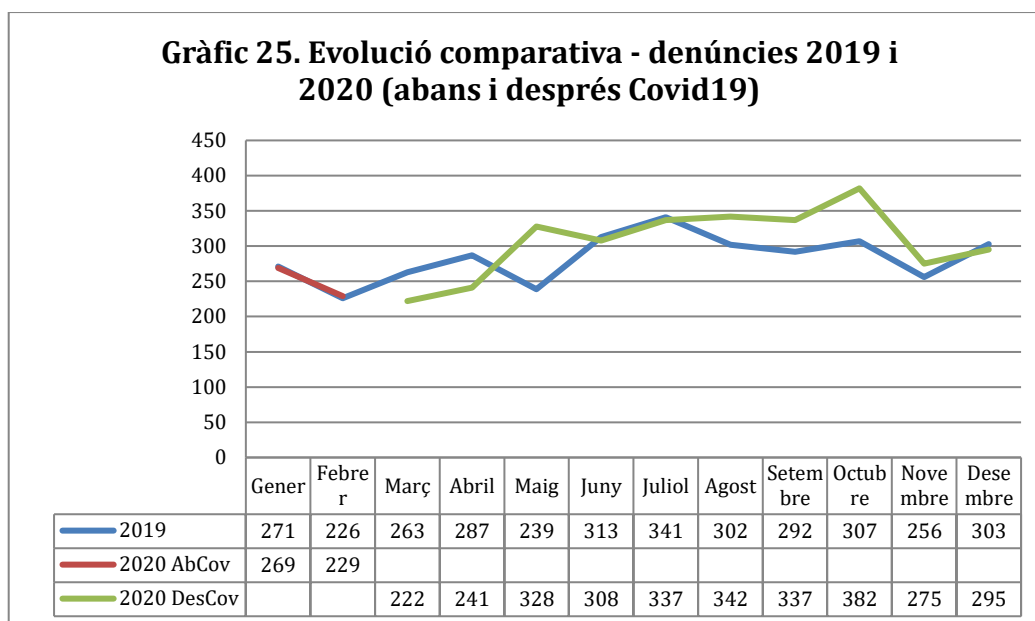

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

Si s'analitza el nombre total de denúncies, entre gener i desembre del 2019 es van interposar un total de 3.400 denúncies, mentre que al 2020 n'han recollit 3.565. Per tant, el nombre de denúncies l'any 2020 és lleugerament superior a les interposades en el mateix període en el 2019.

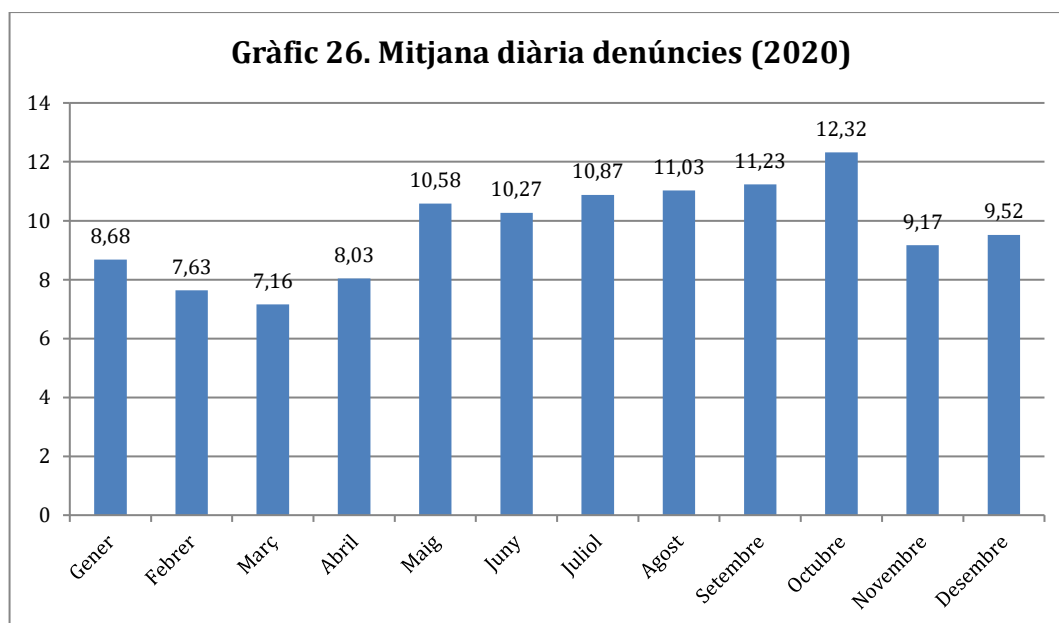
Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 25) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com abans de la crisi de la Covid19 el nombre de denúncies era quasi idèntic. En canvi, al març, un cop ja ha esclatat la crisi i s'ha decretat el primer Estat d'Alarma, es registra un nombre més baix de denúncies que l'any anterior. Al maig, però, això s'inverteix i es dona un pic de denúncies. Al juny i juliol, les dades d'ambdós anys són quasi les mateixes, i a partir de l'agost i fins al novembre, el nombre de denúncies del 2020 és superior a les del 2019. Al desembre de 2020 es registra un augment de les denúncies respecte el mes anterior, tot i això les dades de denúncies registrades al desembre de l'any anterior, 2019, són superiors a les d'aquest any.

Gràfic 25. Evolució comparativa - denúncies 2019 i 2020 (abans i després Covid19)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

Pel que fa a la mitjana diària de denúncies, al gràfic 26 es pot veure com mentre que a inicis d'any la tendència de denúncies era a la baixa, passant de ser 8,86 al gener a 7,16 al març, a partir d'abril hi ha hagut un creixement bastant sostingut arribant a ser de 12,32 a l'octubre. Al novembre la mitjana diària descendeix fins a 9,17, i a 9,52 al desembre.

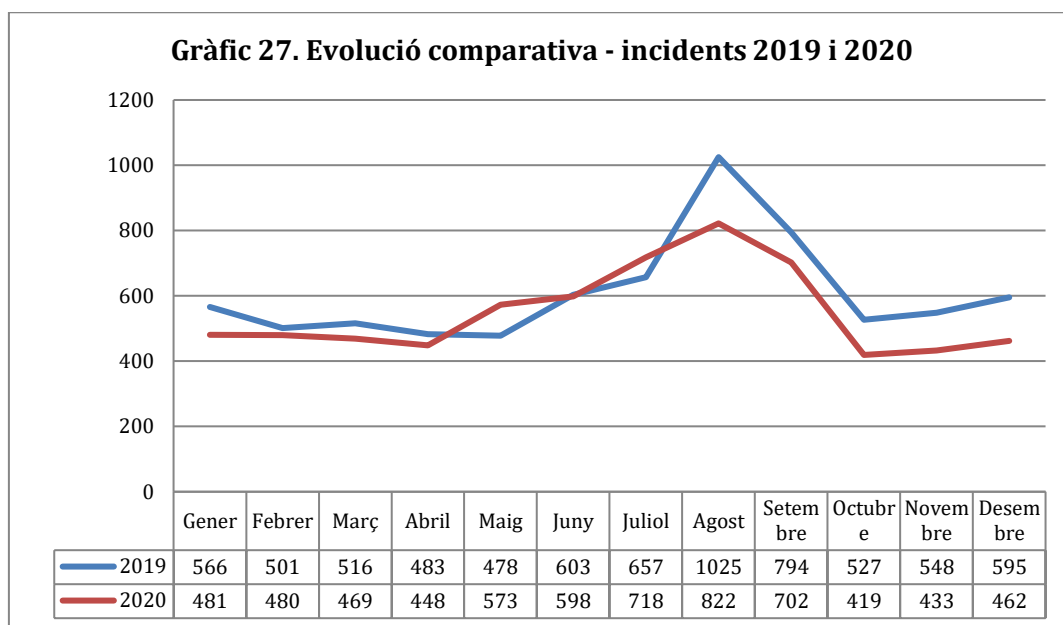
Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

Incidents

En aquest apartat s'analitza l'evolució dels incidents registrats per la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) i el CME.

Tal com s'aprecia al gràfic 27, l'evolució dels incidents al llarg del 2020 és gairebé idèntica a la de l'any anterior. Només hi ha dos moments on es troba una lleu diferència: al maig, quan es van registrar quasi 100 incidents més al 2020 dels que s'havien registrat al mateix mes del 2019, i al juliol, quan hi va haver entorn a 60 incidents més que al 2019. I hi ha un moment on es dona

una diferència significativa: a partir de l'agost i fins al final d'any, les xifres del 2020 són més baixes que les del 2019. Tot i així, la tendència és absolutament paral·lela.

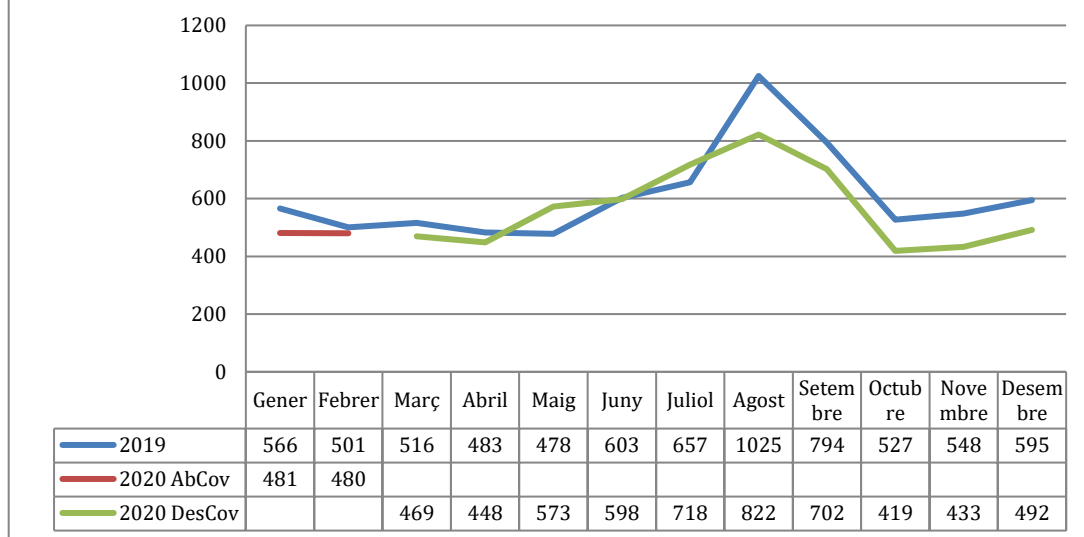
Font: elaboració pròpia a partir de dades de GUB i CME

Si s'analitza el nombre total d'incidents, entre gener i desembre del 2019 es van registrar un total de 7.293 incidents, mentre que al 2020 se'n van recollir 6.605. Per tant, el nombre d'incidents durant l'any 2020 és inferior al registrat en el mateix període en el 2019.

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 28) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), s'observa com AbCov les xifres del 2020 eren inferiors a les del 2019. Quan, al març, es decreta el primer EA, evolucionen bastant en paral·lel (exceptuant un pic d'incidents que es registren al maig i que són més alts dels registrats al 2019), i, per contra, la diferència més gran la partit de l'agost i fins al desembre, quan els incidents registrats són força inferiors als de l'any anterior.

A la vegada, es pot afirmar que, després d'un primer trimestre de l'any amb un nombre estable d'incidents, a partir del mes d'abril es dona un augment dels incidents reportats, però que aquesta tendència s'inverteix a partir de l'agost, quan comença una tendència de decreixement, fins al punt que al novembre i desembre el nombre d'incidents registrats és molt similar al que hi havia quan va esclatar la crisi per la Covid19.

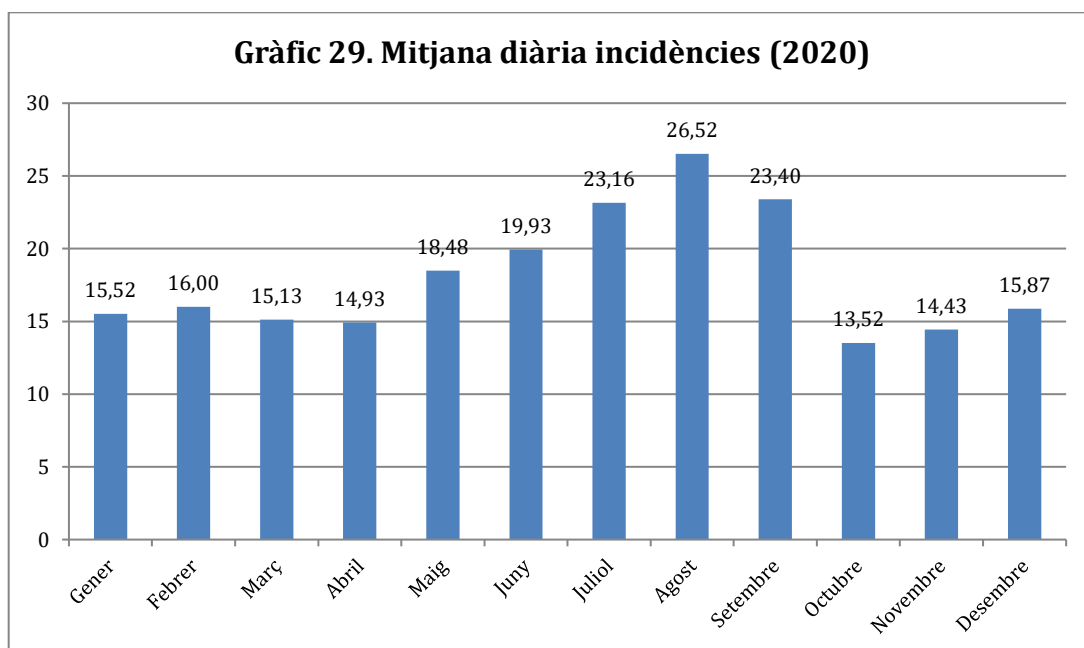
Gràfic 28. Evolució comparativa - incidents 2019 i 2020 (abans i després Covid19)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de GUB i CME

Per últim, si s'observen les dades de la mitjana d'incidències diàries registrades al 2020 (gràfic 29) es pot apreciar com hi va haver un període d'estabilitat entre gener i abril en el qual les incidències oscil·laven entre les 14,94 i les 16 diàries. A partir de maig i fins a agost, creixen fins arribar a ser de 26,52. Però al setembre, octubre i novembre, tornen a descendir situant-se en les 13,52 incidències mitjanes diàries al mes d'octubre i 14,43 al mes de novembre. D'aquesta manera, el mes d'octubre es registra el nombre d'incidències mitjanes diàries més baix de tot l'any. Al mes de desembre, però, es registra un creixement en la mitjana d'incidències diàries (15,87), que es situa a nivells similars als dels mesos precedents a l'esclat de la covid19.

Gràfic 29. Mitjana diària incidències (2020)

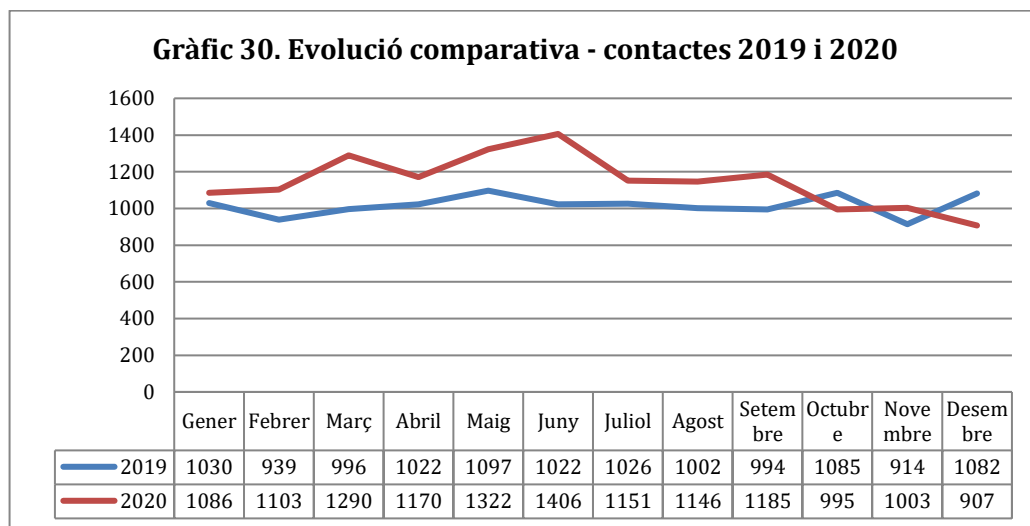

Font: elaboració pròpia a partir de dades de GUB i CME

Contactes

Una darrera dada a analitzar en aquest apartat és la de l'evolució dels contactes registrats pel CME; és a dir, el nombre de contactes a dones que han patit violència masclista realitzats pel Cos de Mossos d'Esquadra.

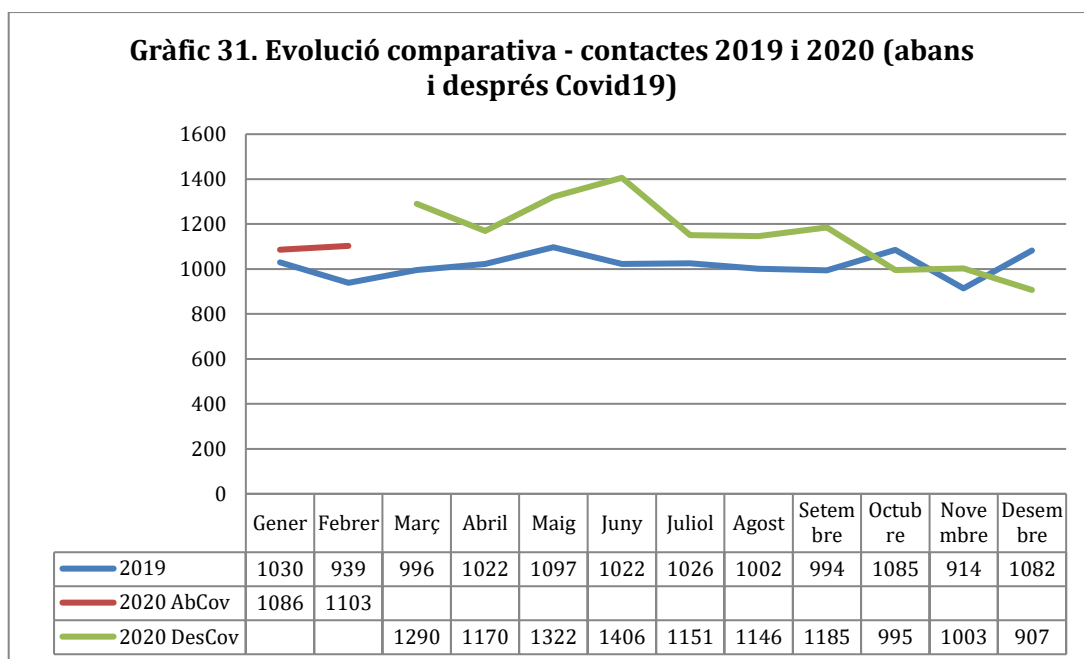
El gràfic 30 mostra com els contactes duts a terme pel CME ha estat superior al 2020 respecte al 2019. Si bé al principi la diferència no era massa destacada (al gener, hi havia 1.086 contactes fets respecte els 1.030 que es van fer al mateix mes del 2019), la diferència ha tendit a incrementar-se, fins a arribar a ser molt important al mes de juny (al 2020 hi ha hagut 1.406, gairebé 400 contactes més dels que es van fer en el mateix mes al 2019). Tot i així, just al mes d'octubre, per primer cop en tot l'any, s'inverteix la tendència i el nombre de contactes del 2020 (995) és inferior al del 2019 (1.085). Al novembre, els valors del 2020 (1.003) tornen a estar lleugerament per sobre dels de 2019 (914), però al desembre tornen a baixar, registrant 907 contactes al 2020, 175 menys que els que es van realitzar el mateix mes de 2019 (1082 contactes).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

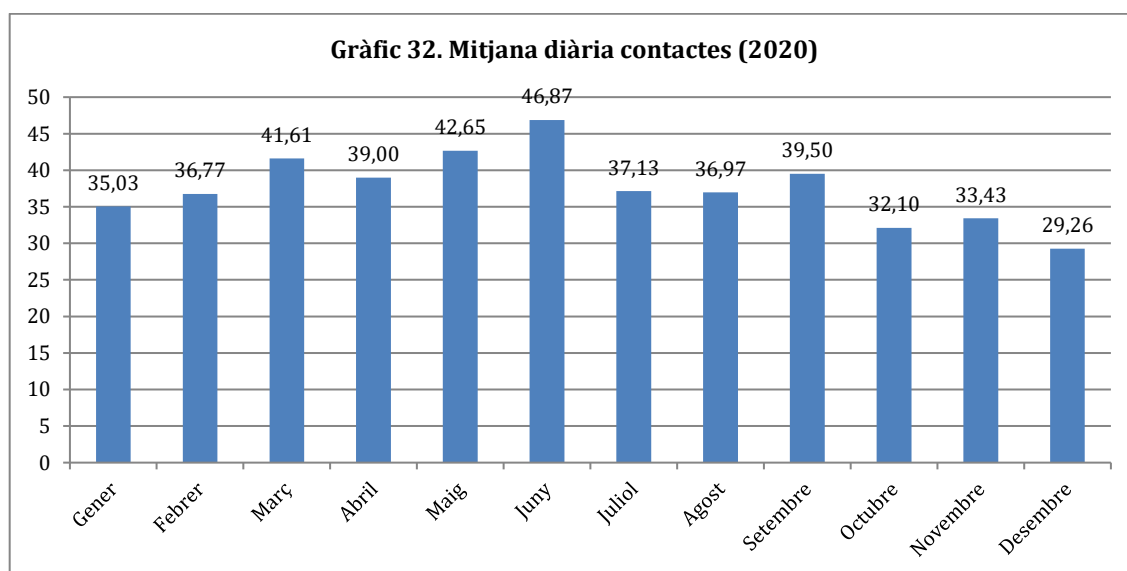
Si s'analitza el nombre total de contactes, entre gener i desembre del 2019 es van realitzar un total de 12.209 contactes, mentre que al 2020 se'n van fer 13.764. Això significa que durant el 2020 s'han realitzat 1.555 contactes més dels que es van fer en el 2019.

Quan es realitza l'anàlisi separant les dades del 2020 (gràfic 31) entre abans que esclatés la crisi derivada de la Covid19 (**AbCov**) i un cop esclata la crisi (**DesCov**), es pot veure com els contactes fets al 2020 són sempre superiors als del 2019, fins a l'octubre, quan la tendència s'inverteix. Al novembre, però, es retorna a uns valors superiors del 2020 (1.003) respecte el 2019 (914). I al desembre de 2020, com hem constatat, tornen a baixar el nombre de contactes realitzats i, a més, es situen a nivells inferiors dels registrats l'any anterior. Tot i així, el moment on es donen unes diferències superiors és mentre dura l'EA, especialment durant el mes de març, maig i juny.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

Per últim, pel que fa al nombre de contactes mitjans diaris realitzats al 2020 (gràfic 32), s'observa una tendència creixent al primer trimestre de l'any (gener-març), passant de 35,03 contactes mitjans diaris a 41,61. Es dona una segona tendència a l'alça el segon trimestre (abril-juny), passant de 39 a 46,87 contactes mitjans diaris. Al mes de juliol hi ha una davallada de contactes (37,13) que es manté al juliol (36,97) i a l'octubre hi ha una davallada notable (32,1). D'aquesta manera, el nombre d'atencions mitjanes diàries de l'octubre és el més baix de tot l'any. Al novembre la mitjana d'atencions remunta lleugerament (33,43), però torna a disminuir significativament al desembre (29,26).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

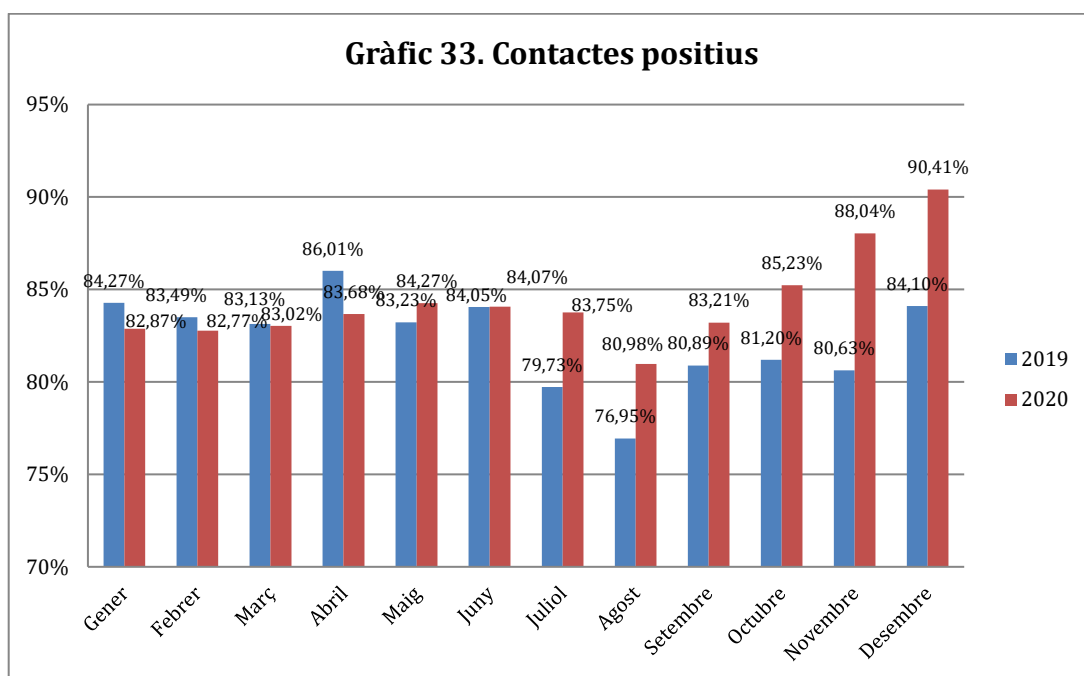
D'entre tots els contactes que realitza el CME, no tots tenen un resultat positiu (és a dir, no tots es poden efectuar). Per aquesta raó és important veure, sobre el total de contactes, quins han estat positius.

Al gràfic 33 es pot observar com el percentatge de contactes positius és sempre molt alt, sent en tots els casos superior al de contactes negatius. De fet, durant l'any 2020 el percentatge de

contactes positius oscil·la entre el 81% (a l'agost) dels contactes realitzats i el 85,23% (al mes d'octubre). Per tant, la gran majoria de contactes realitzats han estat positius. Alhora, s'observa com, malgrat el mes d'octubre ha estat un mes amb el nombre de contactes mitjans diaris més baix de l'any, també és cert que en una gran majoria dels casos, el contacte ha estat positiu. I pel que fa al novembre, aquest més és justament que presenta un dels percentatges de contactes positius més alt de tot l'any (88%), només superat pel desembre (90,41%).

Si es compara amb l'any 2019 es pot veure com fins a l'abril, els contactes positius del 2019 eren superiors als del 2020. Però a partir del maig aquesta tendència s'inverteix i passen a ser superiors els del 2020.

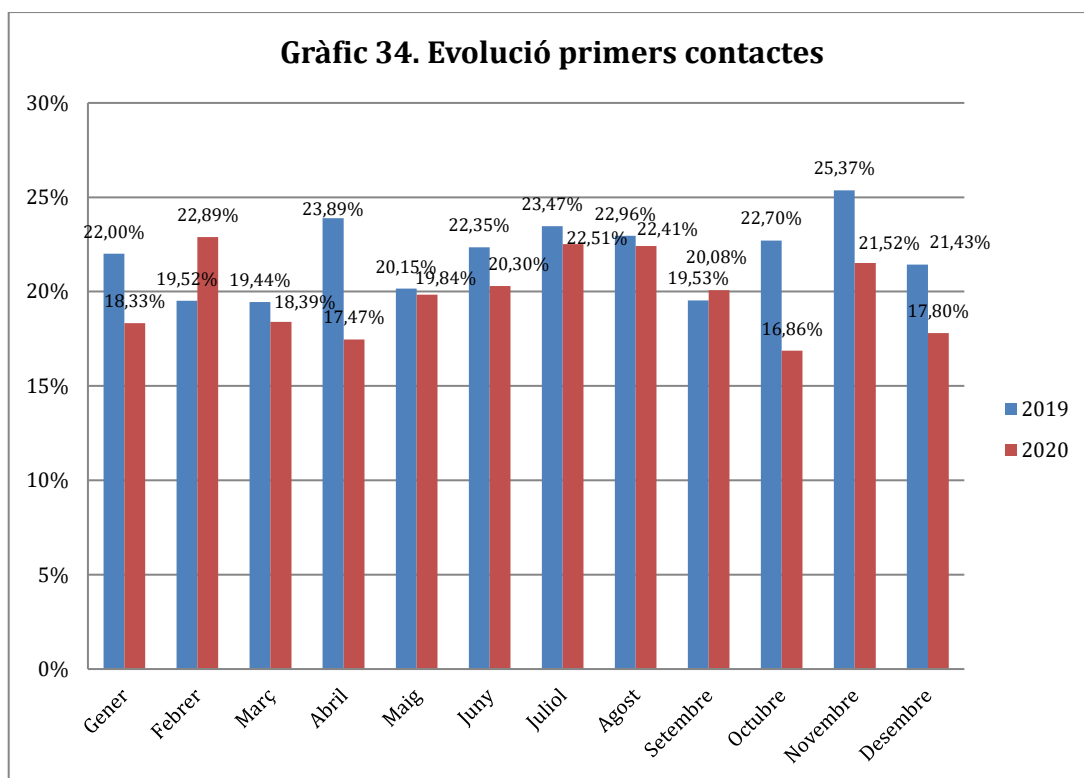

Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

Una altra tema interessant és veure, de tots els contactes realitzats, en quina proporció es donen els primers contactes (gràfic 34).

De tots els contactes realitzats al 2020, entorn al 20% era la primera vegada que s'hi contactava. Concretament, aquest percentatge ha oscil·lat entre el 16,86% (al mes d'octubre) i el 22,9% (al mes de febrer).

Si fem una comparativa amb l'any anterior, no hi ha un patró clar, i només destaquen tres mesos (gener, abril i octubre) on els primers contactes van ser molt superiors percentualment al 2019 que al 2020, i un mes (febrer) on aquesta tendència es va invertir. A la resta, els percentatges són bastant similars.

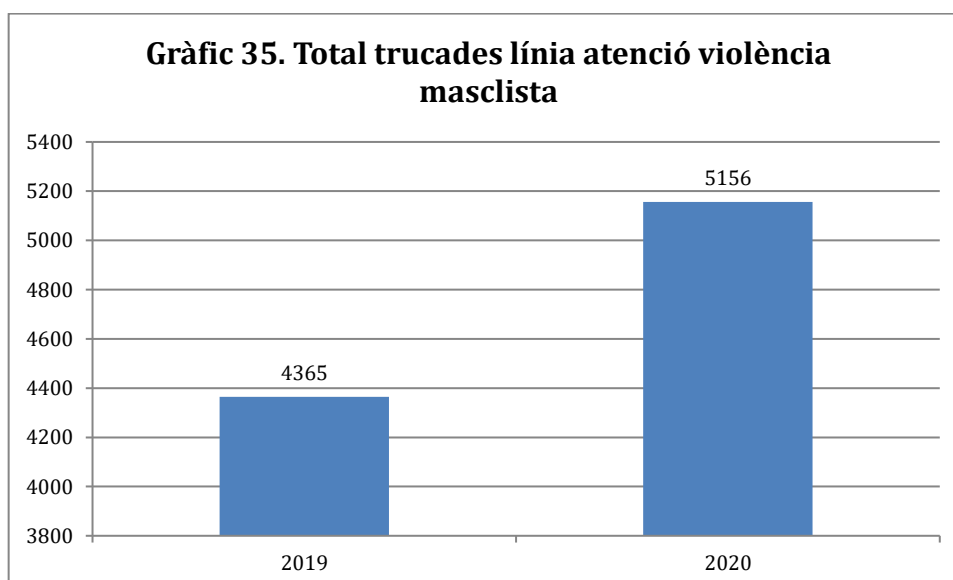
Font: elaboració pròpia a partir de dades de CME

2.11. Trucades a la línia d'atenció contra la violència masclista

En aquest apartat s'analitzen les dades de les trucades realitzades a la ciutat de Barcelona a la línia d'atenció contra la violència masclista (900 900 120) de l'Institut Català de les Dones.

2.11.1. Dades globals

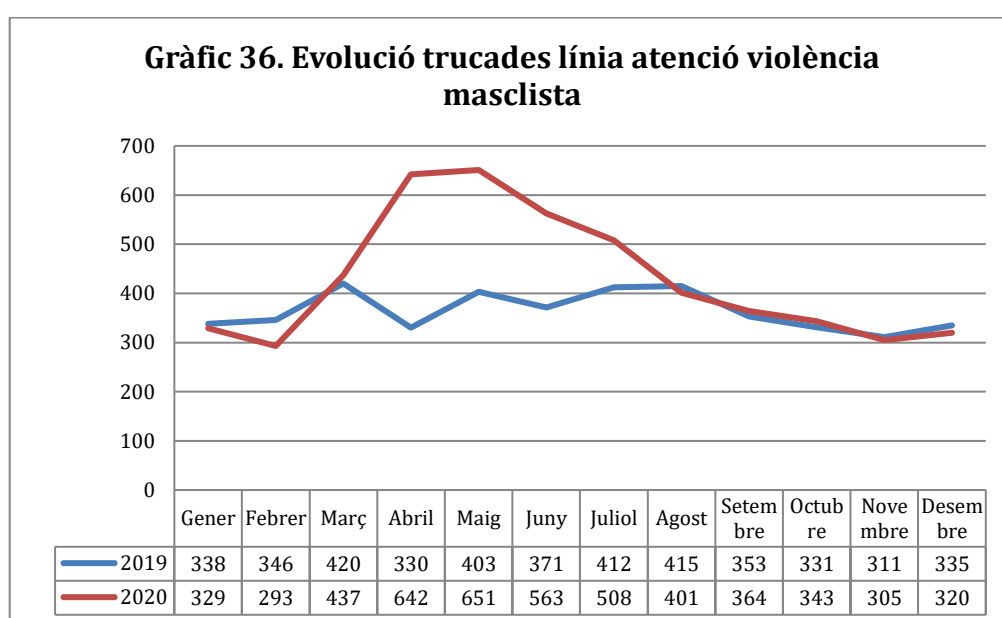
Si es compara el nombre total de trucades del 2019 i del 2020 (gràfic 35) es pot afirmar que **el nombre de trucades del 2020 és molt superior al de 2019.**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

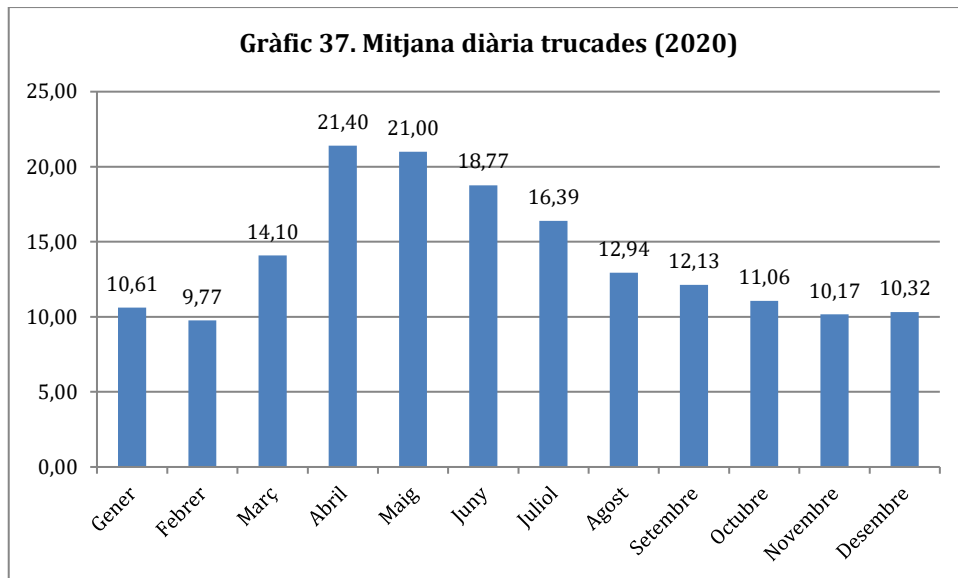
Durant el 2020 s'han realitzat un total de 5.156 trucades a la línia telefònica d'atenció contra la violència masclista de l'ICD, davant les 4.365 que es van fer al 2019. Això significa que al 2020 hi ha hagut un increment del 18,12% en les trucades respecte l'any anterior.

Si s'observa l'evolució de les trucades (gràfic 36), es pot veure com al 2020, coincidint amb el decret d'Estat d'Alarma al març, hi ha un augment molt gran del nombre de trucades (es passa de les 293 trucades al febrer a les 437 al març). Aquesta tendència a l'augment es dona fins al maig (on es reben 651 trucades) i, a partir d'aquí, el nombre de trucades comença a baixar, fins arribar a les 305 trucades al mes de novembre (al desembre remunten lleument fins a les 320). També cal destacar com, si es compara amb l'any anterior, les línies d'evolució són quasi idèntiques tots els mesos, amb excepció dels mesos que va durar el primer estat d'alarma, ja que al 2020 en aquest període es disparen les trucades.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

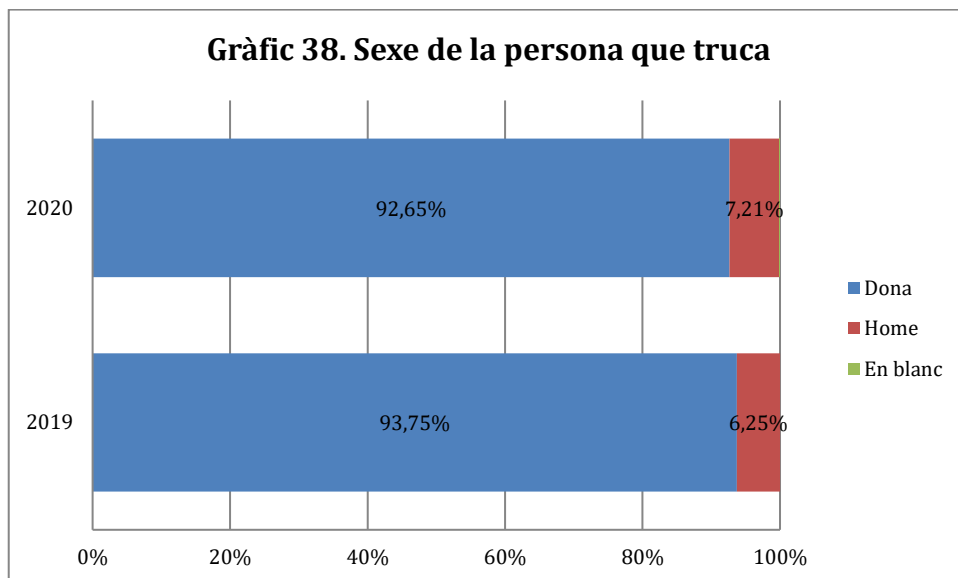
Aquesta mateixa pauta d'augment fins al mes de maig, i descens fins al novembre, es pot visualitzar si s'analitzen les dades de la mitjana diària de trucades (gràfic 36). La mitjana diària de trucades més baixa es troba al febrer (9,77) seguida de la del mes de novembre (10,17), i la més alta a l'abril (21,4) i al maig (21), coincidint aquests dos mesos amb moments de confinament domiciliari.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

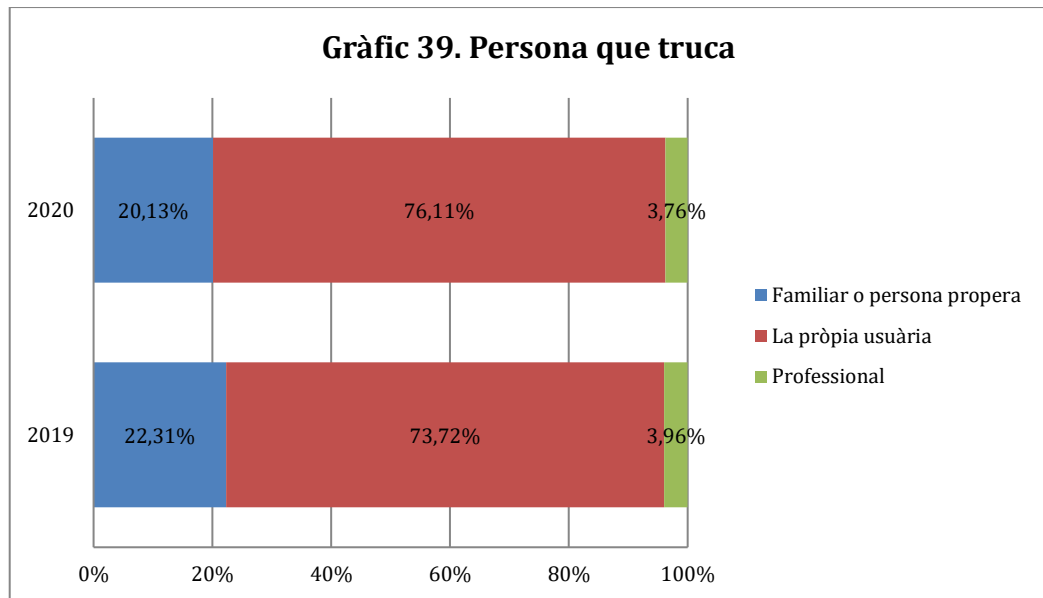
2.11.2. Qui truca

Si ens fixem en el perfil de persona que truca a aquesta línia contra la violència masclista podem veure que **sempre són majoritàriament dones** (al gràfic 38 s'observa com ho són el 93,75% al 2019, i el 92,65% al 2020).

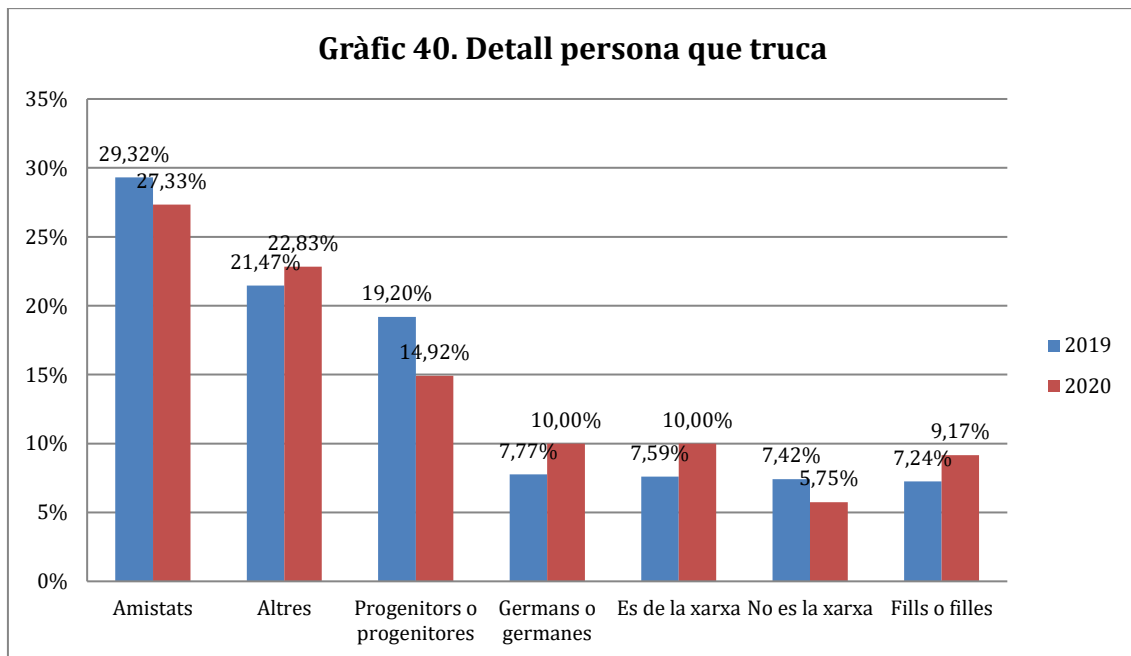
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Pel que fa a qui és la persona que truca (gràfic 39) veiem que **en general és la pròpia usuària** (en un 76,11% dels casos al 2020) i, en segon lloc, una persona propera (20,13% dels casos al 2020). En una petita proporció de casos (3,76%) ho fa un/a professional.

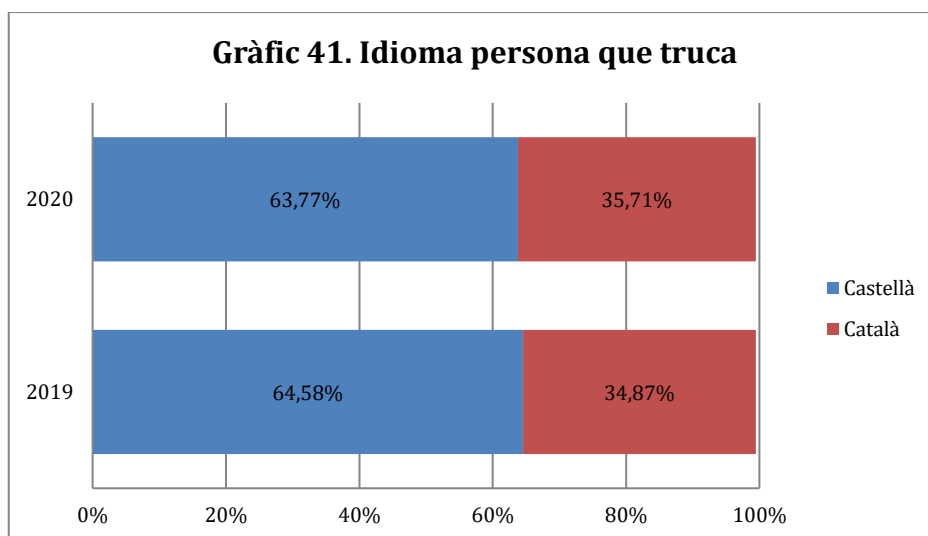
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Si entrem en el **detall de la persona que truca, excloent la pròpia dona**, s'observa (gràfic 40) com **en primer lloc s'hi situen les amistats** (27,33% al 2020), en segon lloc "altres" (22,83%), progenitors/es (14,94%), germans/es i persones de la xarxa (10%), fills/es (9,17%) i persones que no són de la xarxa. Aquesta gradació és molt semblant entre els anys 2019 i 2020, per tant no sembla que la pandèmia hagi impactat especialment en aquest àmbit.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

El gràfic 41 mostra com tant al 2019 com al 2020 l'**idioma predominant per part de la persona que truca és el castellà** (64,58% i 63,77%, respectivament).

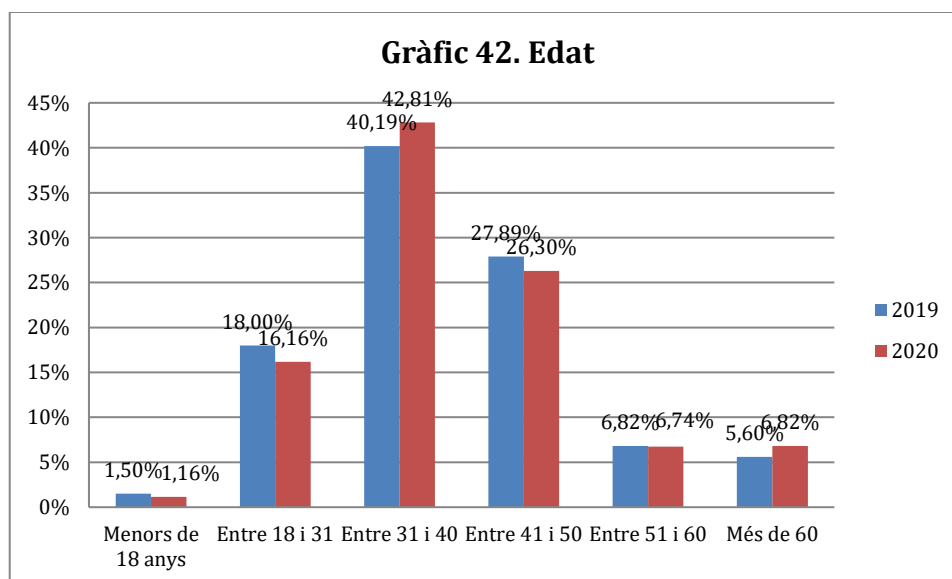
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

També hi ha trucades en alemany, anglès, àrab, francès, rus i italià (però en tots casos els valors són inferiors al 0,37%).

2.11.3. Perfil sociodemogràfic de la dona

Si s'entra en les condicions de la persona usuària, es veu com **la major part de les dones usuàries es concentren a les etapes centrals del cicle vital**. Al 2020, el 42,81% de les dones que van trucar tenien entre 31 i 40 anys, i el 26,3% en tenia entre 41 i 50. El següent col·lectiu més nombrós en les trucades és el de les dones joves (d'entre 18 i 31 anys), on es concentren el 16,16% de les trucades. Poc més de l'1% de dones tenien menys de 18 anys, el 6,74% tenien entre 51 i 60 anys, i un 6,82% tenia més de 60 anys.

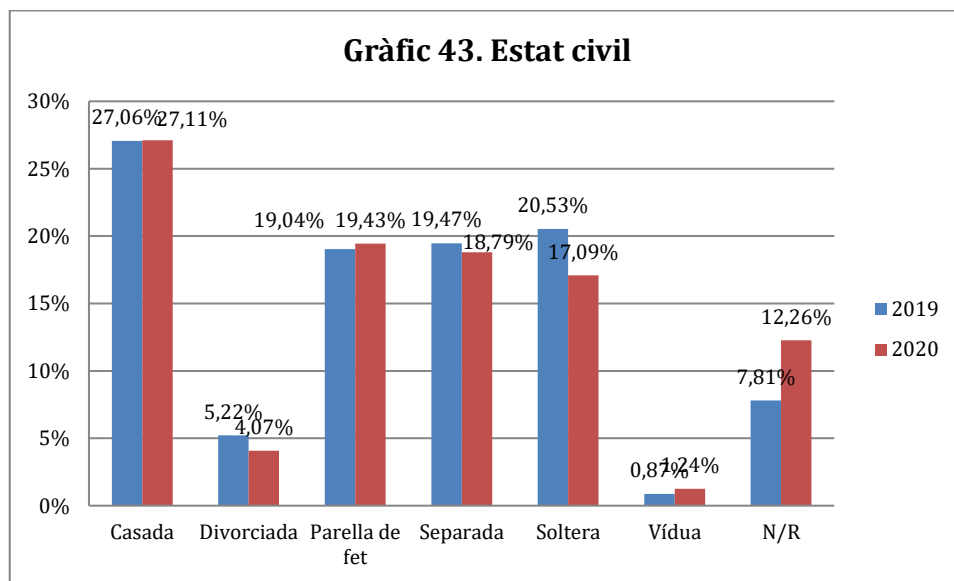
La distribució és molt semblant entre l'any 2019 i 2020.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Pel que fa a l'estat civil (gràfic 43), **el col·lectiu més nombrós és el de les dones casades** (27,11% el 2020). El següent col·lectiu amb més dones al 2020 és el de les parelles de fet (19,43%), seguit de les que estan separades (18,79%) i les que estan solteres (17,09%). En els darrer lloc es troben les divorciades (4,07%) i les vídues (1,24%).

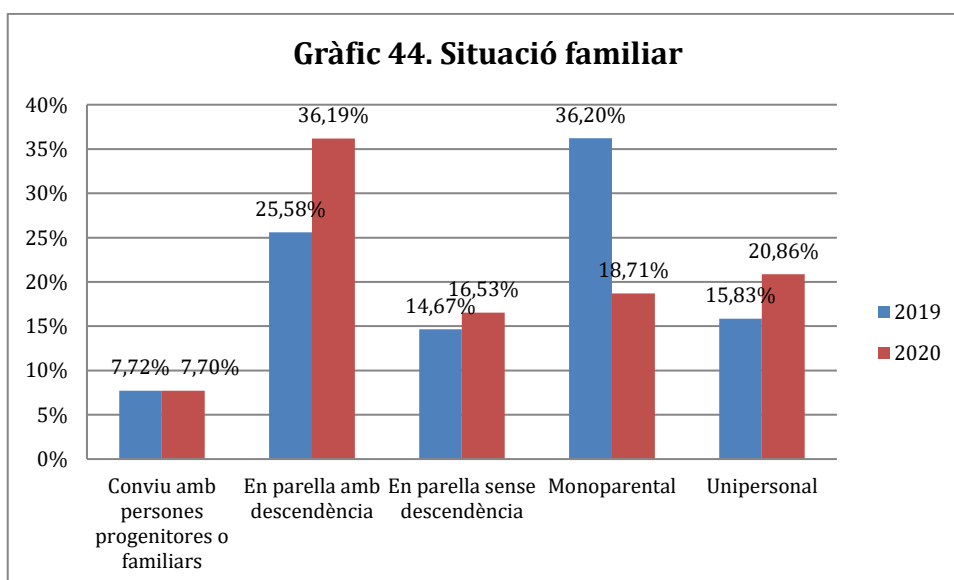
Malgrat la distribució és molt semblant entre l'any 2019 i el 2020, l'ordre dels col·lectius difereix lleugerament. Al 2019 el col·lectiu que més ha fet servir el telèfon també és el de casades (27,06%), però després hi hauria les solteres (20,53%), les separades (19,47%) i les que són parella de fet (19,04%). També estan al final de la llista les divorciades (5,22%) i les vídues (0,87%).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

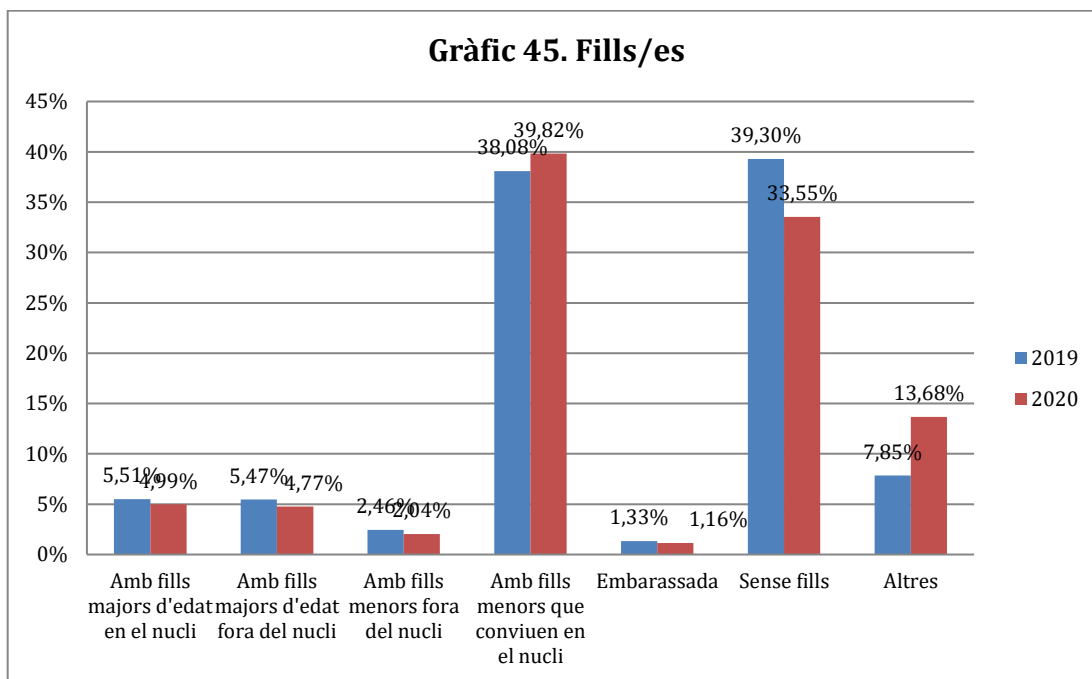
Si ens detenim en la situació familiar (gràfic 44) s'observa com hi ha una diferència molt destacable entre la l'any 2019 i el 2020. **Si bé al 2019 el col·lectiu clarament més nombrós era el de dones que encapçalen famílies monoparentals (32,2%, quan al 2020 representen un 18,71% del total), al 2020 la majoria de les dones (36,19%) es concentren en les famílies en parella amb descendència** (al 2019 representaven un 25,58% sobre el total).

La resta de col·lectius presenten pautes més semblants entre els dos anys, sent el següent col·lectiu més nombrós el de les llars unipersonals (20,86% al 2020 respecte el 15,83% del 2019), les parelles sense descendència (16,53% el 2020 i 14,67% el 2019) i les llars on conviuen amb persones progenitores o familiars (7,7% al 2020 i 7,72% al 2019).

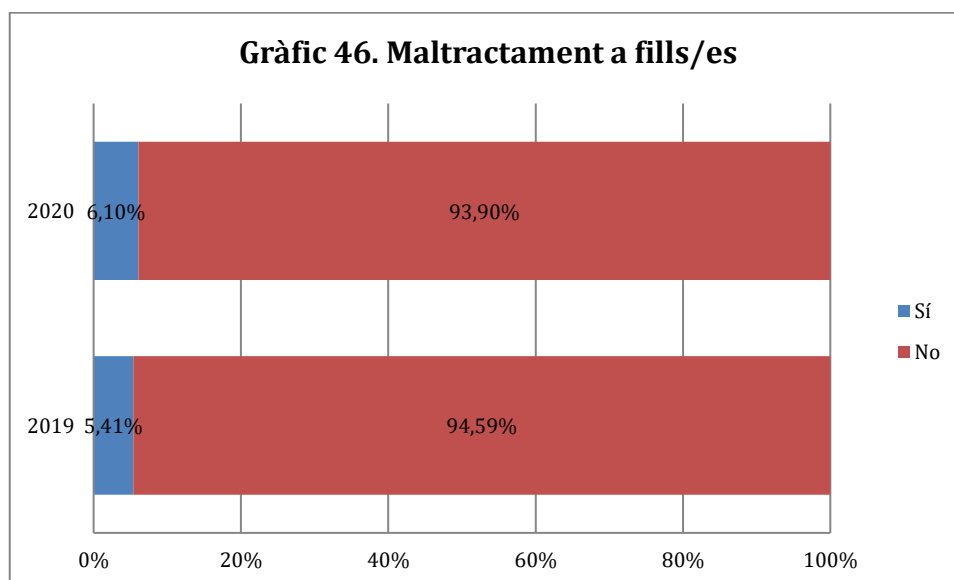
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Una altra dada important és saber si les dones usuàries de la línia telefònica tenen fills/es (gràfic 45). **Més d'un terç de les dones que truquen (un 33,55% el 2020 i un 39,3% al 2019) no en tenen. D'entre les que tenen fills/es, la majoria (un 39,82% al 2020 i un 38,08%) tenen fills/es menors que conviuen al nucli.** Les segueixen les que tenen fills majors d'edat en el nucli (4,99% al 2020 i 5,51% al 2019), les que tenen fills majors d'edat fora del nucli (4,77% al 2020 i 5,47% al 2019) i fills/es menors fora del nucli (2,04% al 2020 i 2,46% al 2019). El col·lectiu minoritari és el d'embarassades (1,16% al 2020 i 1,33% al 2019).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

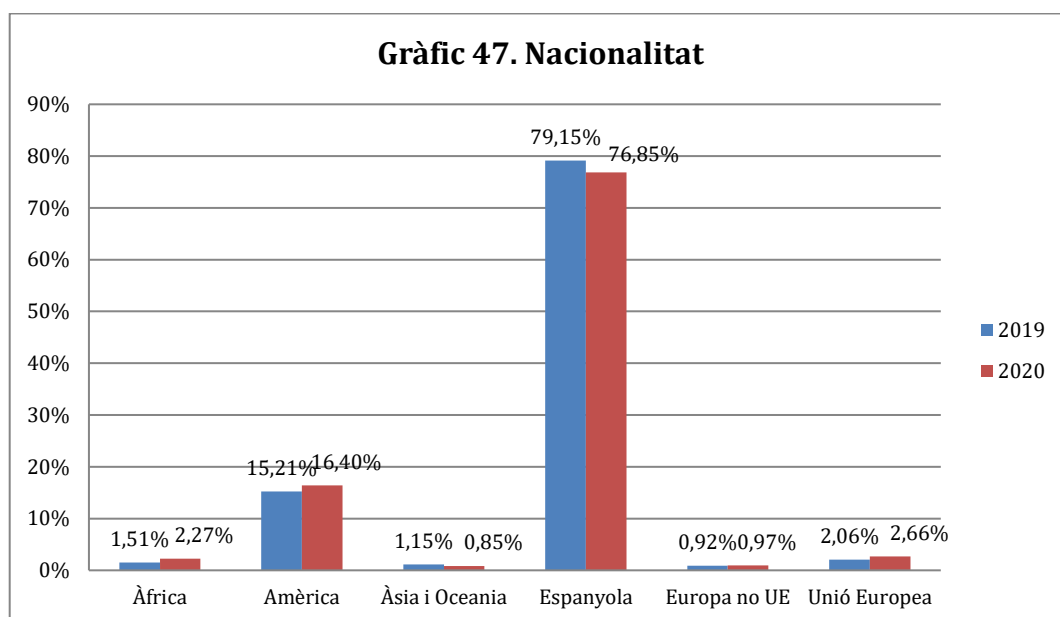
S'ha preguntat a les dones que tenen fills/es si aquests/es patien maltractaments (gràfic 46), i en la gran majoria dels casos, que volten el **94%**, els fills/es no han patit maltractament. **Tot i així no es pot oblidar que hi ha un 6% de criatures que sí que n'han patit (la qual cosa suposa un total de 158 nens/es al 2019 i 235 al 2020).**

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

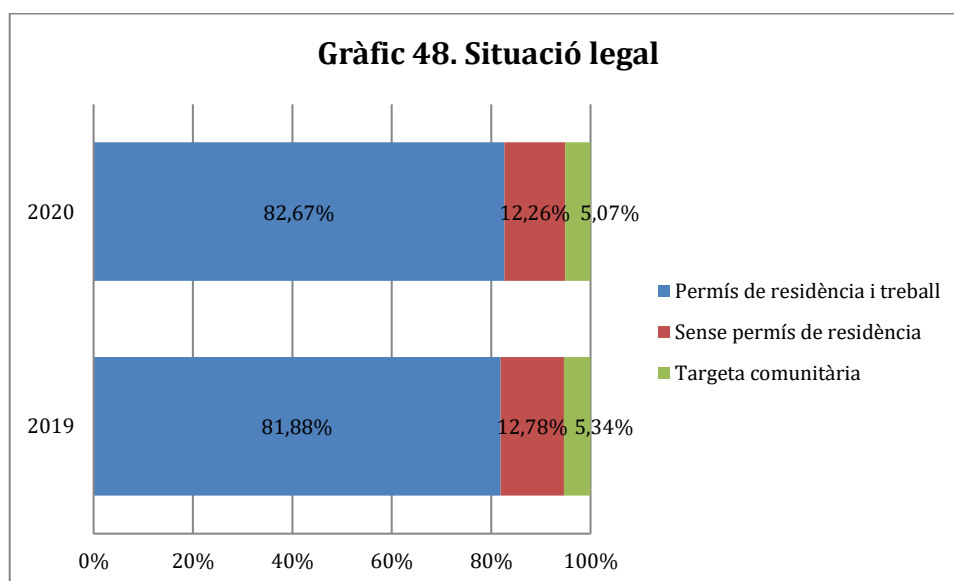

Si s'analitza la nacionalitat (gràfic 47) de les dones, **la gran majoria tenen nacionalitat espanyola** (un 76,85% al 2020 i un 79,15% al 2019). La segona nacionalitat més nombrosa és l'americana, seguida de lluny de la de dones que són de la Unió Europea, de l'Àfrica, de l'Àsia i Oceania, i per últim d'Europa però no de la UE.

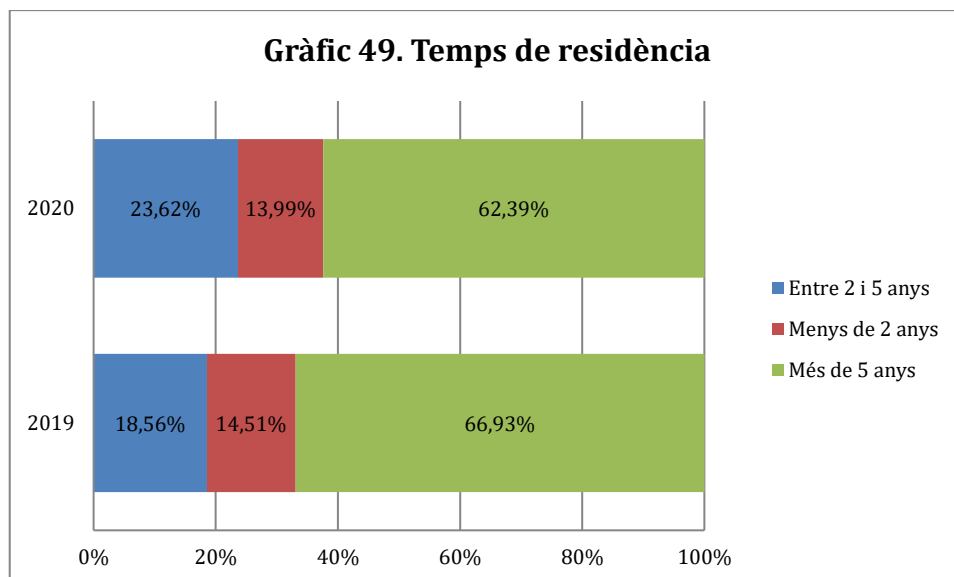
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

D'entre les que no tenen la nacionalitat espanyola, també s'indaga en la seva situació legal (gràfic 48). **Entorn al 82% de les dones que truquen tenen tant permís de residència com de treball.** Aproximadament un 12% no tenen permís de residència. I la resta tenen targeta comunitària. Val a dir que un nombre elevat de dones no ha respòs aquesta pregunta.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

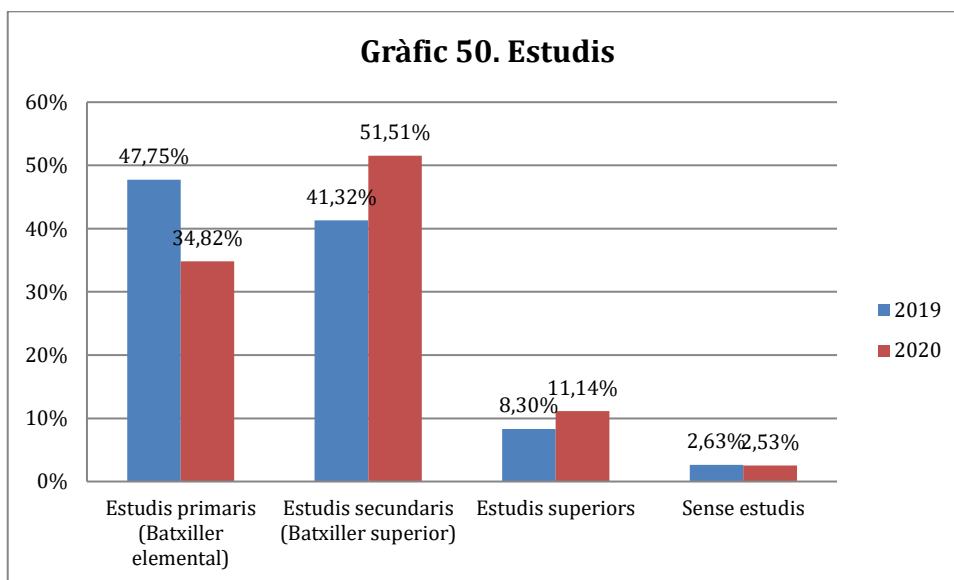
També és un fet que la majoria (un 62,39% al 2020 i un 66,93%) tenen un **temps de residència (gràfic 49) elevat, de més de 5 anys.** Al voltant d'un 14% tenen un temps de residència inferior als dos anys. La resta porten entre 2 i 5 anys vivint aquí.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

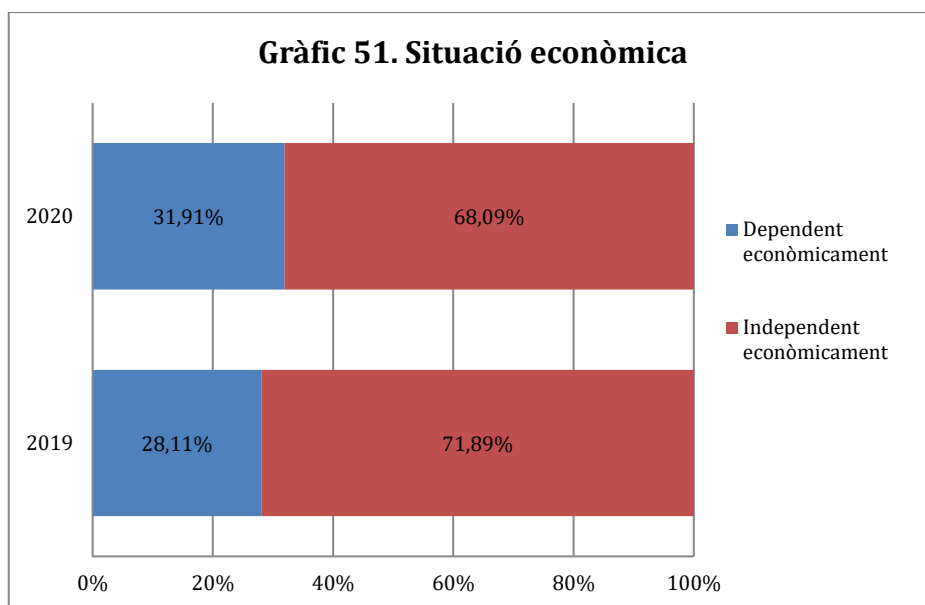
Pel que fa al nivell d'estudis (gràfic 50), s'observen diferències entre el 2019 i el 2020. **Al 2020 el col·lectiu majoritari era el de dones amb estudis secundaris (51,51%)**, seguides de les dones amb estudis primaris (34,82%), de les que disposen d'estudis superiors (11,4%) i les que no tenen estudis, que són una minoria (2,53%).

En canvi al 2019, el col·lectiu més nombrós era el de dones amb estudis primaris (47,75%), seguides de les d'estudis secundaris (41,32%), estudis superiors (8,3%) i sense estudis (2,63%). Cal afegir, però, que entorn al 30% de les dones no han respost aquesta pregunta.

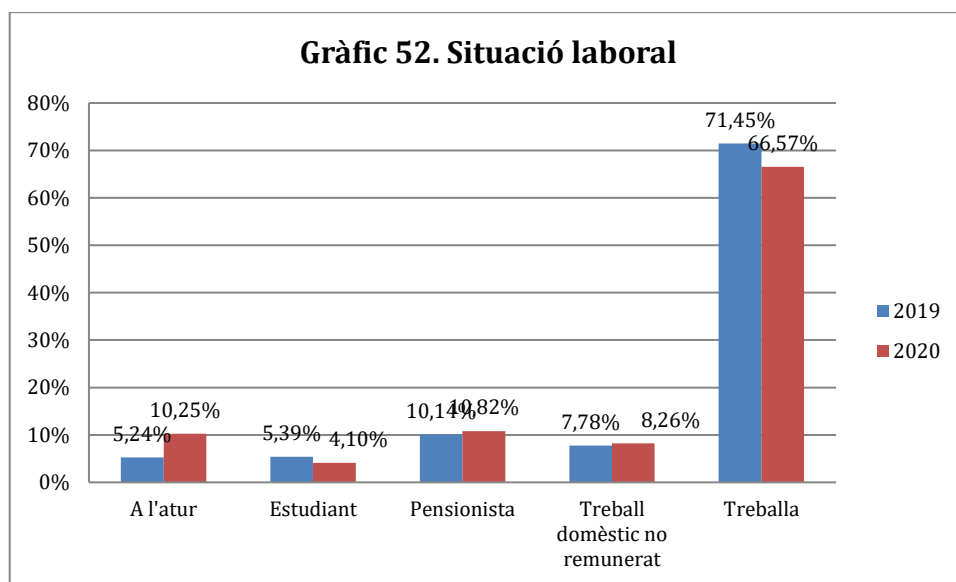
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

L'anàlisi de la situació econòmica de les dones (gràfic 51) revela com aproximadament **dos terços de les dones són independents econòmicament i un terç són dependents**, tant al 2019 com al 2020.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

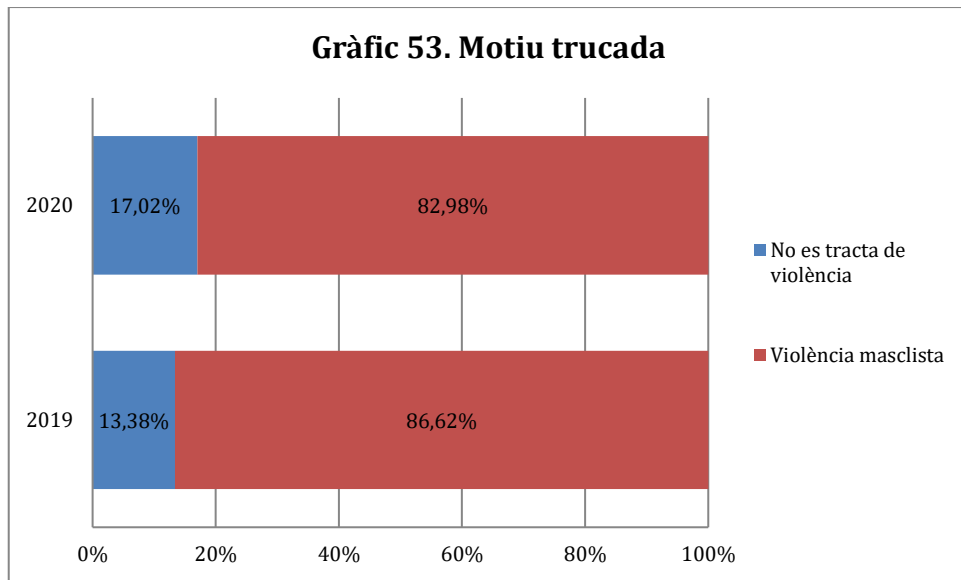
Si ens fixem en la situació laboral (gràfic 52) veiem que **una gran majoria de les dones (pràcticament 7 de cada 10 de mitjana) treballa**. El segon col·lectiu més nombrós, amb molta distància, és el de pensionistes, que ronda el 10%. Al 2020 el tercer grup seria el de dones que estan a l'atur (10,25%), seguit de les dones que treballen en l'àmbit domèstic no remunerat (8,26%), i el darrer grup seria el de les estudiant (4,1%).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

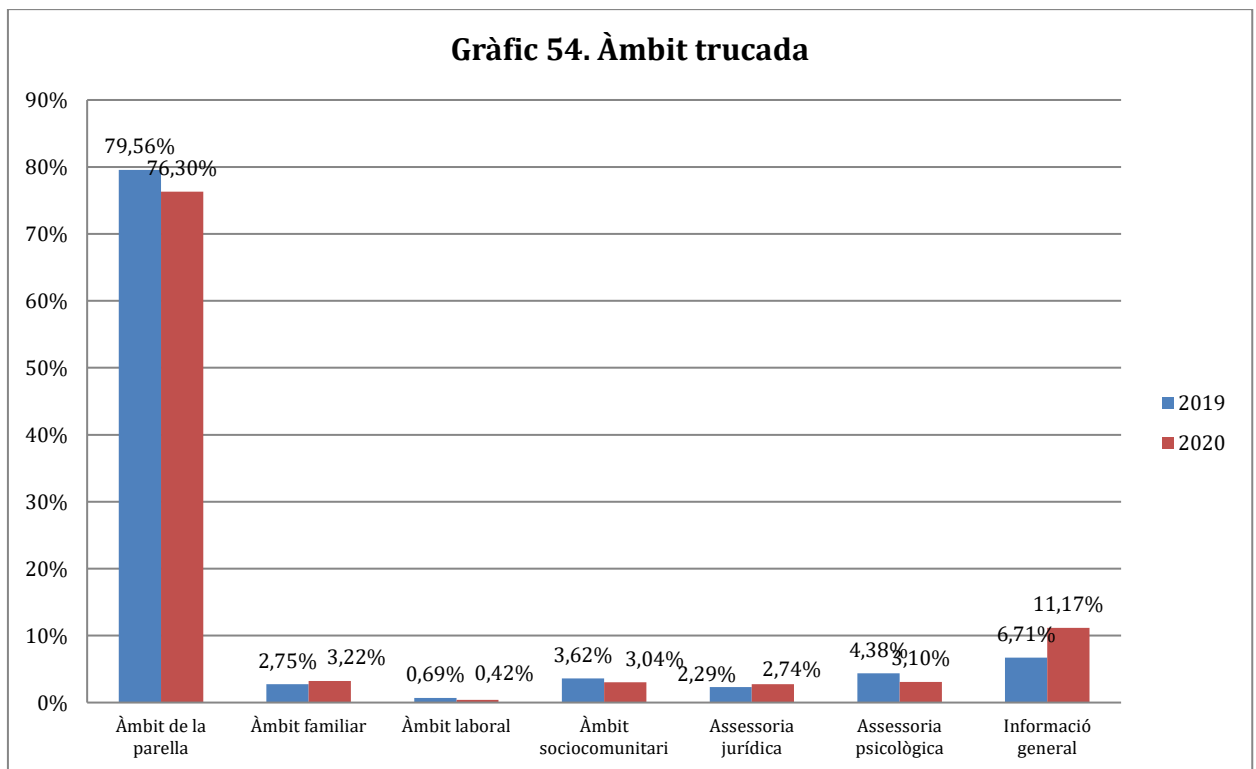
2.11.4. Contingut de la trucada

Si passem a analitzar per què truquen les dones, veiem com **el principal motiu de la trucada és la violència masclista** (és així en el 82,98% dels casos al 2020 i en el 86,62% al 2019).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

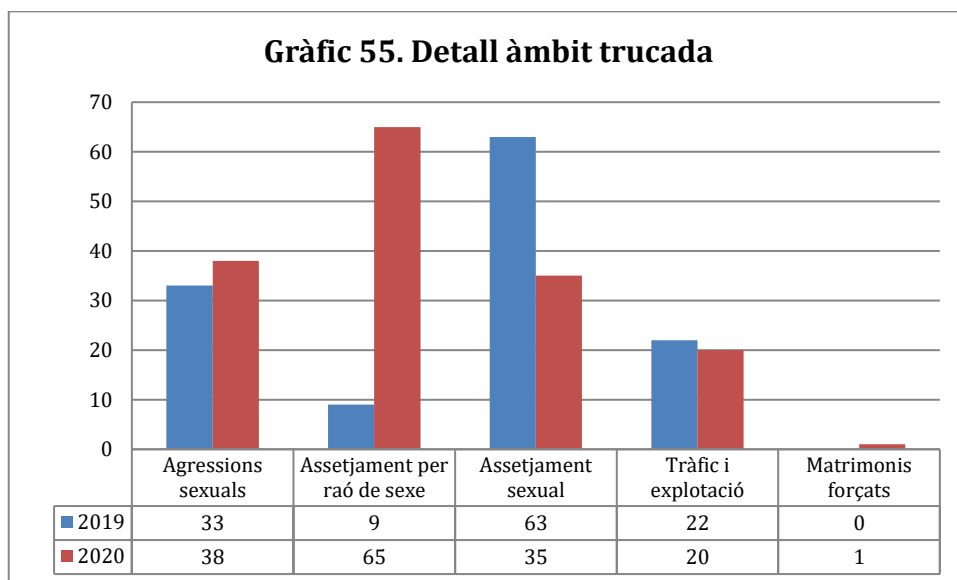
Pel que fa a l'àmbit de la trucada (gràfic 54) **en la gran majoria de les trucades l'àmbit és el de la parella** (79,56% al 2020 i 76,3% al 2019). Al 2020, el següent àmbit més demandat seria el d'informació general (11,17%), el de l'àmbit familiar (3,22%), el de l'àmbit sociocomunitari (3,04%), el de l'assessoria psicològica (3,1%), el de l'assessorament jurídic (2,74%) i, en darrer lloc, l'àmbit laboral (0,42%).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

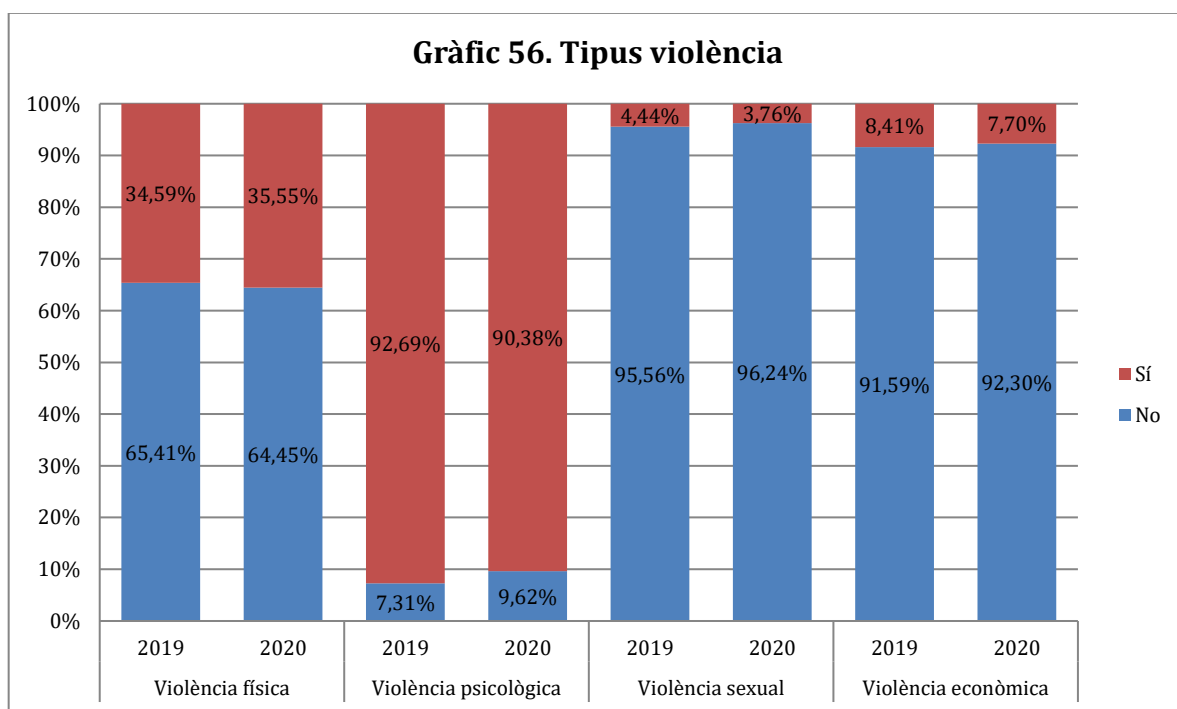
Pel que fa a àmbits més específics que, per bé que minoritaris, són especialment greus, trobem les agressions que es detallen al gràfic 55. Com que el nombre total de casos és molt baix, s'ha optat per mostrar el gràfic amb els nombres absoluts i no relatius.

Cal destacar que al 2020 hi van haver 65 trucades relacionades amb casos d'assetjament per raó de sexe, 38 per agressions sexuals, 35 per assetjament sexual, 20 per tràfic i explotació i 1 per matrimonis forçats.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

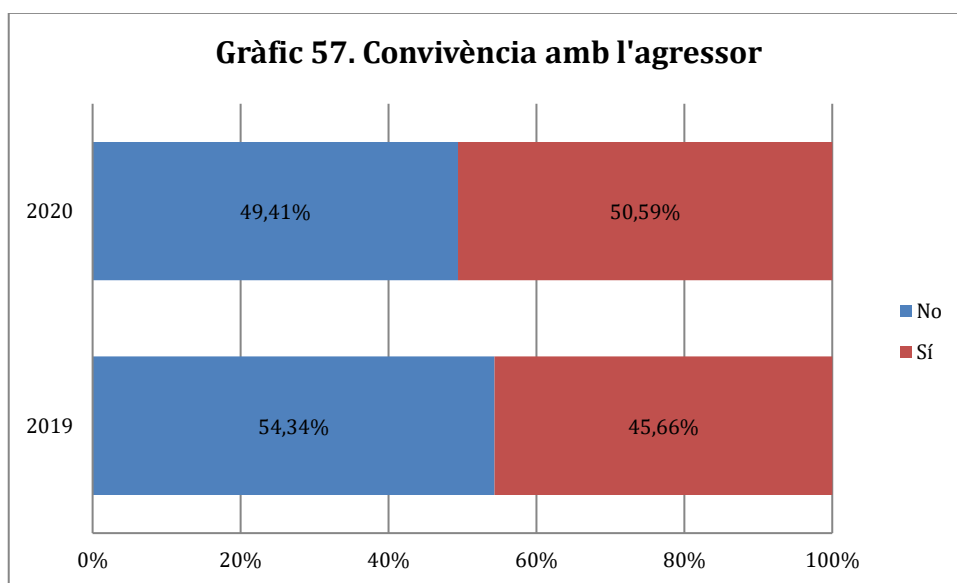
Si s'analitza el tipus de violència denunciada, el gràfic 56 mostra com **clarament la més reportada és la violència psicològica, amb valors superiors al 90%**. La segueix la violència física, la qual és declarada per entorn a un 35% de les dones. En tercer lloc, al voltant del 4% de les dones han denunciat haver patit violència sexual. I, per últim, cap al 8% de les dones han manifestat haver patit violència econòmica.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

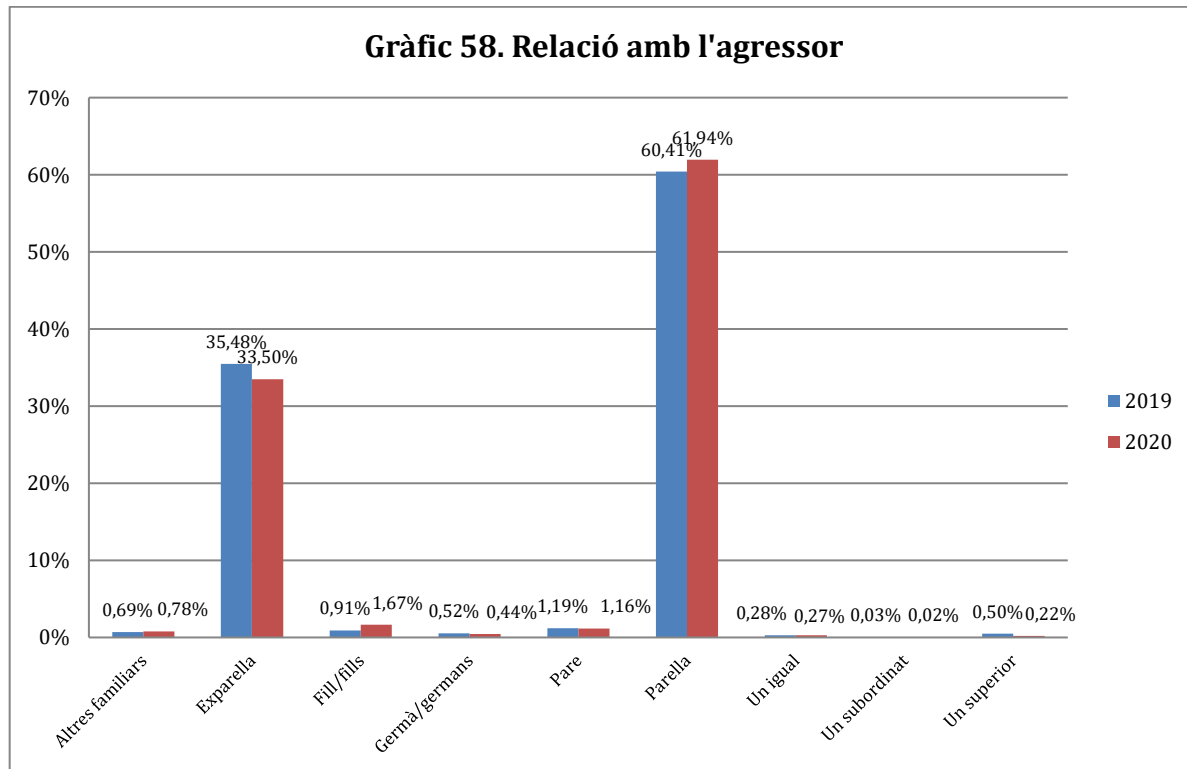
2.11.5. Relació amb l'agressor

Més o menys la meitat de les dones que han trucat a la línia contra la violència masclista (gràfic 57) conviuen amb el seu agressor. Aquesta taxa és més baixa al 2019 (45,66%) que al 2020 (50,59%).

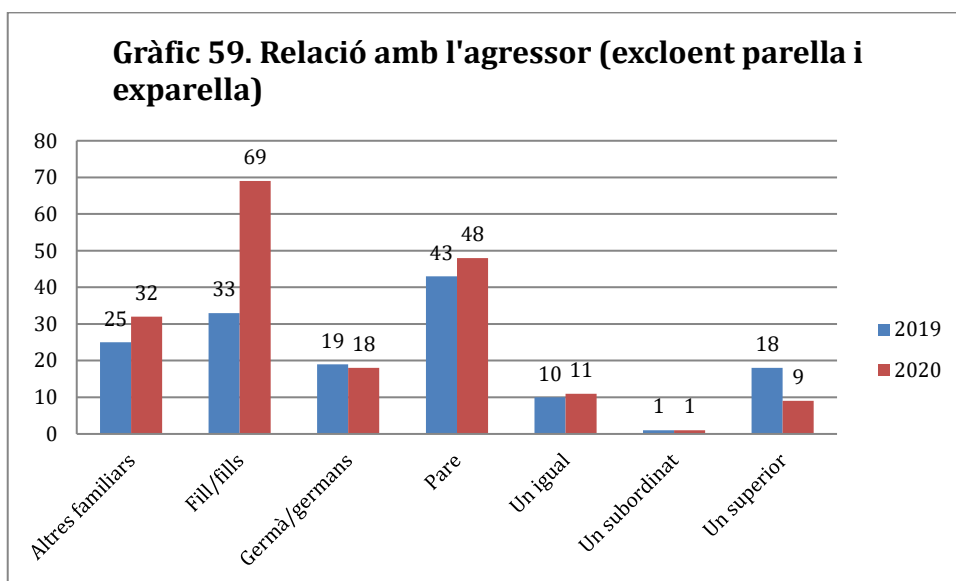
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Pel que fa a la relació amb l'agressor (gràfic 58) en quasi tots els casos es tracta de la parella (61,94% al 2020) o exparella (33,5% al 2020).

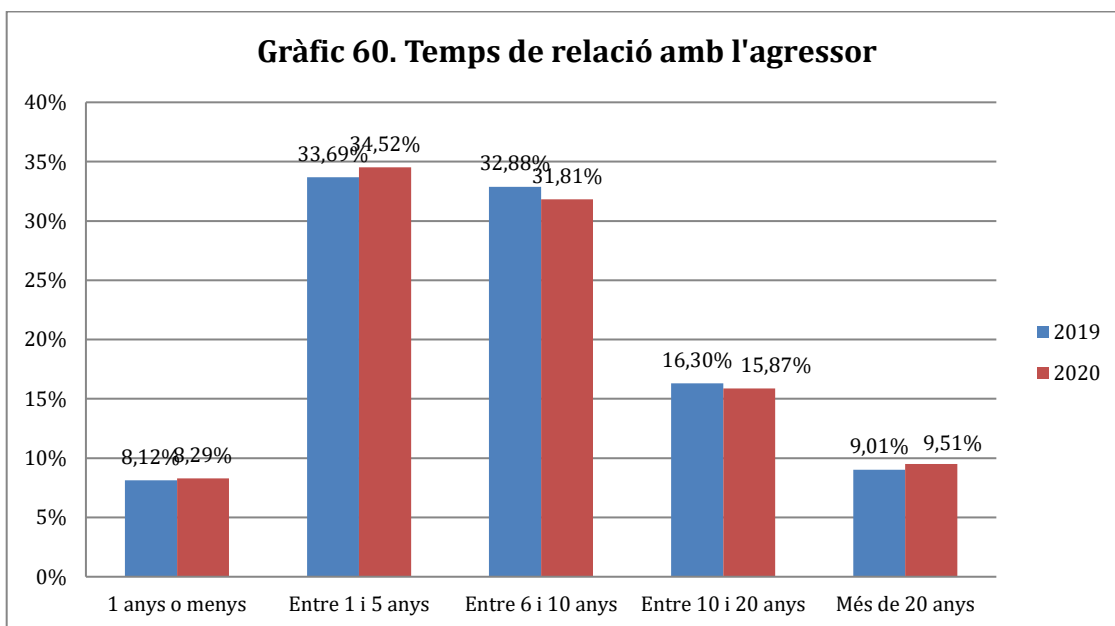
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Si s'analitza la relació amb l'agressor en els casos que no es tracta ni de la parella ni de la exparella (gràfic 59)¹⁵ s'observa com, al 2020, **la violència va venir majoritàriament per part de fills/es**, seguida de la violència per part del pare, per part d'altres familiars, per part de germans, per part d'un igual, per part d'un superior, i en últim lloc, per part d'un igual.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

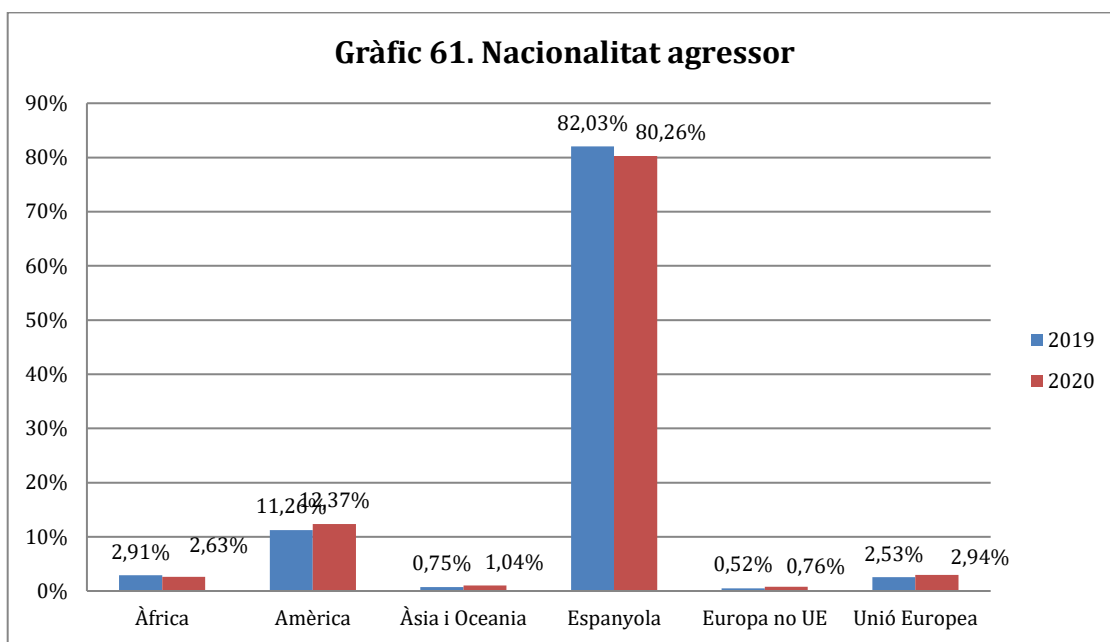
Pel que fa al temps de relació amb l'agressor (gràfic 60), **en la majoria de casos la relació era d'entre 1 i 5 anys (34,52% al 2020) o bé d'entre 6 i 10 anys (31,81% dels casos al 2020)**. En tercer lloc hi hauria les relacions d'entre 10 i 20 anys (aproximadament el 16% dels casos), seguides de les relacions de més de 20 anys (amb un 9 % aproximat de casos) i en darrera instància les de 1 any o menys (al voltant del 8% dels casos).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

¹⁵ De nou, com que es tracta de un nombre de casos molt petits s'ha optat per presentar-los en nombres absoluts, i no relatius.

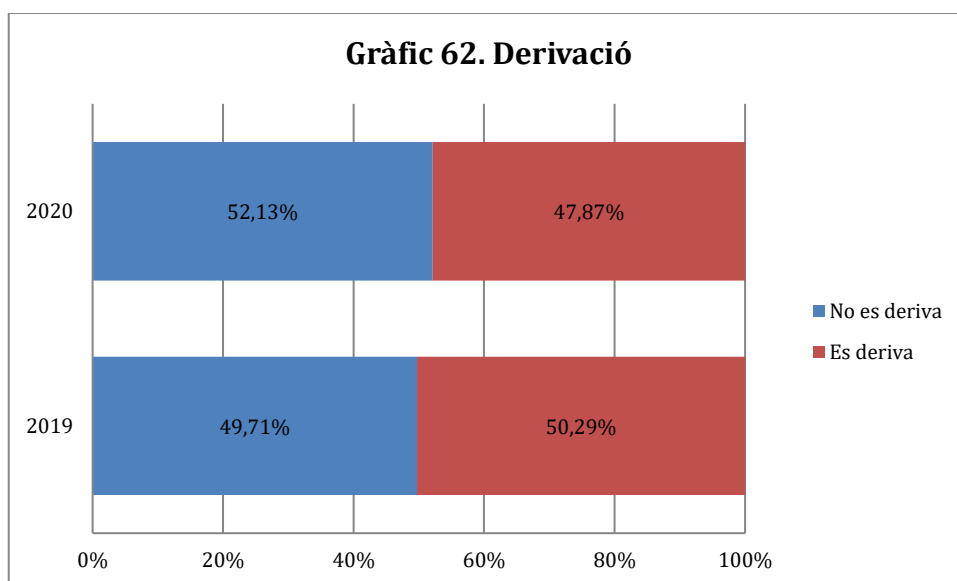
L'anàlisi de la nacionalitat de l'agressor (gràfic 61) ens mostra **com en la gran majoria dels casos l'agressor és de nacionalitat espanyola** (al 2020 ho eren el 80,26% dels agressors). Al 2020, la segueixen, de lluny, els d'Amèrica (12,37%), els de la Unió Europea (2,94%), els d'Àfrica (2,63%), els d'Àsia i Oceania (1,04%) i els d'Europa però no de la UE (0,76%).

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

2.11.5. Relació amb els serveis públics

Per últim, és interessant analitzar la vinculació d'aquestes dones amb els serveis públics. En aquest cas trobem la al 2020 en un 52,13% no es va derivar, mentre que al 2019 no es va fer en un 49,71% dels casos. Per tant es podria afirmar que **les derivacions es donen aproximadament en la meitat de les ocasions**.

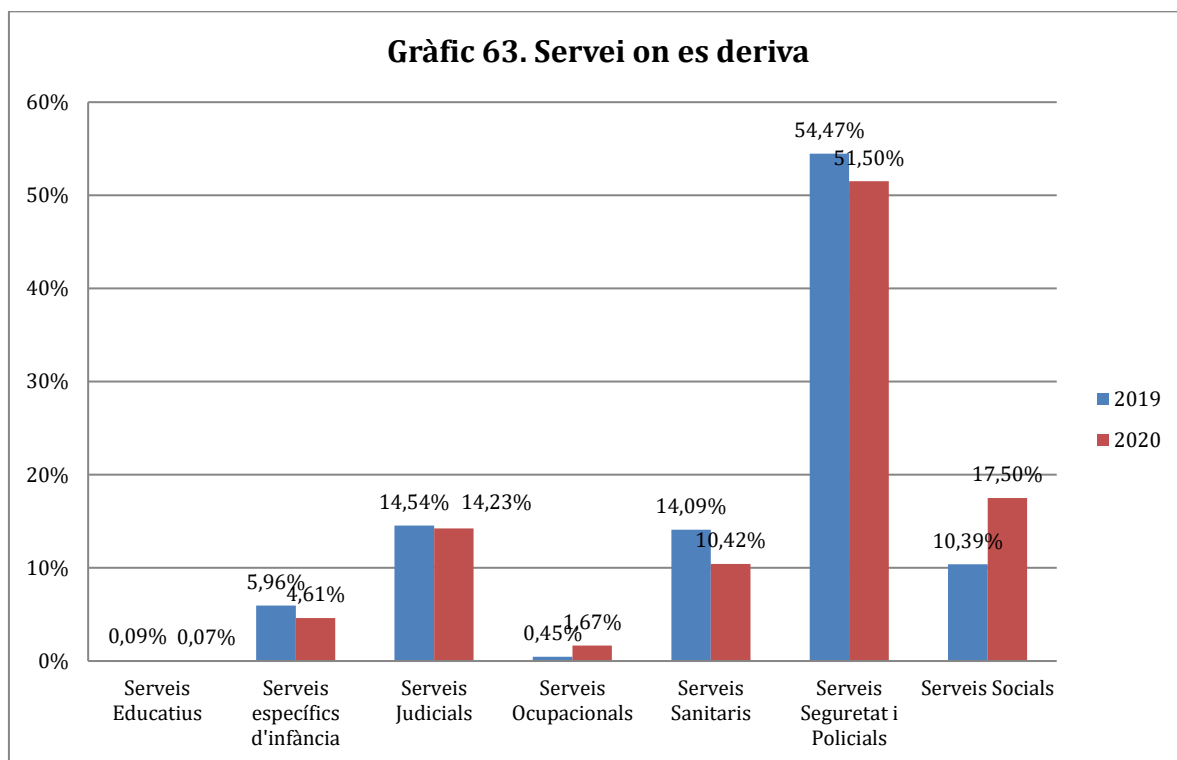

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

Si s'analitza el servei on es deriva (gràfic 63), s'observa com **al voltant de la meitat dels casos es deriva als serveis de seguretat i policials** (en un 51,5% dels casos al 2020). En segon lloc, al

2020, les derivacions s'han fet a serveis socials (17,5%), seguit de a serveis judicials (14,23%), serveis sanitaris (10,42%), serveis específics d'infància (4,61%), serveis ocupacionals (10,42%), i en darrera instància a serveis educatius (0,07%).

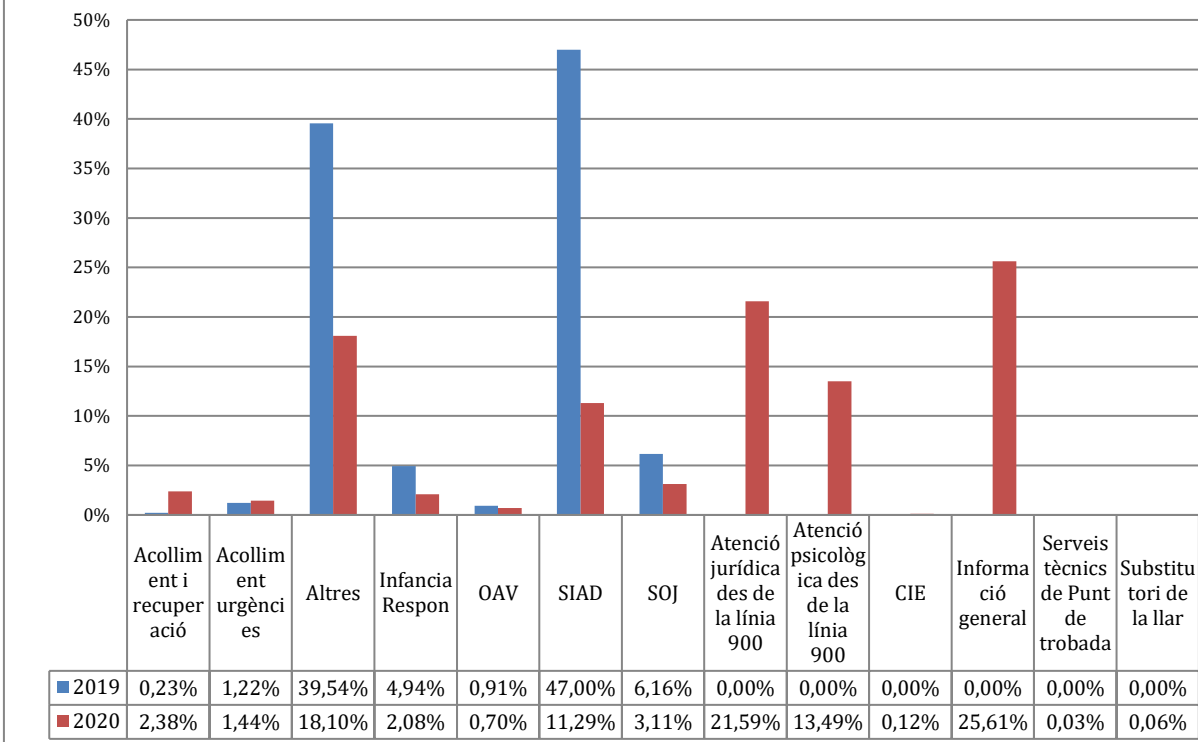
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

I per últim, resulta interessant veure la xarxa de derivació (gràfic 64) que segueixen aquestes trucades. Tal com s'observa al gràfic, les pautes del 2019 són molt diferents de les del 2020.

Al 2020, les derivacions es divideixen principalment entre les que s'orienten a informació general (25,61%), atenció jurídica des de la línia 900 (21,59%), altres (18,1%), atenció psicològica des de la línia 900 (13,49%) i SIAD (11,29%). Presenten taxes inferiors al 5% les derivacions al SOJ (3,11%), acolliment i recuperació (2,38%), infància respon (2,08%), acolliment urgències (1,44%) i OAV (0,7%).

En canvi, **al 2019 la gran part de derivacions es van distribuir entre els serveis del SIAD (47%), altres serveis (39,54%) i SOJ (6,16%).** La resta de serveis on s'ha derivat tenen taxes inferiors al 5%: infància respon (4,94%), acolliment urgències (1,22%) i OAV (0,91%).

Gràfic 64. Xarxa derivació

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ICD

03

3. Síntesi de resultats i conclusions

3.1. Síntesi de resultats

- **Urgències:**

Atenent a les xifres totals corresponents als anys 2019 i 2020 **les atencions d'urgència han disminuït notablement durant el 2020**, en comparació amb els registres del mateix període corresponent a l'any anterior. Així, si bé abans que esclatés la crisi de la covid19 el nombre d'urgències era superior al de l'any anterior, un cop esclata la crisi, al març de 2020, les urgències cauen i es situen en nivells molt inferiors als del 2019.

En concret, **durant el 2020 s'han atès 654 casos d'urgència, xifra que contrasta amb els 1.076 casos d'urgència per violència masclista que es van atendre al 2019.**

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 s'havien atès un **3,8% més de casos d'urgència per motius de violència masclista**, que en aquest mateix període de 2019.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** entre els mesos de març i desembre de 2020 les urgències registrades han disminuït dràsticament. En concret, s'han atès un **49,7% menys de casos d'urgències**, en comparació al mateix període de 2019.

Un cop aixecat el primer estat d'alarma, les xifres d'atencions a urgències no han arribat als nivells de l'any anterior, ja que mentre que entre juliol i desembre del 2019 es van atendre 558 casos d'urgència, en el mateix període d'aquest any 2020 només s'han atès 246 casos. És a dir, **en aquest període de nova normalitat, seguit pel decret del segon estat d'alarma per gestionar la segona i tercera onada del virus, s'han registrat menys de la meitat dels casos d'urgència que en els mateixos mesos de l'any anterior.**

• Intervencions:

El nombre total d'intervencions realitzades pel SARA ha augmentat dràsticament, en comparació amb els registres del mateix període corresponent a l'any anterior.

Al 2019 es van registrar 12.404 intervencions per violència masclista, xifra que contrasta amb les 16.122 intervencions que s'han realitzat durant el 2020.

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 s'havien realitzat per part del SARA un **1'6% més d'intervencions**, en comparació amb aquell mateix període de 2019.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** entre els mesos de març i desembre de 2020 s'han registrat un **36,1% més d'intervencions**, que al mateix període de 2019.

Les xifres més elevades d'intervencions realitzades pel SARA es corresponen al període de confinament domiciliari (març-maig 2020). Un cop s'aixequen aquestes mesures restrictives i el primer estat d'alarma (finals de juny) i fins l'agost, les intervencions disminueixen situant-se a nivells d'intervenció inferiors als de l'any anterior. Tot i això, les intervencions tornen a remuntar en aquests últims mesos de setembre i octubre de 2020 (i superen els registres del 2019). Al novembre, però, les intervencions del 2020 tornen a ser lleugerament inferiors a les del 2019. I, al desembre, es registra un nou descens, tot i que l'any anterior també es va registrar un descens important aquest mateix mes.

• Dones diferents ateses pel SARA (que ja estaven/havien estat vinculades al servei):

Al 2020 el **nombre total de dones ateses pel SARA ha augmentat** en comparació amb els registres d'atencions de l'any anterior; concretament, al 2019 es van atendre 980 dones i al 2020 se n'han atès 1.087¹⁶.

• Noves usuàries del SARA:

El total de **noves usuàries ateses pel SARA ha disminuït en comparació amb les de l'any 2019¹⁷**. Al 2019 es van atendre un total de 514 dones noves, mentre que al 2020 se'n van atendre 348. Per tant, el nombre de dones noves ateses al 2020 és molt inferior al del 2019 (en total, s'han atès 166 dones noves menys); **concretament, la disminució de dones noves usuàries ha estat del 32,3%**.

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** entre gener i febrer de 2020 s'havien atès un **10,5% menys de noves usuàries**, en comparació amb el mateix període de 2019.

¹⁶ No obstant, no es pot realitzar la comparativa entre abans que esclatés la crisi de la covid19 i després que esclatés, perquè només es disposa d'aquestes dades a nivell acumulat, i no mensual.

- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** durant els mesos de març a desembre es registra un descens de noves usuàries ateses pel SARA, en concret, **un 38,5% menys de dones noves ateses pel SARA.**

Malgrat el descens del nombre total de noves usuàries ateses pel SARA, es detecta un augment important de maig a juny (moment en el que s'aixeca el confinament domiciliari). En aquells mesos el nombre de noves usuàries ateses remunta fins arribar, al juny, a superar les realitzades l'any anterior. A partir de juliol el nombre torna a ser inferior a les realitzades l'any anterior i, tot i que al mes d'octubre el nombre és molt semblant entre el 2019 (25) i el 2020 (23), al novembre es dispara la diferència (registrant-se 47 dones noves al 2019 i 21 al 2020), i al desembre continua aquest descens de les dones noves usuàries.

● **Ingressos nous al dispositiu d'acollida per motius de violència masclista:**

El nombre total d'ingressos nous al dispositiu d'acollida per motius de violència masclista ha disminuït, però se situa a nivells molt similars als de l'any 2019. En concret, l'any 2020 s'han registrat 196 ingressos, només 8 menys que l'any 2019, que se'n van registrar 204.

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** malgrat que durant els mesos de gener i febrer de 2020 es registra un **2% menys d'ingressos nous per violència masclista** respecte el mateix període de 2019, el nombre era molt similar al registre del 2019 (amb valors entorn a les 25 noves acollides mensuals).
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'estat d'alarma:** entre **març i desembre de 2020 disminueixen, de manera poc significativa, en un 4,5% respecte als registres de l'any anterior.**

No obstant, **el nombre d'ingressos va fluctuant de manera significativa:** quan es decreta el primer estat d'alarma els ingressos cauen en picat, i no remunten fins al mes de maig (quan es flexibilitzen les mesures de confinament domiciliari). En aquest moment es registra un pic de noves acollides (33) que superen les que es van fer al 2019 (24). Després, els valors del 2019 i el 2020 es creuen: al juliol es parteix de valors semblants, però a l'agost els ingressos del 2019 (20) són molt superiors als del 2020 (10), i en canvi al setembre la tendència s'inverteix (havent-hi 15 ingressos al 2019 i 24 al 2020). Per contra, a l'octubre tornen a ser superiors als que es van fer al 2019 (13) que les del 2020 (11), i aquesta tendència s'accentua al novembre, quan el nombre de noves acollides és de 4 (mentre que al 2019 se'n van registrar 12). No obstant, aquest últim mes de desembre tornen a remuntar, tot i que el nombre de nous ingressos registrat (12) segueix sent inferior al del mateix mes de 2019 (16).

● **Homes atesos pel SAH:**

En total, l'atenció a **homes que han exercit violència atesos pel SAH ha disminuït¹⁸.** En concret, l'any 2019 es van atendre 385 homes diferents, mentre que al 2020 se n'han atès 344. Per tant, **durant el 2019 es van atendre 41 homes diferents menys que al 2020.**

¹⁸ No es pot realitzar la comparativa entre abans que esclatés la crisi de la covid19 i després que esclatés, perquè només es disposa d'aquestes dades a nivell acumulat, i no mensual.

• **Nous homes atesos pel SAH:**

Pel que fa a **l'atenció de nous usuaris** també ha disminuït, però menys significativament. En concret, al 2019 es van atendre un total de 263 homes nous, mentre que al 2020 se n'han atès 239. Per tant, les xifres estan molt equiparades i al 2020 s'han atès només 24 homes nous menys que l'any anterior.

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 han disminuït les atencions a homes nous en un **26,8%** respecte a les de l'any anterior.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** s'ha produït un descens de nous usuaris del SAH, tot i que molt menys significatiu, del **4,3%** respecte el mateix període corresponent a l'any anterior.

És important indicar aquí que el servei va estar suspès durant més de dos mesos i que les intervencions grupals no es van reprendre fins al mes de setembre.

• **Atenció a infància i adolescència (0-17 anys):**

El nombre **d'infants i adolescents** que s'han atès durant el 2020 és un **24,37%** inferior al que es va atendre l'any anterior. En concret, s'ha passat de les 513 atencions al 2019 a les 388 al 2020.

• **SARA Jove (adolescents de 12 a 17 anys)**

El nombre **de joves del SARA Jove** que s'han atès durant el 2020 és lleugerament inferior al nombre d'atencions registrades l'any anterior. En concret, s'ha passat de les 16 joves diferents ateses al 2019 a les 14 al 2020 (per tant, aquest 2020 s'han atès 2 joves menys que l'any anterior).

• **Denúncies recollides pel Cos de Mossos d'Esquadra:**

El nombre de **denúncies** interposades al 2020 (un total de 3.565) és lleugerament superior a les que es van interposar l'any 2019 (3.400).

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 s'havien interposat un **0,2% més de denúncies** que en aquest mateix període de 2019.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** entre els mesos de març i desembre de 2020 s'han interposat un **5,6% més de denúncies**, en comparació al mateix període de 2019.

El nombre de denúncies interposades durant el 2020, malgrat ser una mica superior, ha evolucionat bastant en paral·lel a les denúncies registrades l'any anterior.

• Incidents registrats per la Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra:

El nombre d'**incidents** registrats al 2020 (un total de 6.605) és inferior al que es va registrar l'any 2019 (7.293).

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 s'havien registrat un **9,9% menys d'incidències** que en aquest mateix període de 2019.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** entre els mesos de març i desembre de 2020 s'han registrat un **9,3% menys d'incidents**, en comparació al mateix període de 2019.

De totes maneres, malgrat el nombre d'incidents registrats és lleument inferior al de l'any passat, la tendència que han presentat a nivell temporal és pràcticament idèntica en ambdós anys i l'evolució és molt paral·lela.

• Contactes realitzats pels Mossos d'Esquadra:

El nombre de **contactes a dones que han patit violència masclista** realitzats al 2020 (un total de 13.764) és superior als que es van fer l'any 2019 (12.209).

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 s'havien realitzat un **11,2% més de contactes** que en aquest mateix període de 2019.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** entre els mesos de març i desembre de 2020 s'han realitzat un **13% més de contactes**, en comparació al mateix període de 2019.

Els contactes realitzats pel CME han estat superior durant tot l'any 2020 en comparació amb els que es van fer al 2019, exceptuant al mes d'octubre i desembre, en els quals els contactes realitzats van ser lleugerament inferiors als de l'any anterior.

• Telèfon contra la violència masclista:

El nombre de **trucades a la línia contra la violència masclista** realitzades al 2020 és molt superior al 2020 (5.156 trucades), que al 2019 (4.365 trucades). En total, **aquest 2020 han augmentat un 18,12% el nombre de trucades**. També cal destacar que el nombre de trucades del 2020 es va disparar entre els mesos de març i juliol, coincidint amb el període de vigència del primer decret d'estat d'alarma.

- **Abans que esclatés la crisi de la covid19:** durant els mesos de gener i febrer de 2020 s'havien realitzat un **9,1% menys de trucades** que en aquest mateix període de 2019.
- **Després de l'esclat de la crisi de la covid19 i del decret d'Estat d'alarma:** entre els mesos de març i desembre de 2020 s'han realitzat un **23,2% més de trucades**, en comparació al mateix període de 2019.

Pel que fa al **perfil**, es pot afirmar que:

- Majoritàriament han trucat **dones** a la línia contra la violència masclista.
- **En general és la pròpia dona** qui truca.
- Quan no és la dona, acostuma a ser una **persona amiga de la dona**.
- L'idioma predominant de les trucades és el **castellà**.
- La major part de les dones usuàries es concentren a les **etapes centrals del cicle vital (entre 31 i 50 anys)**.
- Pel que fa a l'estat civil, el col·lectiu més nombrós és el de les **dones casades**.
- Si ens fixem en la situació familiar, hi ha diferències significatives entre el 2019 i el 2020: **al 2019 el col·lectiu que més va trucar va ser el de les dones que encapçalen famílies monomarentals, i en canvi al 2020 la situació més comú ha estat el de les dones que estan en parella amb descendència**.
- Entorn al 40% de les dones que truquen tenen **fills/es que conviuen al nucli amb elles**. **També hi ha un percentatge elevat de dones que no tenen fills/es** (39,3% al 2019 i 33,55% al 2020).
- Pel que fa a les dones que tenen fills/es, **en un 94% dels casos aquests/es no han patit maltractament, però en un 6% dels casos sí**.
- La nacionalitat predominant de les dones que truquen és **l'espanyola**.
- D'entre les que **no tenen la nacionalitat, una gran majoria tenen permís de residència i treball i fa més de 5 anys que resideixen a l'Estat Espanyol**.
- Es dona una altra diferència destacable entre el 2019 i el 2020 pel que fa al nivell d'estudis de les dones: **al 2019 el col·lectiu majoritari era el de dones amb estudis primaris, i en canvi al 2020 són majoria les dones amb estudis secundaris**.
- **Dues tercers parts de les dones que truquen són independents econòmicament i entorn al 70% estan treballant**.

L'anàlisi del **contingut de la trucada** mostra que:

- El principal motiu de la trucada és la **violència masclista**.
- **L'àmbit** de la violència masclista més reportat és el **de la parella**.
- Hi ha àmbits que, tot i ser minoritaris, són **especialment greus**: al 2020 hi van haver 65 trucades relacionades amb casos d'assetjament per raó de sexe, 38 per agressions sexuals, 35 per assetjament sexual, 20 per tràfic i explotació i 1 per matrimonis forçats.
- En quant al tipus de violència denunciada, **la més reportada és la violència psicològica, amb valors superiors al 90%**. **La segueix la violència física, la qual és declarada per entorn a un 35% de les dones**. **En tercer lloc, al voltant del 4% de les dones han denunciat haver patit violència sexual**. I, per últim, cap al 8% de les dones han manifestat haver patit violència econòmica.

Si s'analitza la **relació amb l'agressor** es troba que:

- **En aproximadament la meitat dels casos, les dones conviuen amb el seu agressor**.
- Pel que fa a la relació amb l'agressor (gràfic 64) **en quasi tots els casos es tracta de la parella o exparella** (en un 95,44% dels casos en total).
- Els **fills/es seria el següent col·lectiu sobre el qual més violència s'ha perpetrat**.
- En la majoria de casos les dones porten o portaven **entre 1 i 10 anys de relació amb l'agressor**.
- En la gran majoria dels casos **l'agressor és de nacionalitat espanyola**.

Per últim, si s'indaga en la **relació amb els serveis públics** per part de les dones, trobem que:

- **S'ha derivat a les dones aproximadament en la meitat de les ocasions**.

- **Al voltant de la meitat dels casos es deriva als serveis de seguretat i policials** (en un 51,5% dels casos al 2020). En segon lloc, al 2020, les derivacions s'han fet a serveis socials (17,5%), seguit de a serveis judicials (14,23%), serveis sanitaris (10,42%), serveis específics d'infància (4,61%), serveis ocupacionals (10,42%), i en darrera instància a serveis educatius (0,07%).
- I, en darrer lloc, pel que fa a la xarxa de derivació, es pot dir que hi ha diferències importants entre el 2019 i el 2020. Al 2020, **les derivacions es divideixen principalment entre les que s'orienten a informació general (25,61%), atenció jurídica des de la línia 900 (21,59%), altres (18,1%), atenció psicològica des de la línia 900 (13,49%) i SIAD (11,29%)**. En canvi, al 2019 la gran part de derivacions es van distribuir entre els serveis del SIAD (47%), altres serveis (39,54%) i SOJ (6,16%).

3.2. Conclusions

En aquest últim apartat s'analitzen els indicadors plantejats i es proposen un seguit de conclusions, s'apunten tendències i, tenint en compte l'impacte de la gestió de la crisi sanitària actual, es comparteixen possibles hipòtesis sobre l'evolució del fenomen de la violència masclista a la ciutat. Per últim, es plantegen algunes reflexions i recomanacions, amb l'objectiu que serveixi per millorar-ne la seva detecció i atenció.

Tendències i hipòtesis

A. Tendències en els serveis de la Direcció de Feminismes i LGTBI

DESCENSOS

Si ens fixem en els nombres totals dels indicadors analitzats podem constatar que, fent la comparativa amb els registres del 2019, **l'any 2020 han disminuït:**

- **les urgències ateses pel SARA,**
- **les noves usuàries del SARA,**
- **els ingressos nous al dispositiu d'acollida per violència masclista,**
- **els homes que han exercit violència masclista** (tant aquells que ja estaven sent atesos pel SAH, com el registre d'atencions a nous usuaris),
- **els/les infants i adolescents atesos/es pel SARA.**
- **i el nombre de joves diferents ateses pel SARA jove (12-17 anys).**

Tendències generals

L'evolució del fenomen segueix un patró molt semblant a tots els indicadors d'atenció a dones, així com en l'atenció a infància i adolescència: cauen les atencions realitzades pel SARA en el moment en què es decreta el primer estat d'alarma, sobretot a causa de l'impacte de les restriccions de circulació i durant els mesos de confinament domiciliari. Un cop es flexibilitzen les mesures de confinament domiciliari (al maig 2020), comencen a augmentar també el nombre d'atencions.

Hipòtesis. El descens en el nombre d'atencions d'urgència, d'acollides, de noves usuàries del SARA, i d'atencions a infants i adolescents, i d'atencions del SARA Jove durant l'estat d'alarma, es pot explicar pel fet que, les **dones en situació d'aïllament domiciliari**, sigui per indicació de les autoritats sanitàries, o per aplicació de la limitació de circulació i accés a espais públics conforme al Reial Decret 463/2020, **poden haver vist dificultat o impossibilitat l'accés als mitjans habituals de comunicació i denúncia de situacions de violència masclista.**

Aquesta disminució en el nombre de dones, joves, infants i adolescents diferents atesos/es per part del SARA i dels ingressos al dispositiu d'acollida es pot explicar per **diversos factors**:

- 1) Per una banda, **aquestes dones poden haver perdut la majoria de factors de protecció que tenien**: contacte amb companys/es de feina o amb persones externes al nucli familiar; poder comptar amb espais propis i la possibilitat de sortir de l'habitatge amb facilitat; vigilància informal del veïnat o per part de la ciutadania a la via pública; relacions socials protectores, etc.
- 2) Per altra banda, **els factors de risc poden haver augmentat**, i sobretot, durant la fase de confinament total, pot haver augmentat el control que exerceixen sobre elles els seus agressors.
- 3) Alhora, hi ha una altra qüestió important a analitzar: tenint en compte el funcionament del **cicle de la violència**¹⁹, aquest descens inicial en les atencions d'urgència també es pot explicar pel fet que durant les setmanes de confinament total s'hagi donat el que es coneix com a fase d'acumulació de tensió. És a dir, podria ser que, en aquest primer estadi de confinament, encara no s'haguessin donat unes explosions o detonants que motivessin les dones a recórrer a un servei d'urgència, o a denunciar els seus agressors. I a més, podria ser determinant també, el fet que les dones, per ser coneixedores de les limitacions de circulació i per la situació d'aïllament que havia imposat el primer decret d'estat d'alarma, possiblement haguessin pogut estar aguantant nivells de violència superiors, sense denunciar-los o buscar ajuda.
- 4) Un altre factor explicatiu d'aquest descens podria ser **la pròpia situació d'incertesa i d'instabilitat econòmica i laboral causada per la crisi econòmica i social** derivada de la pandèmia. Aquesta situació podria haver impactat en algunes dones a l'hora de prendre decisions que puguin implicar més instabilitat, o grans canvis, i que percebin que posen en risc el seu sosteniment econòmic i/o familiar. Aquest últim factor també podria explicar el manteniment de l'atenció d'urgència durant el 2020 a nivells inferiors al mateix període de 2019, després d'haver-se aixecat el primer l'estat d'alarma i les mesures més estrictes de limitació de la circulació ciutadana.
- 5) Una altra explicació del descens de les atencions podria ser l'impacte del **desgast (síndrome de 'burn out'**²⁰) **de les treballadores del SARA i la manca de recursos públics suficients per afrontar la sobrecàrrega del servei**: la sobrecàrrega de les professionals - deguda a l'impacte del confinament en l'augment de les violències masclistes-, sumada a la re-organització del servei combinant el teletreball amb la modalitat de treball presencial, la rotació de personal, l'estrès crònic o la dificultat per al descans de les treballadores i per a la conciliació dels horaris d'atenció amb les seves vides familiars i personals, etc., poden explicar també aquesta davallada que s'ha detectat.

¹⁹ Leonore E. Walker, "The Battered Woman", 1979

²⁰ Per més informació i recomanacions per reduir el desgast professional o la síndrome de "burn out" en els serveis d'atenció a violència, veure resum de la "Diagnosi de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a les dones en situació de violència", Grup Antígona (2016), aquí: https://ddd.uab.cat/pub/estudis/2016/196315/diagnosi_a2016.pdf.

Disminució de les urgències

Hi ha varies raons que poden explicar aquesta caiguda de les urgències:

En primer lloc, s'entén que en un inici de l'esclat de la pandèmia, les urgències disminueixen a causa de les restriccions de mobilitat i la por al virus desconegut, que fa que les dones prefereixin quedar-se a casa. Malgrat això, les urgències que arribaven al servei presentaven situacions més complexes i requerien d'una intervenció més intensiva i d'un seguiment més acurat.

Un segon factor que explicaria aquesta disminució de les urgències és que, seguint les indicacions sanitàries de presencialitat en l'espai de treball, el servei ha hagut de reduir l'horari d'atenció a les urgències (actualment de 9 a 13h). Fora d'aquest horari, les urgències són ateses pel CUESB i derivades al SARA el següent dia laborable pel matí.

A més, durant la pandèmia, els serveis que formen part del Circuit Barcelona contra la violència masclista han realitzat més intervencions telefòniques i/o telemàtiques més enfocades a cobrir necessitats bàsiques, i això pot haver fet passar a segon terme la detecció de situacions de violència masclista, ja que la prioritat era l'atenció social.

Des de la Direcció de Feminismes i LGTBI exposen que les urgències al SARA són intervencions que es donen quan les dones han detectat una situació de risc greu imminent que provoca un estat d'angoixa elevat a les persones que la pateixen i que, per això, sol·liciten atenció d'urgència. A la vegada, les atencions d'urgència acostumen a anar acompanyades de més carrega emocional, tant per a les persones usuàries com per a les professionals del servei.

En aquest sentit, des de la Direcció de Feminismes i LGTBI es destaca que l'ideal seria poder dedicar el màxim de temps a les atencions ordinàries, i reduir les urgències. Per això és necessari que des dels serveis públics es dugui a terme una tasca de prevenció i detecció de casos de violències masclistes de major abast que permetés evitar o disminuir els casos en què aquelles dones que es troben en situació de violència masclista s'enfrontessin a situacions d'urgència.

Alhora, però, s'entén que les urgències són una cosa que no es pot controlar a priori per part dels serveis públics i, per tant, cal garantir que els serveis estan suficientment ben dimensionats com per poder fer-hi front i que les urgències que arriben siguin ateses amb la major qualitat possible.

Disminució de les noves usuàries ateses

Hi ha varis factors que expliquen la disminució de noves usuàries ateses pel SARA. En primer lloc, cal tenir en compte que durant l'estat d'alarma les dones noves que entraven al servei eren les que ho feien a través de les urgències i **no es programava cap cita de primera atenció no urgent, degut a les restriccions del servei marcades per la situació de pandèmia**. Així doncs, des del SARA, durant l'estat d'alarma **només s'atenien urgències i seguiment de casos ja coneguts, ja que pel funcionament del circuit les primeres visites en violència masclista s'han de fer presencials** (ja que s'entén que això facilita la vinculació amb el servei). Així doncs, des del març fins al juny 2020 no es van poder fer primeres visites normalment i, per tant, algunes derivacions no urgents no es van poder realitzar i es van haver de posposar.

Un segon factor explicatiu de la disminució de noves usuàries al SARA és que **en el darrer any han disminuït un 20,34% el nombre de derivacions per part d'altres serveis**. Aquesta qüestió té a veure amb la pandèmia: els principals serveis derivadors habitualment són PIADs, serveis socials bàsics i serveis de salut, i tots tres al llarg del 2020 es van haver de centrar en la resolució de la crisi sanitària i de les necessitats bàsiques de la població. Alhora també és

important tenir present que alguns dels principals serveis que deriven al SARA, com pot ser els **PIADS** (les disminucions dels quals han disminuït un 57,14%), **van romandre tancats durant un període considerable mentre estava vigent l'estat d'alarma**. Concretament, a l'inici de l'estat d'alarma els PIADs no van ser considerats serveis essencials i van estar fent treball a distància fins al juny. En aquest període, van fer el seguiment de dones ja ateses, però no van poder fer noves derivacions per violència masclista al SARA fins que van poder retornar al treball presencial. En tot cas, com s'ha dit al principi d'aquest punt, si bé és cert que els PIAD van estar tancats un temps, **la raó principal que no derivessin casos era que des del SARA no s'acceptaven derivacions ja que les indicacions eren només atendre atencions d'urgència de manera presencial i seguiments de dones ja ateses pel servei de manera telemàtica o telefònica**.

A més a més, des de la Direcció de Feminismes i LGTBI s'informa que les derivacions han anat baixant al llarg dels darrers anys degut al fet que s'ha realitzat un circuit d'atenció als casos de violència masclista amb PIAD i CSS (que són els serveis que deriven més) i els serveis cada cop tenen més clar quins casos han de derivar i quins no (antigament hi havia sobre-derivació al SARA).

Un darrer punt que pot haver condicionat el fet que hi hagi hagut menys dones usuàries que l'any anterior és el fet que **durant uns mesos hi van haver incidències tècniques amb el servei telefònic que van poder limitar la possibilitat d'accés d'algunes dones al SARA**.

Disminució de les acollides

A l'hora d'extreure conclusions d'aquest indicador, és important matisar la informació sobre la disminució de les acollides que ens mostren els registres. En aquest sentit, cal tenir en compte que la dada només fa referència a les entrades noves al dispositiu d'acollida per violència masclista i no al nombre total de persones acollides o a les estades realitzades per aquestes. Val a dir que al 2020 van augmentar el total d'estades en un 11,73% en relació al 2019, i que **pel que fa a les entrades al dispositiu d'acollida, la disminució detectada és poc significativa (del 3,92%)**.

Des de la Direcció de Feminismes i LGTBI es destaquen algunes informacions que ajuden a entendre l'evolució de les acollides:

- 1) En primer lloc, cal tenir en compte que, malgrat aquesta disminució detectada al 2020, **durant els darrers anys s'havia anat produint un augment del nombre de persones acollides que ha suposat un gradual augment d'acollides a hostals i pensions**. Aquest augment gradual ha comportat que les places al dispositiu d'acollida quedessin completes i que la gestió d'aquestes acollides comportés un gran esforç per les treballadores del SARA i per tota la Direcció de Feminismes i LGTBI per tal de trobar nous espais que formessin part del dispositiu i poder assumir aquest augment d'acollides.
- 2) En segon lloc, es pot afirmar que **no hi ha hagut cap persona que contactés amb el SARA, i que necessités i volgués ser acollida, que se l'hagi deixat fora del dispositiu**. El que ha passat és que hi ha hagut menys persones diferents acollides, però més estades totals (ja que les persones acollides ho van estar durant més temps que l'any anterior).

Tenint en compte aquestes informacions, i veient que el nombre d'ingressos al dispositiu d'acollida ha disminuït el darrer any (tot i que cal recordar que es tracta d'una disminució inferior al 4%), seria interessant analitzar si hi ha dones que potser ho necessitarien però que

no n'han fet la demanda als serveis públics i potser ho han vehiculat per altres vies (entitats privades i/o del tercer sector, entorn...) o bé directament no ho han demanat enlloc (potser fruit de la por derivada de la pandèmia).

En qualsevol cas, caldrà observar en els següents informes d'anàlisi, que es faran de manera periòdica, si es dona un augment sostingut en el temps de les acollides. I si és així potser caldrà dotar de més recursos humans i econòmics els dispositiu d'acollida.

Disminució de l'atenció a homes

L'atenció a homes pateix un descens també, però l'evolució de les dades no sembla mostrar que aquesta disminució respongui a l'impacte de les restriccions imposades per la gestió de la covid19. És important recordar que el servei d'atenció a homes (SAH) va estar suspès durant més de dos mesos i que les intervencions grupals no es van re-emprendre fins al mes de setembre. És a dir que, **la causa d'aquesta davallada, poc significativa, pot ser deguda a la suspensió del servei a l'inici de la pandèmia fins el 21 de juny. I al fet que, alguns d'aquests homes només realitzaven tractament grupal, que no es va re-emprendre, com s'ha indicat, fins el passat mes de setembre.**

Disminució de les atencions a infància i adolescència

A l'hora d'extreure conclusions d'aquest indicador cal tenir en compte dues variables que s'apunten des de la Direcció de Feminismes i LGTBI. En primer lloc, a l'inici de l'estat d'alarma es van prioritzar els contactes amb les mares i només s'atenien directament aquells casos que es valoraven necessaris des del servei i que les seves mares ho autoritzaven. I això explica aquest descens que es dona a partir del mes de març i que fa que les atencions es mantinguin més baixes que en l'any anterior.

La segona raó que s'apunta des de la Direcció de Feminismes i LGTBI és que durant el 2020 s'ha establert un canvi de registre en les intervencions amb infants i adolescents seguint la normativa de l'Ajuntament per a les intervencions indirectes que pot haver comportat diferències en la recollida de dades.

Lleu disminució de les atencions del SARA Jove

Les atencions del SARA Jove han disminuït, però ho han fet de manera poc significativa, passant de 16 atencions al 2019 a 14 atencions al 2020.

AUGMENTS

Per contra, durant aquest 2020, **ha augmentat:**

- **el nombre d'intervencions fetes pel SARA,**
- **les atencions a dones diferents ateses pel SARA,**

Augment en les intervencions

Malgrat, com s'ha vist, els totals anuals de dones noves ateses pel SARA i de nous ingressos al dispositiu d'acollida per violència masclista han disminuït, el nombre total d'intervencions realitzades per les professionals del SARA ha augmentat. Aquest indicador d'intervencions (que s'han fet combinant l'atenció telefònica/telemàtica i presencial durant la majoria de l'any 2020), comptabilitza les diferents atencions que pot rebre una mateixa dona al llarg de l'any.

Aquest augment de les intervencions s'explica perquè les treballadores i treballadors del SARA van optar per intensificar el seguiment i els contactes amb les dones usuàries durant el període de confinament del primer estat d'alarma per tal de mantenir-hi el vincle, d'estar atentes a les demandes i necessitats de les dones en el context de confinament, d'evitar certa sensació d'aïllament per part de les dones usuàries i, també, per tal de detectar un possible augment del risc de patir noves agressions. Això va comportar en ocasions una sobrecàrrega de feina i un sobreesforç del servei i de les professionals, que es va poder fer només en el moment que l'atenció de seguiment no era presencial.

És per això que el nombre d'intervencions va baixar en el moment que es va tornar al funcionament habitual del servei (majoritàriament presencial). Així, després del confinament, a partir del 21 de juny de 2020, van descendir les intervencions, retornant a un nombre d'intervencions més similar al d'anys anteriors (sobretot a partir de setembre, ja que entre juny i agost les intervencions del 2020 van ser més baixes que les del 2019). L'explicació a aquestes tendències és que, un cop es va aixecar el primer estat d'alarma, la ciutadania va començar a poder sortir al carrer de manera menys restrictiva i va aprofitar per fer tot allò que no se li va permetre durant el confinament. I això va comportar que no es fessin tantes demandes respecte l'atenció. Per altra banda, les persones van tenir un seguiment intensiu durant l'estat d'alarma i en alguns casos es va decidir mútuament (entre la dona i el servei) que els següents seguiments fossin una mica més espaiats per poder tenir un descans i fer aquelles gestions que tenien pendents degut al confinament.

És important destacar que, amb els recursos dels quals disposa actualment el SARA, no seria possible sostenir en el temps aquest augment de les intervencions (ja que, com ja s'ha comentat, és fruit d'un sobreesforç per part de l'equip). Per tant, **si es volgués mantenir aquest nivell d'intervencions seria necessari dotar de més recursos humans i econòmics els serveis municipals d'atenció a la violència.**

Augment en l'acumulat de dones diferents ateses

El nombre total de dones diferents ateses pel SARA durant el 2020 és superior al del 2019. De fet el servei ha passat d'atendre 980 dones al 2019 a 1.087 al 2020. Per tant, estem parlant d'un creixement del 10,92%.

B. Tendències en les atencions de la Guàrdia Urbana de Barcelona i el Cos de Mossos d'Esquadra

Pel que fa a les dades policials, i també en comparació amb 2019, han disminuït:

- els **incidents** registrats.

En canvi, han augmentat:

- el nombre de **denúncies** interposades per violència masclista,
- i els **contactes** amb dones que han patit violència masclista, realitzats pel cos de Mossos d'Esquadra.

De totes maneres, **en totes les dades dels cossos policials es dona una tendència molt similar entre els anys 2019 i 2020 i, per tant, no sembla que els indicadors s'hagin vist alterats per la pandèmia de la covid-19.**

L'única qüestió que es podria destacar és que, pel que fa a les denúncies, aquestes augmenten un cop es flexibilitzen les mesures de confinament del primer estat d'alarma. Tot i així, veiem

que aquest augment a partir del més de maig també es va donar l'any anterior i, per tant, aquest creixement no hauria d'estar responent a fets relacionats amb la crisi de la covid19.

C. Tendències en les dades del telèfon d'atenció a la violència masclista de l'Institut Català de les Dones

Finalment, **el nombre total de trucades al telèfon d'atenció a la violència masclista durant aquest 2020 ha augmentat considerablement** (un 18,12%) en comparació amb l'any anterior.

Hi ha una tendència molt clara en les dades de les trucades a la línia d'atenció a la violència masclista, i és que el nombre de trucades del 2020 es van disparar entre els mesos de març i juliol, coincidint amb el primer període d'estat d'alarma que implicava confinament domiciliari i restriccions en la circulació ciutadana. **Aquesta és una pauta que difereix de l'evolució que es va donar l'any anterior i, per tant, es pot afirmar amb tota probabilitat que aquest augment es deu a la gestió de la crisi de la covid-19.**

En aquesta línia, té molt sentit que les dones que van patir violència masclista durant el període de confinament del primer Estat d'Alarma optessin per fer servir aquest telèfon ja que es tracta d'un recurs fàcil i accessible, a més de ser relativament segur.

Hipòtesis. Aquesta és una dada clau que **ens pot estar indicant que la violència masclista a la ciutat de Barcelona ha augmentat durant el 2020, o si més no que un nombre de dones més elevat que l'any anterior ha necessitat contactar amb un servei públic per sol·licitar informació o atenció per motius de violència masclista.**

Aquest possible augment de la violència masclista que indicaria l'increment de trucades a la línia contra la violència masclista es veuria reforçat per les dades que, en altres àmbits, han apuntat a un repunt en la violència masclista a causa de la crisi derivada de la covid19:

- no només a Barcelona, sinó que les trucades s'han disparat tant a nivell de Catalunya²¹ com d'Estat Espanyol²²,
- algunes fonts apunten a un augment del nombre d'homes detinguts per violència masclista durant el primer estat d'alarma²³,
- a nivell global organitzacions com les Nacions Unides²⁴ o la Organització Mundial per la Salut²⁵ han alertat de l'augment de les violències masclistes que ha comportat la pandèmia,
- també ho ha apuntat la Unió Europea²⁶,
- i així ho han denunciat les entitats que treballen per prevenir i erradicar la violència masclista a la ciutat de Barcelona, agrupades moltes d'elles a la Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere²⁷ i a Ca la Dona²⁸.

²¹ [Les trucades al servei 900 900 120 contra la violència masclista s'han incrementat un 88% en confinament - Sala de premsa. Generalitat de Catalunya \(govern.cat\)](#)

²² [La Moncloa. 16/04/2020. Las llamadas al 016 aumentan un 47,3% en la primera quincena de abril en comparación con el mismo periodo de 2019](#)

²³ [Más de 4.000 detenidos por violencia machista desde el inicio de la alarma \(lavanguardia.com\)](#)

²⁴ <https://www.un.org/es/coronavirus/articles/un-supporting-trapped-domestic-violence-victims-during-covid-19-pandemic>

²⁵ <https://www.who.int/reproductivehealth/publications/vaw-covid-19/en/>

²⁶ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20210225STO98702/understanding-the-impact-of-covid-19-on-women-infographics>

²⁷ <https://www.violenciadegenere.org/actualitat/crisi-del-covid-19-i-la-violencia-masclista>

²⁸ <https://caladona.org/la-violencia-masclista-no-satura-davant-del-covid-19/>

Algunes reflexions i recomanacions

- Les dades que s'analitzen en aquest informe són únicament dades dels registres d'alguns dels serveis públics especialitzats en atenció a la violència masclista. No obstant, **es tracta d'un anàlisi parcial del fenomen a la ciutat**. És a dir, aquestes dades, per si soles, només apunten tendències i no ens poden explicar l'evolució de la violència masclista a la ciutat. En aquest sentit, per poder estudiar l'evolució de les violències masclistes a la ciutat, o si més no, **per tenir una radiografia completa de l'evolució de l'atenció a violència masclista que s'ofereix a Barcelona, caldria incloure en aquest anàlisi dades quantitatives de l'atenció a la violència masclista que es realitza per part d'entitats especialitzades del Tercer Sector**.
- En aquest informe es presenten dades que podrien fer arribar a conclusions contradictòries a l'hora de voler determinar l'evolució de les violències masclistes a la ciutat:
  - Per una banda, es constata com la majoria de dades dels registres d'atenció realitzades pels serveis públics municipals baixen durant el confinament i el primer estat d'alarma, fet que podria portar a pensar que, per impacte de la gestió de la covid19, s'ha produït un descens de la violència masclista a la ciutat.
  - Per altra banda, i contràriament a aquesta conclusió, les trucades al telèfon d'atenció a violència masclista de l'ICD han augmentat, així com el nombre de denúncies interposades. Així mateix, algunes institucions, organitzacions i entitats del Tercer Sector, especialitzades en violència masclista, apunten-també- que s'ha produït un augment d'aquesta violència des de l'esclat de la pandèmia.
En aquest sentit, **sembla evident l'augment de la violència masclista a la ciutat, i en contrast amb el punt anterior, es posa de manifest la insuficiència de recursos públics, o la possible dificultat de donar resposta o absorbir des del serveis públics aquest augment de la violència masclista a la ciutat**.

Recomanacions:

- Realització d'un **estudi per obtenir dades quantitatives i qualitatives de l'atenció a la violència masclista que s'ha realitzat -i es realitza- per part d'entitats del Tercer Sector a Barcelona**. Aquest estudi hauria d'analitzar, especialment, l'impacte de gestió de la covid19 en l'evolució del nombre d'atencions per motius de violència masclista.
- Creació d'una **taula de coordinació públic-privada d'atenció a violències masclistes a la ciutat de Barcelona**, que es reuneixi de manera permanent i periòdica.
- Aprofundir en la transparència, difusió i **seguiment periòdic de les dades dels serveis públics** sobre atenció a la violència masclista.